

SENZAȚIONAL: Acasă la...tov. Iliescu!

**PE VREMEA CÂND (CITĂM):
„ERA FOARTE BUN LA SUFLET“**

• Și tot chiriaș la stat

pag. 16-17

TIRI • EVENIMENTE • ANCHETE • REPORTAJE • INTERVIURI • OPINII

FLACĂRA

Fondată în 1911 de
CONSTANTIN BANU

Editată de
**PUBLICATIILE
FLACĂRA**

Director
general
**GEORGE
ARION**

Redactor șef **LIVIU TIMBUS**

Nr. 1 - 2 • 5 - 18 ianuarie 1994 • 32 pagini=200 lei=7,40 DM • 9590

**Pentru revista FLACĂRA,
„Omul anului 1993“
la nivel planetar este Pierre Bérégovoy**

Desigur, se poate admite că alegerea pe care a făcut-o recent Time — considerându-l drept „omul anului 1993“, pe Yasser Arafat, Yitzhak Rabin, Frederik Leclere și Nelson Mandela să fie perfect justificată, ei încurajând decisiv destinele a milioane de oameni prin hotărârile istorice pe care le-au luat în lunile din urmă. Dar, dacă în alte ocazii, am aprobat fără rezerve opțiunile prestigioasei reviste, de această dată alegerea la care redactorii ei s-au oprit ni se pare dictată mai mult de rațiuni conjuncturale. De aceea, ne-am gândit să propunem, la rândul nostru, un om al anului 1993, urmând ca, de acum înainte, pentru prima oară în istoria presei românești, la sfârșitul a 12 luni din viața planetei, să desemnăm o astfel de personalitate care să fi rămas în conștiința umanității printr-o faptă memorabilă. Din păcate, de aceeași dată, cel pe care Flacăra l-a ales nu mai este printre noi, Pierre Bérégovoy preferând să-și ia singur zilă decât să înfrunte rusinea acuzațiilor de corupție. A avea atâtă putere, cum a avut primul ministru francez și a renunța, nu numai la ea, dar și la viață, nu este la îndemâna unui om de rând. Cazul său a izbucnit și va tulbura în continuare conștiințele, a stârni și va stârni și în viitor interes; cert e însă că nimeni nu-i va putea pune la îndoială o putere, mai mare decât a deținut-o ca șef al guvernului francez — aceea de a fi capabil să-și găsească existența numai pentru ca onoarea să-i rămână nepătată. Invidiu — pe drept sau pe nedrept — Bérégovoy s-a salvat printr-un gest superb, care-l aureolează întregul destin. În vreme ce alții indivizi, cu siguranță corupți, unii aflați nu chiar foarte departe de noi, dorm un somn dulce, din care nimeni nu-i va trezi...

GEORGE ARION ■

CINCI CRIME CARE

AU ZGUDUIT SĂTMARUL

pag. 6

Știți să iubiți cu adevărat?

• Un interesant test propus de specialiști britanici
pag. 13

**Metodă revoluționară în
terapia anticancerigenă**

pag. 23

**Cu 42 de secole în urmă
o preoteasă sumeriană
il invocă pe Mihai Eminescu**

pag. 19

ÎN PAGINILE

REVISTEI:

- Curiozități
- Divertisment
- Sport
- Rebus

Un pic mai bine
pentru
dumneavoastră

BUCUREȘTI, CALEA DOROBANȚI 111
TEL. 01-312.99.03; FAX 01-312.75.69

9590

Împreună au făcut Istorie

Regele Mihai și mareșalul Antonescu. Un destin nedrept, absurd, a deformat dureros relația dintre Suveranul României și eroul luptei pentru dezrobirea Basarabiei și reintregirea Patriei. N-au fost parteneri, n-au fost adversari, cu atât mai puțin prieteni sau dușmani. În egală măsură anticomuniști și mari patrioți, au fost actorii sacrificați ai aceleiași tragedii românești, cu autori și regizori diferiți. Mareșalul a fost asasinat la ordinul lui Stalin, cu mâna criminală a slugoilor comuniști de la București. Regele a fost alungat tot de ei, după ani de rezistență zadarnică opusă invadatorilor bolșevici. Cine încearcă să prezinte altfel lucrurile este complice moral la crimele de mai sus. Filmul dezgustător prezentat la TV în 30 decembrie este un exemplu al modului în care naționalism-comunismul insinuează Răul în societatea românească de azi.

Pagină realizată de EUGEN CHIROVICI

FLACĂRA nu-și are studioul său de film, ca și guvernul, dar vă propune secvențele de mai jos.

Sefi de state semnând tratate...

Întâlnirile din're Ion Iliescu și Mircea Snegur sunt foarte frățești, dar frații noștri de peste Prut, conduși de foști bolșevici cu Snegur în frunte, sunt mânăți înapoi în imperiu (rebo'ezat CSI). În acest timp, un patriot adevărat, Ilie Ilăscu, este bo'ocorit și condamnat la moarte de către barbarii neobolșevici. „Cui îi va veni rândul?” — ca să zicem așa...

Străns uniți în jurul Pa., triei dezmembrate

Execuția mareșalului Antonescu

Guvernul român face filme!

• Dar nu de orice fel, ci grosolane până la abjecție

Mărturisesc că despre activitatea cinematografică a cabinetului Văcăroiu n-am știut nimic până pe 30 decembrie 1993, când s-a dat la televizor un documentar la sfârșitul căruia s-a precizat că-i vorba de o producție a studioului de filme al guvernului. Ei, și? Guvernul de ce să nu facă filme? Îi oprește vreo lege? Așa am fi putut să raționăm cu toții, dacă filmul transmis s-ar fi încadrat în limitele rezonabilului și ale onestității. Având însă în vedere că documentarul amintit la un păt de mânia și de indignare pe telespectatori, ca să nu mai vorbim de specialiști, este necesar să determinăm de unde izvorăște nemulțumirea generală.

Ea vine, mai întâi, din diferența dintre ce trebuie să facă guvernul și ce face el în realitate. Iată câteva din chestiuni, în cele mai presante: oprirea declinului economic, demarajul redresării; reducerea șomajului; stoparea inflației; frânarea cursei aberante a prețurilor; începerea cu adevărat a marii privatizări; re tehnologizarea industrială; refacerea infrastructurii; urnirea din punctul mort a construcțiilor; sănătatea, învățământul și cultura la niveluri măcar decente; reducerea criminalității. În loc să facă toate acestea, deci în loc să gospodărească țara, guvernul român face filme. Dar încă lucrurile ar putea fi privite cu înțelegere — face fiecare ce poate. Unii generali câștigă bătălii și schimbă soarta țării lor sau chiar fața întregului pământ, alți generali colecționează etichete de pe cutii de chibrituri.

Vine însă alt motiv de indignare: calitatea sub orice critică a documentarului, o penibilă confecție de peliculă, în care sunt lipte, alternativ, fragmente din jurnale de actualități cu Regele Mihai la diferite acțiuni **PROTOCOLARE(!)** și secvențe din filmul execuției mareșalului Antonescu. Selecția, imbinarea fragmentelor și comentariul sunt făcute grosolan, ciobănește, lizând cel mai desăvârșit ridicol și stârnind jena.

Dar mânia cea mai cumplită a românilor se trage din viziunea grotescă pe care studioul de filme al guvernului Văcăroiu vrea s-o impună cu privire la ce s-a întâmplat în România după faimosul 23 august 1944: de vină pentru ocuparea țării de către ruși, de bolșevizarea ei și de uciderea mareșalului Ion Antonescu ar fi, chipurile, nimeni altul decât Regele Mihai! Ca și cum comuniștii din România (ce aveau să-l promoveze pe dl Nicolae Văcăroiu printre nomenclaturisti și să-l mențină acolo mulți ani) s-ar fi opus eroic instalării trupelor rusești în țară, luptând în munți cu arma în mână; ca și cum comuniștii ar fi protestat împotriva condamnării la moarte a mareșalului și ar fi făcut totul — agitație în presă, demersuri la Palat și la Kremlin, organizarea de comandouri și altele — pentru salvarea vieții lui; ca și cum comuniștii români s-ar fi opus jefuirii României de către ruși și sovietizării structurilor ei. În realitate, de vină pentru tragedia României postbelice sunt — dacă lăsam la o parte anumiți factori internaționali — chiar comuniștii!

A artuca propria vină asupra altora, după metoda celui care, prins cu mâna în buzunare străine, strigă „Hoții!”, a face din alb negru și din negru alb, a mistifica și denatura, iată marea nerusinare a realizatorilor documentarului guvernamental dat la TVR pe 30 decembrie anul trecut!

ION D. GOIA ■

Cazaici în Dubăsari (după SPIEGEL)

Imperiul sovietic, aflat în comă, cu Gorbaciov la pupitru (aflat și el în comă politică) a fost primul stat cu care Ion Iliescu s-a reposit să semneze un tratat. În timp ce pământurile românești vedeau cu dispozare că nu pot să revină la patria-mamă...

Fotografiile de FLORIN IONIȚA ■

Patriotul Ilie Ilăscu la cușca barbarilor

PUBLICATIILE
Flacăra

Societate comercială înmatriculată la Oficiul Registrului Comerțului București sub nr. J.40/5888/1991 din 04.07.1991

CONSILIUL DE ADMINISTRATIE:
Preșdinte - director general:
GEORGE ARION

Membri:
Ion D. Goia, Alexandru Păsarîn, Liana Tatos, Liviu Timbus

Director juridic personal: **CORNELIU OLTEANU**
Director publicitate și suplimente speciale:
MIHAI SÂNDOIU
Director difuzare: **MANUELA VASILIU**
Sef cab. net: **CATALINA ȘTEFĂNESCU**
(617.47.53)

Adresa: București, sectorul 1, Piața Prosei Libere nr. 1, cod 71341.
Telefoane: 617.60.10; 617.60.20, cu intercomunicare de mai jos
Fax: 312.82.89
Cont lei - 40.72.30.110.466 BCR, sector 1, București
Cont valută - 47.21.6.16.0431.0 BCR, sector 1, București

Flacăra

Redactor șef:
LIVIU TIMBUS
Redactor șef adjuncți:
EUGEN CHIROVICI
Secretar general de redacție:
ADRIANA CHIROVICI

- **POLITICĂ** (2560) - Marian Ghișeanu
- **EXTERNE** (2560) - Ion D. Goia
- **SOCIAL** (2559) - Dorin Sălăjan, Gheorghe Barbu, Dan Gheorghe, Brîndusa Nicolae
- **CULTURĂ, MASS-MEDIA, TIMP LIBER, DIVERTISMENT** (2555) - Liana Tatos, Elena Grecescu
- **FOTOREPORTERI** (2528) - Elena Ghera, Florin Ionă
- **SECRETARIAT DE REDACȚIE** (1453) - Cora Ciocanu, Mirela Folea, Crina Gorgoi, Nadia Lisandru, Adrian Petrescu
- **CORECTURĂ** (1453) - Maria Antonescu, Pompiliu Dumitrescu, Valentina Pietran, Smaranda Petrea, Angela Ștăfănescu

PROȘTI
BIS

Basarabiei

REBUS REBUSACHE

Director publicații de divertisment:
ALEXANDRU PASARIN
Redactori șefi adjuncți:
MIHAI ZGUBEA ("Rebus")
GRIGORE CONSTANTIN ("Rebusache")
Auriel Ștefan Alexandrescu, Gheorghe Buzăvescu, Simona Păsarîn, Gheorghe Toia, Simona Simzian
Telefoane: 2036 (redactor șef), 1457 (redacție)

- **PERSONAL** (2600) - Adrian Goia
- **FINANCIAR-CONTABIL** (2143) - Avidă Balica, Elena Gogu, Gabriela Ionescu, Florența Tudor
- **ADMINISTRATIV** (2600) - Dan Mircea Pepa, Marian Băicoianu, Constantin Ciobanu, Liliana Crețu, Jules Moldoveanu, Maria Șerban
- **PUBLICITATE ȘI SUPLEMENTE SPECIALE** (2634, 2600) - Dan Ciuclicu, Adriana Dobrescu, Florin Dobrescu, Călin Mărcușanu, Valentin Mirăscu, Cezar Munteanu, Nineta Olteanu, Florin Petric, Felicia Șerbănoiu, Cristina Topolăski
- **DIFUZARE** (617.59.69.) - Gabriel Bumb, George Constantin, Marian Frunzeanu, Doru Iancu, Valerică Leon, Marius Procopie, Nicolae Șerban, Mihai Șoldănescu

Cititorii din străinătate se pot abona prin Societatea Comercială "Publicațiile Flacăra" S.A., telefon 617.48.91, fax 312.82.89 - Piața Prosei Libere nr. 1, sector 1, cod 71341 - București, România
Tiparul: Regia autonomă a imprimărilor - Imprimeria COREȘI - București

GEORGE ARION
VIATA
SUB
UN PRESEDINTE
DE REGAT

Jupân Everache și calfa sa,
robingosul Udilă

Dacă ar fi scris imediat după maratonul rușinii care a fost noaptea de revelion la televizor, articolul meu ar fi exprimat dezgust, indignare, dispreț. Dar iată, suntem de câteva zile în 1994, întreaga presă, indiferent de coloratura politică, s-a năpustit asupra lui Paul Everac, autorul celei mai sinistre caecolmale care i s-a tras vroadată, la cumpăna dintre ani, telespectatorului român, și în loc de silă simt compasiune pentru autorul Cărții lui Iovita, iar când îi reme-

morez faptele nu pot, totuși, să nu zâmbesc amar. Din moment ce până și cei mai zeloși apărători ai săi de până acum — vezi România Mare — s-au apucat să-l injerieze, înseamnă că s-a întâmplat ceva și Everac se pregătește să-și scrie tableta de adio. E clar. Puterea nu mai are nevoie de el. Misiu lui s-a încheiat. A fost atras într-o capcană pe care, culmea, și-a pregătit-o singur. Nu l-a dat nimeni afară, s-a dat el singur. Maurul și-a făcut datoria, maurul poate să iasă.

Mintirea poporului cu televizorul trebuie să capete de acum înaintea forme mai subtile, mai sofisticate. Iar pentru aceasta e nevoie de o altă echipă, în frunte cu altcineva, mai dibaci în mișcături decât actualul director general al Televiziunii române. Așa cum s-a văzut în noaptea de Revelion, acesta e un rudimentar, s-a comportat în „foncție” din nou ca un „apropitar”, ca un Jupân Everache care confundă averea personală cu bunul public.

Se știe demult aplecarea dămniei sale spre spectacolele în care el este autor, el este regizor, el este interpret și, totodată, și spectacolul cel mai încălțat de reprezentatie, așa cum au dovedit-o montările de la moșia sa de la Dragoslavele. De data aceasta, spectacolul Jupânului a fost urmărit de o țară întreagă, de parcă ar fi cumpărat instituția pe care o conduce, întreaga ei aparatură și pe toți salariații. Orice i s-ar întâmpla, însă, el se scotoțește un om fericit: a luat „un ciumbăr de bani” de la invitații săi pe care ca și la Dragoslavele i-a lăsat nemăncați și fără băutură; a fost văzut de lumea întreaga dansând, pupând, citind, mâncând, bănd. A dat cel mai grandios festin televizat pe care l-a oferit cineva în Țara Românească, la care au participat, vrând-nevrând, chiar și cei care au simțit nevoia să închidă televizorele, dar au privit fascinați cum se dă în stambă, ca un teighețar cu zâmbet viclean și ansuros, sigur pe căpătuiala sa, înfocat și îndopat, leșit dintr-o mahala obscură în centru la „luminație”, convins că are lumea la picioarele lui. A avut un partener ideal în dl Udilă, robingosul care și-a văzut visul cu ochii — acela de a fi în atenția nației, jucându-și, la rândul său, propriul lui spectacol, de călău avârlind cu bani în stânga și-n dreapta, permițându-și orice, deoarece Jupânul l-a dat liber în ziua aceea și i-a și creat ambianța cea mai adecvată pentru a se exprima, un mediu al sordidului, al trasului de șireturi cu mai marii zilei, al vobelor deocheate.

Dar nu loviți în dl Udilă, vina nu-i aparține, ci e a celui care l-a convocat la sindrofie și l-a lăsat de capul lui. Nu loviți nici în Paul Everac, nu este vina lui, ci a celui care a numit un Jupân acolo unde ar fi trebuit să fie un damn.

GEORGE ARION ■
7 ianuarie 1994

A fost confiscată și
sesiunea extraordinară
a Parlamentului

Prin tertipuri și interpretări avocătești, dl Adrian Năstase și al săi au anulat sesiunea extraordinară cerută de opoziția democratică și au convocat propria lor sesiune extraordinară, pentru că loca bine la capital electoral, la imagine publică (cred ei!) și pentru a mai bate pasul pe loc!

Dl Ion Diaconescu —
PNTCD:

„Majorității nu i-a convenit că noi am cerut convocarea sesiunii extraordinare și astfel opinia publică să vadă că noi, opoziția democratică, dorim avansarea procesului legislativ; și mai ales nu le convenea că tematica pentru care noi am cerut această sesiune extraordinară anula exact motivația pentru care ei ceruseră să se dea ordonanțele! Au umblat cu toți felul de chiflișușuri legislative, cu să-și motiveze această opoziție a lor! Lor le este teamă până și de reacția aliașilor lor și nu le convine să apară în fața opiniei publice cu niste legi atât de restrictive, de aceea au hotărât să le dea prin niste ordonanțe guvernamentale, pe nevăgăte de seamă! Noi ne-am opus, pentru că sunt probleme extraordinare de importante! De asemenea, PDSR vrea probabil ca toată această sesiune să se consume cu regulamentul Camerei! Opinia publică trebuie să știe că cei care in-

greunează procesul legislativ, cei care nu-și fac datoria sunt cel din majoritatea parlamentară și aliații lor!”

Dl Doru Viorel Ursu — PD
(PSN)

„Deturnarea sesiunii extraordinare este expresia cea mai clară a crizei puternice prin care trece această triadă — președinție, guvern, majoritate parlamentară — care s-a crezut atotcâștigătoare! Puterea este în derivă, nu-și poate reconstrui o formulă de stabilitate și credibilitate, dar nici nu este capabilă să facă actul de moralitate de a renunța la putere sau de a rezolva problemele prin mijloace democratice! Ajungem astfel la tot felul de soluții tot mai periculoase pentru societatea românească!

Cât privește o alianță a noastră cu partidul dlui Iliescu, este o dezinformare, o insinuare, sau chiar o diversione! Există destul specialiști ai diversionii, care (în de structurile puterii!”

MARIAN GHÎTEANU ■

Dl Ion Rațiu
ras, tuns
și frezat

Domnule Rațiu, inclinați, în declarațiile pe care le-ați dat, către ipoteza că spargerea, jefuirea și incendierea locuinței dumneavoastră, în perioada în care ați fost plecat în Anglia, ar fi opera unuia din mâinile nevăzute ale Puterii. Aș vrea să vă întreb: concret, prin ce credeți că ați deranjat actuala Putere, ce acțiuni ale dvs., concret, au fost considerate incomode de către Putere?

— Eu nu pot să fac o afirmație categorică, pentru că sunt jurist! Nu pot să aduc o acuzație fără să am o dovadă. Însă după toate lucrurile care s-au întâmplat, am senzația că prezența mea în țară irită, nu este dorită! Și toate acestea pentru faptul că, în mintea poporului, eu reprezint totuși o alternativă! Eu reprezint Occidentul, democrația! Peste tot pe unde mă duc în țară, oamenii mă întâmpină cu multă simpatie! Pentru mine este clar, nu am nici o îndoielă că scopul respectivului atentat nu au fost jaful și incendierea în sine a fost pentru a mă face să plec din țară! Dar pot să-i anunț pe toți că în mod categoric nu voi pleca, nu sunt timorat! Toată viața mi-am dorit să revin în România și vreau să-mi sfârșesc zilele aici! Nimeni n-o să mă intimideze și nimic nu o să mă determine să plec din țară!

Și o întrebare pentru El: nu-i așa că dacă ar fi fost (prin absurd) spartă casa lui Martin Dan, făptașii ar fi fost prinși operativ?!

MARIAN GHÎTEANU ■

MICI IMPRESII,
VORBE MARI

■ ■ Președinția a făcut cunoscut că președintele Iliescu nu-l consideră pe dl. Emil Constantinescu, președintele Convenției Democratice, un partener legitim de dialog. La Cotroceni răsună retoric întrebarea „Pe cine reprezintă el?” și se dă victorios răspunsul „Compos”. Pe nimeni! „El nu reprezintă nici un partid politic, Convenția Democratice a fost doar o alianță electorală în vederea alegerilor din 1992, care astăzi nu mai are obiect și nu mai înseamnă nimic”. Cică-i simplu, fraților! CDR nu mai există, uite-așa vrea mușchii lui Cotroceni! Ce conțeau milioanele de voturi date Convenției Democratice, milioanele de voturi (4,7) date dlui Emil Constantinescu? Recentele tensiuni sociale și politice din decembrie l-au făcut pe președintele Iliescu să lanseze partidelor politice invitația pentru un dialog la Cotroceni, iar morisea zvonurilor și declarațiilor a lăsat hieților oameni iluzia unei posibile concordanțe naționale, tradusă într-un guvern de coaliție cu opoziția și fără extremiști. Dar odată reinstaurată „imistea noastră”, călăru pe ea și pe noi, instituția prezidențială dă cu flit, iar Gavra se grăbește să anunțe că a smuls de la conu Văcăroiu 5 portofolii pentru PUNR și poate mai smulge ceva și pentru conu Surdu, Politichie, soro, politichie mare! Dă-i în brânză p-ăia 47%, ce Convenție?! Ce să mai zicem? Incepe „bine” 1994!..

■ ■ Nemulțumite de întorsătura pe care au luat-o lucrurile, marile centrale sindicale părăsesc scurta expectativă (prețuită, probabil, de sărbători, dar mai ales de speranțele puse într-un posibil pact politic și social) și încep din nou să vorbească pre limba dlui Iliescu — povestea cu „leșitul la bătaie” și altele. Liderul BNS, dl. Bogdan Hossu, anunță calendarul următoarelor acțiuni sindicale: 28 ianuarie — grevă generală de avertiment, de o oră; 4 februarie — grevă generală de o zi; 16 februarie — grevă generală cu durată nelimitată, până la satisfacerea revendicărilor. Nu e un motiv de bucurie pentru nimeni, ba dimpotrivă, dar — vorba aceea — în tot raul un bine: puterea trebuie să înțeleagă odată și odată că așa nu se mai poate (și nu mai facem, tarăși, investiturile de zăstrelor legate de guvernarea Văcăroiu). Cea mai importantă revendicare sindicală este accelerarea Reformei — neobținut din partea sindicatelor (pentru că presupune costuri sociale serioase), dar logic, pentru că stagnarea și restaurația nu pot duce decât la prăbușire social-economică totală și haos politic, cu urmări care pot fi tragice. Guvernul Văcăroiu, chiar pudrat cu PUNR și cu cercei PDAR în urechi, este incapabil de înfăptuirea Reformei, pentru că este pătruns până-n măduva oaselor de dogmele etatist-centraliste și de reflexele ceseșiste, zicând ei că fac politică economică „macro”. Asta era, ei „macro” și noi „micro”, val de capul nostru, vă dați seama ce-ar ieși (dac-ar mai ieși)!

EUGEN CHIROVICI ■

In România de azi

NU TOATĂ LUMEA E SĂRACĂ ȘI TRISTĂ

• Au dovedit-o din nou sărbătorile de iarnă • În ciuda prețurilor spectaculoase, restaurantele și magazinele de lux, ca și agențiile de turism au fost luate cu asalt

CHRISTINE VALMY: produsele cosmetice s-au volatilizat pur și simplu

Mitul și cochetul salon Valmy de lângă Sala Palatului nu ducea lipsa de cliență pe data de 30 decembrie. Intrebând-o pe doamna Catalina Flore, director public-relations, cum se descurcă în perioada sărbătorilor, am aflat că produsele cosmetice n-au apucat să se prăfuiască în rafturi. Ele au dispărut rapid, calitatea și design-ul deosebite făcându-le să fie mai mult decât căutate.

Cât despre cifra de afaceri, aceasta a depășit așteptările, aproape dublându-se.

La magazinul EVA, cererea aproape a depășit oferta

Domnul director general Rudolf Modjescky este un om ferici. Din cele declarate de domnia sa reiese că depozitele magazinului s-au golit de sărbători. Mărfurile cele mai căutate aparțin categoriei articolelor de lux — rochii de seară, blănuri — care au dispărut pur și simplu din rafturi.

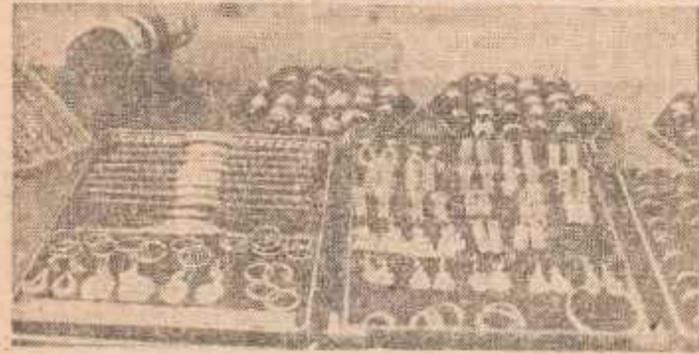
L-am întrebat pe domnul Modjescky dacă ne poate estima cifra vânzărilor din această perioadă. Răspunsul ni se pare edificator: „Am vândut de trei ori mai mult decât ne așteptam. Aproape de un miliard de lei”.

Aceste vânzări au fost influențate în mare măsură

— așa cum ni s-a declarat — și de design-ul deosebit, datorat faptului că cea mai mare parte a celor 850 de furnizori sunt firme particulare care au patroni tineri și, cel mai important, cu idei noi în domeniul modei.

Fotografia de FLORIN IONIȚĂ

La magazinul GOLDEN STAR bijuteriile din aur n-au avut timp să prindă patină

Magazinul de bijuterii Golden Star a constituit cea mai mare surpriză. Iată ce ne-a declarat doamna Emilia Dragoman, director, și partea română a firmei: „Comparativ cu anul trecut pot spune că oamenii au mult mai mulți bani. Bijuteriile cele mai bine vândute au fost cele din aur. Și nu aur de 14 K ci aur de 18 K, cu toate că este sensibil mai

scump. În această perioadă vânzările s-au triplat. Ele au fost mai mari și față de aceeași perioadă a anului trecut, ținând cont și de rata inflației. Au fost și cumpărători străini, dar cei mai mulți sunt români”.

În aceste condiții, se pare că bijuteriile reprezintă un cadou frumos, dar de ce nu, și o investiție sigură.

SPRING TIME din Piața Victoriei „oferă” baclavale cu 13000 lei/kg. Iar cumpărătorii dau buluc

E mult? E puțin? Răspunsul ni-l oferă unul dintre membrii personalului care spune că de foarte multe ori localul este neîncăpător. Pe lângă baclavale cumpărate cu 13000 lei/kg de aici se pot achiziționa armale (categoria dulciuri) cu 16000 lei/kg, șabie cu 800 lei/200 g, șarma de pui sau vițel (2800 lei/porția de 200 g), sandwichuri de pui sau vită (1500 lei/bucata), hamburger de pui sau vită (1500 lei/bucata), 72 de sortimente de înghețată (1500 lei/250 g) etc.

Cele mai solicitate produse sunt: hamburger, șarma de pui, armale, baclavale și sandwichuri.

Gelu Voican Voiculescu a cumpărat o haină din blană de vulpe în valoare de 1 300 000 lei

Superba haină de blană a fost cumpărată de d. ambasador Voican de la magazinul „Super 90” situat pe str. Ion Câmpineanu, nr. 31, în vara anului trecut iar persoana care a intrat în posesia ei a fost o dragă reprezentantă a „sexului frumos”. În ajunul sărbătorilor de Crăciun, o astfel de haină s-a vândut (conform spuselor unei reprezentante a renunțatului magazin care, dorește să-și păstreze anonimatul) în unele magazine din București cu suma de 6000000 lei. Magazinul „Super 90” este specializat în vânzarea produselor de încălzire și blănuri de lux ale căror prețuri variază între zece de mii de lei și milioane de lei.

Produsele expuse aici sunt cumpărate de cunoscuți oameni de afaceri români dar și de „oameni de bine” cum ar fi senatorii și deputații, bineînțeles, tot români.

Fotografii de FLORIN IONIȚĂ

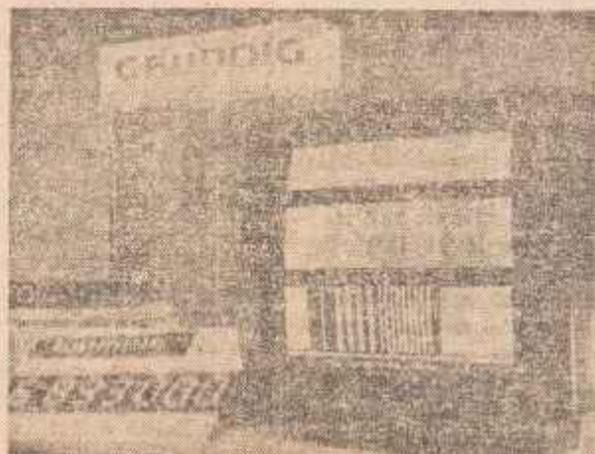
La supermarketul MARRIOT de pe bulevardul Nicolae Titulescu, cumpărătorii achită note de sute de mii de lei

Supermarketul Marriot este unul dintre cele mai bine aprovizionate și cele mai scumpe unități de profil din București și poate chiar din țară. Unul muritor de rând care, nu poate fi decât vizitator, nu-l vine să creadă că, în România, pot fi oameni care au acces, înmagazinat de lejer, la aceste prețuri. Totuși, aici se achită, zilnic, note de plată de sute de mii de lei. Trecând direct în problemă din acest loc se pot cumpăra, printre altele: rulada de pasăre (14100 lei/kg), pui de baltă (14724 lei/kg), caracatiță (15390 lei/kg), toamnă alege în aspic (15800 lei/kg), pește celamar (16000 lei/kg), salam Sibiu (18314 lei/kg), salam Nobil (18400 lei/kg),

piept de pui cu murături, în aspic (22000 lei/kg), creveți decorticați (24000 lei/kg), jambon (36010 lei/kg), cârnăciori curcan (43000 lei/kg), langușcă (52000 lei/kg) — dispore în câteva ore), chek Streuselata cu ciocolată albă (5150 lei/400 g), biscuiți cu napolitane și ciocolată (14000 lei/500 g), whisky Johnny Walker (37760 lei/750 ml), coniac Matixa (43424 lei/700 ml) etc.

Cu certitudine, aceste prețuri vor crește exponențial odată cu liberalizarea continuă a dolarului american și scăderea puterii de cumpărare a leului nostru și așa destul de anemic.

Dacă n-ați aflat încă, vă informăm noi: S-au pus în vânzare televizoare la prețul de 7 milioane lei bucata!

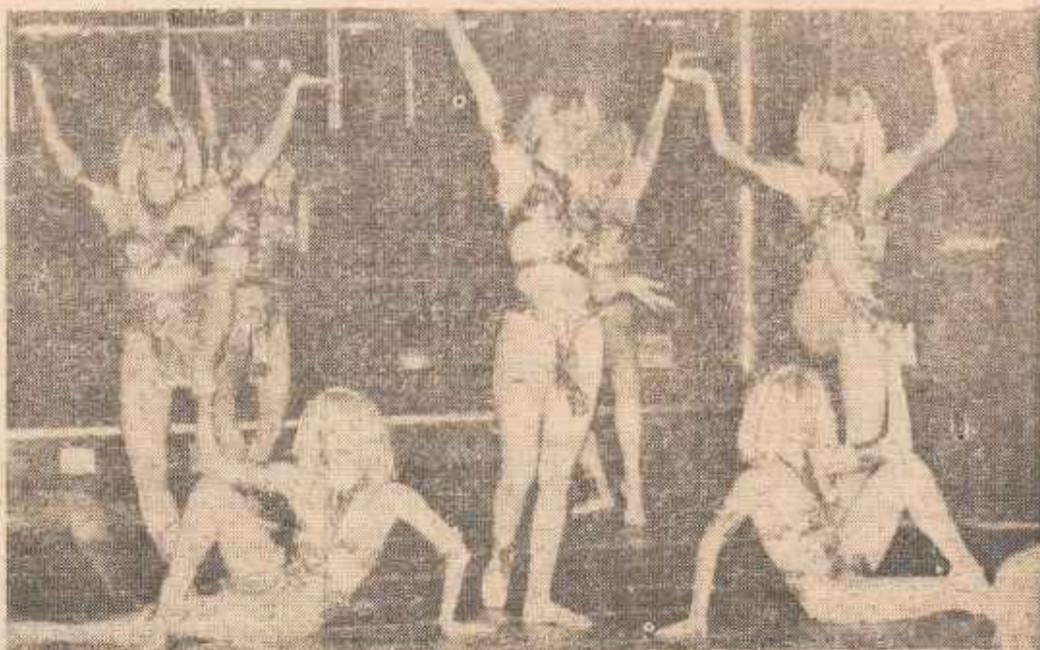

Vă puteți permite? Căutați-l pe Calea Victoriei!

Un revelion la Predeal... mai scump decât unul pe Nil!

Am demarat raidul nostru la „Paralela 45”, o prestigioasă agenție condusă de mai vechea noastră cunoștință, tânărul și întreprinzătorul Alin Burcea. Aici, surpriza! Toate alizele anunțând minunatele excursii dispăruseră fără urmă. Nedumeririle nu au fost imediat spulberate. Toate biletele fuseseră vândute și, cu toate acestea, solicitările nu conțineau. Ce ne-a oferit „Paralela 45”? Cinci nopți la Predeal în perioada 29 dec—2 ian., la hotelurile Cioplica pentru suma de 330.000 lei de persoană și la Orizont pentru 330.000 lei tot pentru o persoană. Serviciile au constau în bonuri valorice pentru masa cea de toate zilele și masa festivă din noaptea de Revelion. Să nu vă sperie prețurile. Nu mai erau locuri până pe 9 ianuarie. Măi final... ieftina s-a dovedit a fi Sinaia, unde, pentru exact aceeași gamă de servicii ca

la Predeal, prețurile nu urcaseră la: 135.000 lei la hotel Sinaia și 334.000 lei (pentru două persoane) la hotel International. În străinătate, cea mai solicitată excursie a fost cea din Egipt. 40 persoane au plătit câte 310.000 lei și 300 USD pentru 10 nopți, croazieră pe Nil și petrecerea Revelionului pe vasul de categorie „cinci stele”. În Grecia, deplasarea s-a făcut cu autocarul. Pentru zece zile în insula Eladă, 25 persoane au achitat suma de 175.000 lei și 240 USD. Pentru Cipru au fost 30 locuri iar șapte nopți, plus, evident, programul intens de vizitare au costat 77.880 lei și 470 USD. Studiind panorama... prețurilor, se remarcă un fapt ciudat dar... adevărat: excursiile în țară sunt mai scumpe decât cele peste hotare. Te mai întreb de ce nu „atragem” turiști străini? Răspunsul îl știm ca toți:

Fotografie de FLORIN IONȚA

Zece miniștri din guvernul Văcăroiu au petrecut revelionul pe Nil

La costul O.N.T. Carpați, organizației AETRAS, ne-a întâmpinat o surpriză plăcută. Am aflat cine are bani în țara asta. Nu veți crede niciodată! Zece miniștri din Guvernul Văcăroiu! Cum putem ști? Simplu! Ei au petrecut un neuitat, sperăm, Revelion pe Nil. Între 25 dec—4 ian. plătiți 970.000 lei

de persoană. Vă invităm, mai bine mai târziu... la Londra (opt zile — 1.118.000 lei), la Paris (opt zile — 927.000 lei) sau în Sicilia (Revelion în piața Armerino, opt zile — 770.000 lei), la Salonic, cu autocarul, 680.000 lei — opt zile, la Larnaca, nouă zile — 680.000 lei.

Hotelul în care celebra Agatha Christie și-a scris nu mai puțin celebrul roman Moartea pe Nil

Cu Omnia in Emiratele Unite

Altă agenție străbătută în... pus a fost „Omnia”. Deși finanțată de circa un an, partenerii nu reușiră să se impună, dar nu singurii ei aliați: de O.N.T., B.T.T., „Petrol Express” și „Magest”. Serviciile oferite au fost numitorul bun: transport cu avionul, transport aeroperiotele, microbuz pentru vizitarea obiectivelor turistice, cazare la hotel „trei stele” și masă demipensiune. Și mai există o trăsătură comună: prețurile sunt... informative. Deci, am fi putut pleca la, de exemplu, Dubai între 25 dec—3 ian., pentru 1.050.000 lei, în Egipt, la Cairo și plătind pe Nil, 19 nopți cu 895.000 lei, la Ierusalim, 8 zile, 950.000 lei. Aici se impune o remarcă: destul de extrem de solicitat, Israelul acordă vize... pe „sprâncenă” (în sensul cel mai bun al cuvântului). Să mai călătorim și în Austria, în perioada 29 dec—4 ian. plătind 655.000 lei și o cauză de 125.000 lei (prevăzător, austriecii!) sau, dacă vreți, la Londra, opt zile, cu numai 1.100.000 lei, în Italia cu 850.000 lei, în Portugalia, cu oprită în Bulgaria, zece zile, pentru 750.000 lei și 850 USD. Dacă prefe-

cați Grecia, atunci dați 100.000 lei și 300 USD și veți petrece Crăciunul la Sofia și Revelionul la Atena. Oricum este prea târziu așa că... nu vă repeziți.

Concediu in Thailanda cu să vizităm fermele de crocodili

La Agenția „JINFOR TOURS” ne-a întâmpinat doza Carmen Pavel, directoarea și patronă a firmei. Iată ce ne-a spus: „La întrebarea ce fel de oameni solicită acest tip de excursii, de Crăciun și/sau de Revelion, cu experiența celor trei ani de când ne-am apucat de treabă, răspund: patronii, directorii de întreprinderi de stat și din ministere, președinții de camere de comerț, medici, avocați, funcționari de bancă. Trebuie să știți că ambasadele, la baza dosarelor cerute, fac o exigență selectivă a posibililor turiști: vârstă, ocupație, venituri etc. Noi avem clienții noștri permanenți, dacă ne putem permite să-i numim așa. Pe primul loc în acest top este dl Cristian Tănăreanu, patronul firmei API

care, anul trecut, a ocupat 30 locuri, exclusiv familia și prietenii, pentru excursia din Egipt. Anul acesta, foarte solicitată a fost Thailanda, cu Revelionul la Pattaya și vizite în Bali și Singapore. Au existat 49 solicitanți și s-a plecat în două etape. Costul a fost de 745.000 lei și 900 USD pentru cinci zile. Opțional, pentru „inobogățirea” programului puteai să mai dai 220 USD. Pentru Egipt, ne-au solicitat 50 persoane, opt zile au costat 295.000 lei și 242 USD. În Austria, pe traseul Viena—Salzburg, au plecat 19 persoane și au plătit 107.000 lei și 242 USD. În Grecia, au existat două variante la Meteora (în Macedonia) și în Atena. 70 persoane au plătit 87.000 lei și 187 USD această distracție. Concluzia mea este că există destul oameni cu bani, amatorii de petreceri rafinate, dar solvarea turismului românesc constă în atragerea turiștilor străini iar cheia pentru petrecerea Revelionului la noi au fost destule. Păcat că, de exemplu, la Poiana Brașov, prestatorii nu oferă prea puține locuri, numai 77. De ce? Nu este treaba mea. Aveți dreptate, atunci care va fi fiind motivul pentru care Poiana Brașov era ocupată în proporție de 35 la sută? Mister!

Restaurantul BUCUREȘTI.

Prețul unui tacâm: 110.000 lei

Iată oferta de mâncăruri și băuturi: ieră negre, ieră de Manciuria, homar imperial, morșan norvegian, medalion de căpșoară „Duchesse”, piept de curcan „Rennissance”, rutădă de purcel de lapte, salată verde cu anđive, brânzetură asortată, înghețată „Margot”, țort „Morsal”, bitter „Campari”, whisky „Teacher's”. Lista e cu mult mai lungă.

Domnul Andrei Nicola, seful restaurantului „București”: „Fată de anii trecuți, la Revelionul de acum oamenii nu s-au mai întalzit pe locuri în restaurant. În ce privește mâncarea, ne-a fost adus banularul, dar n-am avut sculele necesare cu care să-l transăm. Chefierii au purtat mănăși, dar le-au scos, pentru că nu s-au descurcat cu ele la servit. Marea problemă sunt artiștii — cântăreții și actorii, care, în prosima sărbătorilor, pleacă în străinătate

sau refuză să participe la programele artistice ale marilor restaurante”.

LIDO: 80 de locuri, toate ocupate.

Prețul unui tacâm: 95.000 lei

Nelu C. Jocu, seful unității: „Faptul că se execută lucrări de renovare la exterior afectează puțin hotelul și restaurantul „Lido”. La Revelionul din acest an tacâmul a costat 80.000 de lei, la care s-au adăugat 15.000 lei pentru programul artistic. Pe scena noastră au apărut printre alții: Laura Stoica, Mihai Persa, Sanda Ladosi. Toate cele 80 de locuri au fost ocupate, în mare parte de străini. Programul Revelionului: între 22.00—05.00”.

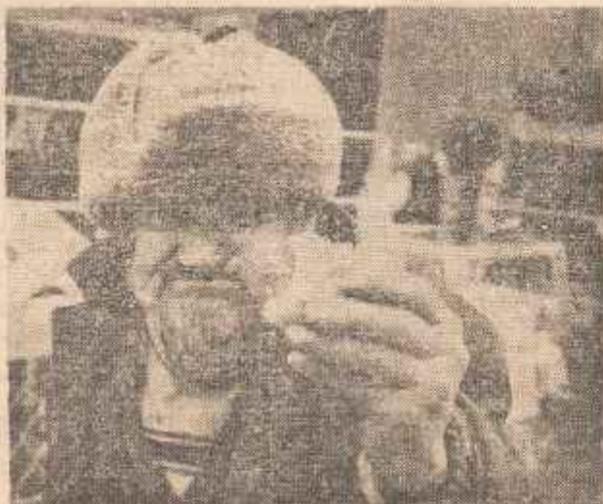
Din oferta de mâncare și băutură spicim: morșan siberian, euladă de curcan, rutădă de purcel de lapte, brânzetură asortată, țort „Diplomat”, vin roșu, vin alb, șampanie.

Cel mai pompos revelion din București

Desi nu a dispus de prețul tacâmului, domnul Viorel Păunescu, patronul baroului de noapte „Melody”, a descris programul de revelion, ca pe un adevărat carnaval, o categorică rupere de realitatea zămbăra a societății românești: „Meniul a fost scris pe baloane, legate de ficcare scaun, ospătarilor au avut (înută de cow-boy, clienții, la majoritate români, au avut (înută obligatoriu smoking și papion. Vă dați seama că am avut numai clienți din lumea cea mai bună. Programul a fost între 22.00—07.00, iar spectacolul de cabaret a ținut trei ore. Am încheiat Revelionul cu ciorbă de petroace. Printre artiștii care s-au produs pe scenă remarcă: Laura Stoica, Sanda Ladosi, Elena Cristea, Doina Scripcaru — de la Opera Română”.

Pașini realizate de BRINDUSA N'CO'AE ■ CORA CIOCEANU ■ GHEORGHE BARBU ■ DAN GHEORGHE ■

Pentru cei mai mulți dintre români o bucată de pâine reprezintă supremul ideal

CINCI CRIME CARE AU ZGUDUIT SĂTMARUL

După cum împede să vă putea vedea, sărbătorile de iarnă nu au generat doar momente de relaxare și destindere. Într-o singură săptămână au fost comise, în acest oraș din nordul țării, cinci crime. Au căzut victime alcoolului și sadismului, două soții, o concubină și un fost tată soț. Un al cincilea caz de crimă abominabilă, cu care vom începe relatarea noastră, s-a petrecut în urmă cu un an, dar fapta a fost descoperită tot în această săptămână, sfântă, pentru unii, blestemată pentru alții.

Ciobănașul Vasile Rus a făcut-o de oaie!

În săptămâna Crăciunului a fost descoperit autorul uneia dintre cele mai abjecte și ordinare crime din județul Satu Mare. Specialiștii în criminalistică au avut nădăjduirea cu acest caz incredibil, dar ad vărat Ciobănașul Vasile Rus, din comuna Băsești, județul Maramureș, a strâmbat-o pe bătrâna ANA FLEISCH (de 76 ani), din comuna Crucișor, județul Satu Mare. Și-a dus la capăt abominabila faptă, cu tot tacâmul. I-a înfiot în gât un cuțit de înjunghiat porcul, cu o lamă în lungime de circa 30 cm.

Bestia cu chip de om, „ciobănașul” Vasile Rus, de nici 25 de ani, a tărat-o pe bătrânică spre pat, unde a întreținut cu ea relații sexuale, când aceasta se afla în comă. La fața locului, criminaliștii au descoperit urme groaznice, monstruoase, de sânge și fecale. Dar făptașul dispăruse. Sadicul criminal era „de peste deal” și credea că pădurea și dealul despărțitor vor șterge toate urmele! Dar n-a fost să fie așa.

Ionică cel fără de frică și-a măcelărit nevasta!

În comuna Arduș, în vecinătatea municipiului Satu Mare, într-un apartament rău famat, Ionică Dzitac și-a măcelărit, pur și simplu, nevasta. După certuri și scandaluri interminabile, numitul Dzitac a trecut la fapta cea mare. Adică, i-a aplicat 12 lovituri de cuțit neventri-si. A înecat apoi să se sinucidă, tăindu-și gâtul.

Intervenția vecinilor și a poliției a fost de hyn au ur. Ionică nu a apucat să-și taie de tot beregata. A fost transportat de urgență la Spitalul Județean Satu Mare. În chiar zilele prezentei noastre la Sătmăr, Procuratura județeană a emis mandat de arestare pentru odiosul criminal.

În Ungaria, la Kisvarda, Iosif Varga și-a ucis concubina

În timp ce Iosif Varga își executa pedeapsa în penitenciarul din Satu Mare, renumit prin părțile locului, a aflat, din surse „sigure”, că Elisabeta Varga, concubina sa, întreținea raporturi sexuale cu un alt bărbat, ba chiar că i-a fost necesar un chiuretaș pentru a scăpa de o sarcină întempestivă. Aceasta a fost picătura care a umplut ochi paharul suferinței și geloziei sale.

La ieșirea din penitenciar,

a urmărit-o pe Elisabeta Varga până în Ungaria, unde, în cele din urmă, a ucis-o cu mai multe lovituri de cuțit străpungându-i în repetate locuri burta, cu o furie demență.

Ludovic Apioș și-a zdrobit nevasta în bătaie

Tot alcoolul a generat și această crimă monstruoasă. Și tot în sfârșit de decembrie trecut, Pe fundalul unor neînțelegeri mai vechi, al certurilor din te miri ce, al bătailor ca la ușa cortului, Ludovic Apioș, din comuna Veliș, județul Satu Mare, și-a zdrobit, la propriu, nevasta în bătaie! Monstrul a maltrat-o în așa fel, încât i-a ascultat respirația, până în ultimele răbufniri de viață.

Criminalul L. Apioș nu și-a revenit din botie nici la procesură.

La Carei, Ioan Hatos și-a ucis fostul soț cu șapte lovituri de cuțit

Bănuind că fostul său soț întreținea raporturi sexuale cu nevasta sa, Ioan Hatos comite o crimă atroce, indescriptibilă. Tot consumul abuziv de alcool este la mijloc. Și tot la sfârșit de an a fost comisă abjecta faptă. Criminalul a pretins apoi că bătrânul Alexandru Naggy a încercat să-i violeze fiica de 15 ani.

DORIN SALĂJAN ■ DAN MOISA ■

Cerșetoria, un atribut al mizeriei?

Nu, neapărat. Uneori ea poate deveni o sursă însemnată de îmbogățire. Citiți relatarea noastră într-un număr viitor.

Fotografie de FLORENTINA IONIȚA ■

Afacerea zahărului infestat

Proprietara firmei importatoare este nora ambasadorului nostru în China

Se știe, unii simțind-o chiar pe propria lor sănătate, că zahărul importat din China a fost, într-o „oarecare proporție”, infestat cu „celebrul” leuconostoc. Cine a realizat importul? Firma S.C. HERMES TRADE PROMOTION S.R.L. (Calea Victoriei nr 175) a adus circa 50 mii tone. Ce nu se știe însă, este că proprietara firmei, dna Ana Budura, are și calitatea de

nora a ambasadorului nostru în China și pe cea de vară a d.șr. Adrian Năstase. Dar să lăsăm gradele... de rudenie căci altceva ne doare acum. Unul dintre vapoarele ancorate în portul Constanța, circa 712 tone, a fost vândut cazangilor din Transilvania în scopul elaborării celebrului palinchi. Această informație a fost verificată de Poliția Economică, ce a mai depistat încă 50 mii litri zahăr fermentat (borhot) și a încheiat acțiunea trimițând în judecată escrocii prinși. Trebuie specificat faptul că, în cursul procesului de fabricație al palinchi, leuconostocul nu se distruge, deci băutura este, bine mersi, infestată. Și consumatorii, de asemenea. Dar nu a murit nimeni, nu-i așa? Bun, asta-i rezolvată! Cea nerezolvată este alta. Dna Ana Budura a încheiat, în 29.01.1993, un contract cu firma S.C. CIRIȚA S.R.L. Bixad să-i furnizeze palinchi de cea din zahărul importat, pe speze proprii, din China. Deci, vreo 3-4 sute de tone zahăr de cea mai bună... calitate, parol, cu certificat fitosanitar. Palinchi s-a... executat și a... sosit la București în bu-

toaie de material plastic, circa 30 mii litri, însoțite de un buletin de analiză eliberat de un medic din Maramureș. Trecând cu vederea că în adresa de solicitare a controlului erau menționați 10 mii litri, cei abilitați au... dedus că „materia” este necorespunzătoare și, după prelevarea probelor, au sigilat butoaiele întreaga cantitate. Deci, depozitarea a fost în corectă, stivarea, la o „târzie” mai mare de 15 grade se „dizolvă” în produs. Singura soluție era, în aceste condiții, transformarea palinchi în spirt și prezentarea, din nou, la control. În acest punct, și această afacere este înmormântată. De ce? Nu știm și ne este... teamă să ghicim. Cert este că, în loc ca zahărul infestat să la drumul fabricilor autohtone, să-l transforme ele în spirt și să-l utilizeze corespunzător, a încăput pe mâna cazangilor care s-au îmbogățit prin neplata impozitelor și, mai mult, au răspândit, pe scară largă, „micuțul” leuconostoc. Dar nimeni nu aude și se face că nu vede!

ARGUS ■

Afacerea spiritului. Statul pierde milioane de lei Cine este vinovată: corupția sau incompetența?

Afirmam, într-un recent articol, că statul are o atitudine, să o numim eufemistic, dubioasă în ceea ce privește comercializarea alcoolului etilic rafinat de 96 la sută volum alcool ca atare, în sticle de un litru, contrar tuturor normelor C.E.E. și pierzând, prin impozitarea acestuia ca materie primă, deci 30 la sută, și nu ca băutura alcoolică (100 la sută), cam un sfert din bugetul național. Ne întrebăm, fără urmă de mândrie, de ce? Nici acum nu cunoaștem răspunsul și constatăm că, dimpotrivă, această practică continuă fără probleme. Ca exemplu con-

cret, prezentăm cazul „întreprinderii” VIN-EXPORT care, prin avizul nr. 2549/29.11.93, solicită Direcției pentru Controlul Calității Vinului și Băuturilor Alcoolice un aviz, o „aprobare” pentru a comercializa circa 5,5 milioane litri alcool de 96 la sută volum alcool, importat în perioada '91-'93 din Austria și Franța. Respectivii sunt bine informați căci precedentul s-a comis în urmă cu doi ani, Firma ALLIANCE COOP S.A. (Piața Romană nr. 2, director Dragoș Diaconescu, pe atunci) a fost depistată ca având în stoc cantitatea de 40-50 mii litri spirt depozitat la VIN-ALCOOL Tohani și îmbutelierea se efectua la VIN-ALCOOL Ploiești, rezultând vodcă. Evident, considerând spirtul materie primă, plăteau impozitul corespunzător, Garda Financiară împunându-le atunci o pagubă de circa 400 milioane lei. Treaba s-a mușamalizat prin obținerea aceluși sus-menționat aviz. A intervenit pentru... rezolvare chiar tov. O. Cozmăneș, cu un telefon bine plasat și un adjunct trimis acolo unde trebuie. În prezent, nu există nici o îndoială: aprobarea solicitată de VIN-EXPORT se va obține. Dacă nu, așteptăm să fim contraziși.

N. VĂZUTUL ■

In turismul românesc

Locația de gestiune și pensiunile: două afaceri ratate

Cu multe surse și tobo, ne amintim de Dan Matei, acum circa un an la preluarea mandatului de ministru al turismului, că reforma mult-docită va afecta, în sens pozitiv, creșterea turismului autohton, degrațat cumplit în primii doi ani de la Revoluție prin „grăja” celor ce s-au perindat în scaunul... suprem. Să ne ocupăm de privatizare, acest proces dramatic, cum îl numește dl. ministru. Deci, existau, în principiu, două modalități de privatizare: prima, prin vânzarea de active și a doua, prin oferirea spațiilor în locație de gestiune. Ce afirmă dl. Dan Matei făcând bilanțul anului 1993: „un ministru nu poate impune cu forța privatizarea. Am întâmpinat mari greutăți în a convinge oamenii de stricta necesitate a acestui proces. Ideea vitală este de a împărți cu cetățenii proprietatea statului dar răspunsul pieței, în condițiile creșterii economice zero și a somajului, la oferta noastră este departe de a fi satisfăcător. Pe total, s-au obținut 10,7 miliarde lei din vânzarea celor 394 de active, ceea ce reprezintă un procent de 22 la sută din totalul vânzărilor de active din țară. Anul acesta am vândut: 13 complexe hoteliere, 28 hoteluri, 6 moteluri și 116 vile. Prin metoda MEBD s-au privatizat trei societăți comerciale, a patra fiind în curs de finalizare a acestui proces. Există 27 societăți comerciale cu capital mixt ce au făcut un efort investițional de un sfert miliard USD. Anul acesta au fost înființate 14 societăți mixte având un capital social de 4,2 miliarde lei, capitalul autohton reprezentând un procent de 53 la sută. Un eșec al politicii noastre de locație de gestiune. De fapt, de două-trei luni am sistat acest procedeu. Din proiect de 41 la sută din active erau

date în locație pe perioade scurte, de un an — un an și jumătate. Procedul s-a dovedit absolut ineficient. Din 1200 contracte, am rezultat 270. Nici măcar ordonanța guvernamentală care stabilea alte condiții mai drastice sau, dacă vreți, mai apropiate de adevărata privatizare, nu a avut efecte scontate. Un mare înșelăcșor l-a reprezentat davea în locație de gestiune a celor șapte complexe hoteliere (două mii locuri), cu baze de tratament etc., pentru ridicola sumă de 13—14 milioane lei. Am mai și descoperit că respectivul Consiliu de Administrație ce țese toate șirurile era, în același timp, și... locatar. Oricum, am cerut, împotriva interesului, învențirea organelor de cercetare penală. Un succes al locației de gestiune este hotelul București care a adus un profit de 350 milioane lei în acest an. În sfârșit, suntem convinși că vom renunța definitiv la locația de gestiune și vom trece la verificabilă privatizare, decamdată prin metoda MEBD, atrăgând atenția localităților că și personalul de servicii obiectivul respectiv.” Păcat că au fost înșelăciuni trei ani pentru a se... compromite o idee moartă din naștere.

Un alt eșec al politicii Ministerului Turismului îl constituie relansarea turismului național prin sistemul de pensiuni. Ideea era excelentă și aplicată cu succes în țări cu mare tradiție turistică: Austria, Elveția, Franța etc. Acest mod de abordare ar fi permis și cetățeanului de rând să aibă accesul de a porni în excursii. Prețurile ar fi fost mult sub cele hoteliere iar cămăruțele ar fi umplut de atmosfera de acasă de care mulți se despart cu... greu. Rustic și plăcut, fără pretenții deosebite. Mai mult, zona turistică ar fi înflorit: căsuțe noi, curale și, cine știe, poate și drumuri modernizate. Căci, dacă ar fi să așteptăm sprijin de la stat pentru infrastructura generală (drumuri etc.) este clar că nu va sosi niciicând: nici un leu nu a fost investit. Ce să ne mai mirăm pentru modernizare s-au promis 4 miliarde USD și s-au obținut 2 miliarde USD... prin eforturi proprii cum ar fi vânzarea de active ș.a. Este clar. Nu are rost nici să ne facem planuri că sistemul de pensiuni ar însemna renasterea satului montan românesc, salvarea celor mulți săraci țărani care nu pot trăi doar din agricultura. Deși, ideea s-a impus din punct de vedere logistic. Nu face nimic, totuși s-au breceat 20—35 ani de zile de un proiect de lege. Încă nu s-a calculat Oțetm, Sibiu și zona Bucegi. Sunt primele rezultate „alternative” ale politicii. Mai știm și noi vroia două-trei în zonele de munte din țară. În rest, tăcere.

Rușinos și inadmisibil

Cazinoul Balnear din Vatra Dornei este o ruină respingătoare

Există, în orașelul de munte Vatra Dornei, o construcție emblematică, mândria localnicilor, anume Cazinoul Balnear. Astăzi, el este o ruină respingătoare, tronând în vedere, spre aducere aminte și rușinare a responsabililor cu distrugerea. Cerem lămuriri autorităților și ne răspunde dl. Gheorghe C. Pașa, dublu licențiat în filologie și drept, director al SC „Dorna Turism” SA, coasilier din partea Convenției Democratice (PNT CD), la Primăria orașului.

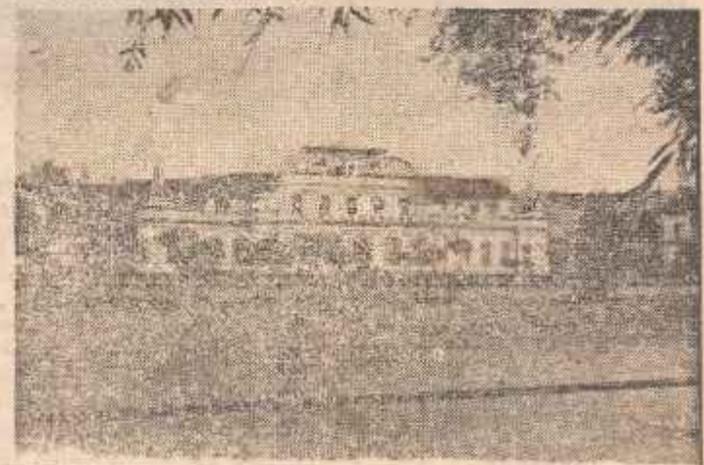
— Să începem cu începutul, adică cu istoria... nașterii Cazinoului.

— Cazinoul a fost construit de către Domnul Oberlechner și dat în exploatare la anul 1896. Fondurile necesare s-au obținut, la acea vreme, prin vânzarea de păduri. Domnul Oberlechner a obținut autorizarea de la Domniul Camaral, austriac.

— Bun. Ce intenționați în viitorul apropiat: îl vîndeți sau îl reparați cu forte proprii?

— Eu văd problema așa: Cazinoul este o filă în ruină, pe care o scotem în târg doar să o demolăm... Că doar nu „fuzăm” pietre și grăme aduse venite și totuși orice tipozărie! Așa că vîndînd, ne-am decis să-l vîndem. J-am făcut multă reclamație, prin Decreta-

mentul. Pe lații Esteve, dl. Ministerul Turismului, am organizat două licitații în '92 și în '93, dar nu am reușit nimic. Așa că, în-am căutat la o altă soluție și am propus primăriei să înființăm o societate comercială comună, să-l reparăm împreună, să-l

exploatăm împreună și să profităm amândoi. Decontăm, pe termen răspunsul Consiliului local.

— Și până atunci?

— Până atunci, trebuie să facem ceva pentru a stopa degradarea. Din fondurile obținute prin vânzarea unor active, vom oferi circa 20 milioane lei unei societăți de construcții care s-a angajat să realizeze operațiunea pentru mîntuirea conservării a clădirii.

ATENȚIE, CETĂȚENI!
NU CONSUMAȚI ACESTE PRODUSE:

Controlate efectuate de inspectorii O.I.P.C.-urilor județene în perioada 20-24 septembrie au evidențiat următoarele „abateri” de la... legile elementare!... bun simț!

■ **S.C. AGROSTAR S.A.** Unicea nr. 11, Constanța, comercializează preparate din carne (salam vacă, salam Sibiu, ceață porc), furnizate de depozitul propriu AGROSTAR care prezentau membrana deșprinsă de conținut, suprafața umedă și măzguită în proporție de 50%, și carne de porc, cu suprafața oxidată și culoare modificată. Comercializarea acestor produse a fost interzisă.

■ **S.C. CALIPSO S.R.L.** București — filiala Constanța comercializează: tacâmuri de pui, ambalate în pungi, care prezentau miros de alterat. Marfa fusese livrată de S.C. AVICOLA Codlea. De asemenea, societatea „oferea” și preparate din carne (salam Cabanos) cu mușegal, suprafață măzguită și miros de alterat. A fost interzisă vânzarea acestor „bucate”.

■ **S.C. SERIM S.R.L.** Constanța — comercializează: preparate din carne: salam Victoria, salam Bacău, slănină cu boia furnizate de: S.C. CARNECO SA Constanța și S.C. ROLAND S.R.L. Constanța, alterate, și telemea la vacă, produsă de S.C. AGRICOLA CASIMCEA SA Tulcea, care prezenta suprafețe măzguite și semne de alterare. Toată „cașca” de produse a fost interzisă comercializării.

■ **S.C. TOTAL AG S.R.L.** Constanța — comercializează: suc de portocală în sticle de 1,5 litri din import Ungaria, furnizat de S.C. AZUR S.R.L.

Constanța, cu început de fermentație, și căzeaval afumat, furnizat de S.C. MESTECANIȘ S.R.L. Suceava, prezentând peie de mușegal pe suprafață. Comercializarea acestor produse a fost oprită.

■ **GRUPUL SCOLAR FORTIER** Arad utilizează fulgi de porumb din Germania, primii sub formă de donație, care prezentau urme de infestare cu acarienți în toate stadiile de dezvoltare, având mijoc de incens și de mușegal. Folosirea acestui produs a fost interzisă.

■ **ATELIERUL DE PANIFICAȚIE NR. 3**, Pitești, a fost supus unui control și s-a constatat faptul că unitatea era infestată cu „colia făinii” și „tribolium”. S-au stabilit măsuri de igienizare și dezinfecție a unității.

■ **S.C. COMBIS SA** — magazin alimentar nr. 122, Bistrița, comercializează oră foarte vechi, aprovizionate în data de 12.08.'93, murdare, cu conținut mobil, ambalate în eșarfe murdare, cu resturi de ouă sparte, cu miros respingător. S-a interzis comercializarea.

■ **S.C. AUGUSTA S.R.L.** Fișele aprovizionate prin S.C. BUCUR SA, București, comercializează făină ambalată în pungi de 1 kg, care prezenta infestare cu molii în mediul de ambalaj, valoarea la cenusa 0,8%, corespunzând făinii „Dâmbovița” 800. Produsul era ambalat în pungi de hârtie necrezistentă, fără elemente de identificare produselor, data măcinării etc. S-a oprit comercializarea acestui produs.

■ **S.C. COMALIMENT S.A.** Pitești aprovizionate prin S.C. COMARGES, Pitești, comercializează făină albă tip 630 ambalată în saci de 40 kg și în pungi de polietilenă prezentând infestare masivă cu larve vii și exemplare adulte de molii. S-a interzis vânzarea acestui produs.

■ **S.C. ILDAROM S.R.L.** Pitești comercializează în Piața Smărdan — din același oraș produs cu termenul de garanție expirat: salam Bucu-

rești, cărnați Trandafir, având culoare nespecifică, membrana neaderentă și miros de alterat. Preparatale respective au fost retrase și distruse.

■ **S.C. AGROMERT S.A.** Magazin nr. 2 Timișoara și S.C. EVIAN S.R.L. Timișoara comercializează produse din carne: salam Gostat, salam Iulian, cărnați Trandafir și colan presat, care prezentau următoarele deficiențe de calitate: suprafață lăcioasă, aglomerări de grăsime sub membrană, colonii de mușegal, miros neplăcut de alterat. Marfa provenenă de la S.C. RECATIM S.A. Timiș și S.C. TIMCARGRUP SA Timiș și a fost retrasă, urgent, de pe piață.

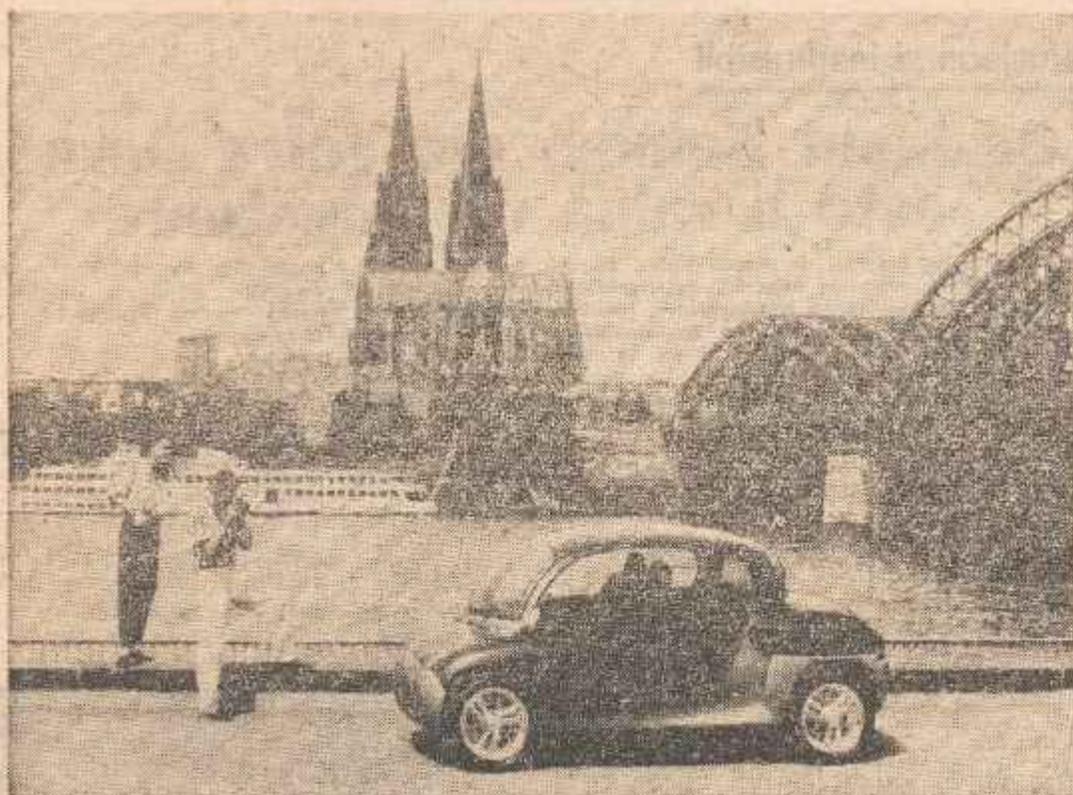
■ **S.C. AGRICOPOTI S.R.L.** Cluj comercializează produse din carne: crovuri și pâși de miel depozitându-le în condiții de temperatură necorespunzătoare.

■ **S.C. „M. y Comtur” S.R.L.** Cluj comercializează înghețată înută, în congelator, alături de... pește congelat.

■ **S.C. ALIMENTEXP** — unitatea 36 din Botoșani comercializează preparate din carne: parizer de vită, salam Mistrucel, salam de vacă, gunca presată și crovuri produse de S.C. SUMPROD Leorda și S.C. AVICOLA INTERNAȚIONAL SA Bacău ce nu posedau elemente de identificare privind data fabricației, compoziția, condițiile de păstrare și care prezentau abateri de la caracteristicile calitative.

Cil timp amenzile aplicate sînt de-a dreptul „stimulative” aceste actiuni de incalzire a legislatiei in vigoare se pot dezvolta nestingheriti, punind in pericol sanatatea consumatorilor mai mult violenti.

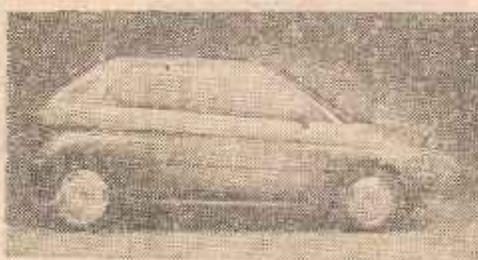
Ponina realizata de BRANDUSA NICOLAE

Miniautomobilele viitorului:
FORD,
MERCEDES,
BMW

Oficiile de studii ale uzinelor FORD din Köln prezintă acest prototip (fotografia de sus) al viitorului miniautomobil pe care îl vor lansa în curând pe piață. „Mică mașină compactă”, cum au denumit-o „părinții” ei, speră să bată toate recordurile de economicitate și manabilitate.

La Salonul Internațional de automobile de la Frankfurt pe Main au fost prezentate și cele două modele „mini” ale renumitelor firme MERCEDES și BMW. În lungime de 3,35 m, micul Mercedes (foto stânga jos) beneficiază de un motor pe benzină sau motorină. Modelul construit de concernul BMW (foto dreapta jos) prezintă noutatea dotării cu un motor hibrid — electric sau cu carburant clasic — trecerea de la o sursă la alta făcându-se automat.

AUTO - FLASH

Corporația NISSAN reduce producția din Europa

Reprezentanții corporației NISSAN au anunțat că vor reduce producția de la uzina din Marea Britanie, privită până acum ca mai eficientă din Europa, datorită reducerii vânzărilor de pe piețele europene, informează Reuter. Astfel, la uzina din Sunderland, din nordul Marii Britanii, vor fi produse anul acesta 246.000 de automobile în loc de 270.000, cât a fost prevăzut inițial, ceea ce reprezintă o reducere de 8,9 la sută. Vânzările din Marea Britanie sunt apreciable dar totalul vânzărilor din Germania a scăzut cu 21 la sută, cu 24 la sută în Italia și cu 38 la sută în Spania, a declarat purtătorul de cuvânt al corporației, John Nelson. Cu toate acestea, nu vor fi operate reduceri de personal, ci va fi desființat schimburi de noaptea în lunile noiembrie și decembrie, a mai adăugat purtătorul de cuvânt.

BMW deschide filiale în China

Grupul german BMW intenționează să fabrice în China automobile, motoarele și motoare de avioane, dar până în prezent nu a fost finalizat încă un acord în acest sens, a declarat unul din directorii grupului, Horst Telschik citat de France Presse. Pe lângă automobile de lux care au început să fie importate în China, BMW produce în același timp motoare pentru avioane de uz intern. Grupul german Volkswagen assemblează deja automobile Santana și Audi în China.

Cam multe mașini

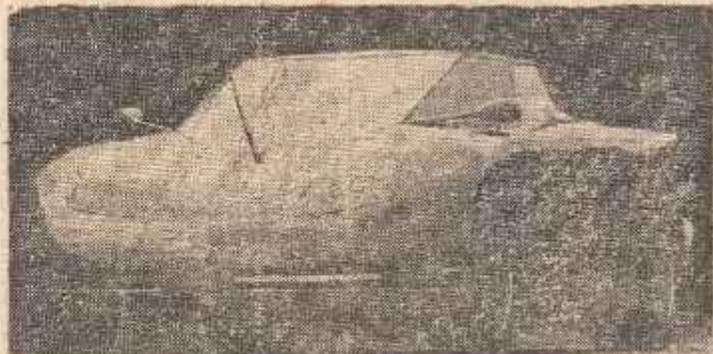
Cele două milioane de automobile particulare utilizate zilnic la Bangkok însumează, pase cap la cap, circa 6.000 kilometri. Raportat la cei doar 2900 km. de drumuri din capitala Thailandei, constituie o problemă tot mai insolubilă atât pentru polițiști cât și pentru cei care, la volan fiind vor totuși să se deplaseze cu maximum de viteză. Cu toate acestea, notează France Presse, circa 1,5 km de mașini (480 bucăți) nu sunt vândute zilnic la Bangkok. Viteza medie de deplasare în oraș nu depășește 8 km/h și în curând Mexico va trebui să redese recordul în materie de ambuteiaje. În așteptarea realizării numeroaselor proiecte de amenajări, cei 8 milioane de locuitori sunt rugați de autorități să invite cât mai puțină lume la petreceri, nunți și înmormântări. Iar școlarii, care sunt mici și nu au un cuvânt de spus, trebuie să se scoale la 4 dimineața, ca să înceapă orele la 7.30, înainte de potopul vehicul.

Noutăți

LANCIA DELTA 20 16V

• **Celebra campionă mondială LANCIA DELTA INTEGRALE cedează locul noului model LANCIA DELTA 2.0 16V**

CARACTERISTICI TEHNICE

Motorul:
Bloc motor realizat din aliaj ușor, patru cilindri în linie, patru supape pe cilindru, aprindere electronică multi-punct, catalizator, combustibil utilizat — benzină fără plumb
— capacitate cilindrică — 1995 cmc.
— alezaj x, cursă — 84x99 mm.
— raport de compresie 10,5:1
— cuplu 180 Nm la 4500 rot/min.
— putere 101 kw/139 C.P. la 6000 rot/min.
Suspensia:
Mc. PHERSON, arcuri elico-

idice, bare stabilizatoare, Frâne — discuri ventilate — A.B.S.

Performante:

— accelerare cu plecare de pe loc:
0-100 km/h — 10,9 secunde
0-1000 m — 32,1 secunde
— elasticitate (în treapta a IV-a și a V-a):
60-80 km/h 5,1/7,8 s
60-100 km/h 10,5/15,3 s
60-120 km/h 15,9/21,0 s
Viteză maximă — 205 km/h
Consum — 10,8 litri la 100 km/h.
FRET DE CUMPARARE — 35.000 DM.

CAMELIA MITOȘERU

Pentru Camelia Mitoseru, șofatul a devenit un viciu, dacă ar fi să dăm crezare celor spuse de ea și anume că: „nu cobor din mașină decât atunci când dorm, când rânânc și când trec pe scenă”.

Acușta este posesoarea unui Audi fabricat în 1989 botezat „Libelula”. De patru ani de când și-a luat carnetul Camelia Mitoseru a parcurs peste 80.000 km.

Sotul Cameliei, solistul de muzică ușoară Alexandru Luca, nu și-a luat carnet. Toată de aceea Camelia conduce cu cea mai mare atenție. Totuși are avantajul că șoferi se pricepe foarte bine la partea mecanică a mașinii.

N-a beneficiat în momentul când și-a luat carnetul de faptul că o cheară Camelia Mitoseru, considerând că „acel care ia carnetul de conducere cu pile nu ține la pielea lui

și a celorlalți membri din familie sau participanți la traficul rutier”.

E de părere că nu orice pilot bun poate fi și un șofer la fel de bun.

Deși nu a încasat nici o amendă, totuși nu se consideră un șofer model, ci unul normal, „cum ar trebui de altfel să fie și ceilalți participanți la traficul rutier”.

Că șoferită cu patru ani de existență în spate, o supără drumurile și faptul că la noi nu există destule parcuri.

PETRU CRISTINEL POPA ■

În luna august a acestui an, a început comercializarea unui nou model de autoturism din gama Lancia, mai precis Lancia Delta. Noul model de autoturism Lancia Delta, este un urmaș fidel al supercampionelor Lancia Delta Integrale 16V, Lancia Delta HF Integrale, Lancia Delta Integrale 4WD.

Acest model de ultimă oră, cu o caroserie reproiectată integral, cu totul diferită de cea inițială îi conferă o aerodinamicitate sporită.

Proiectanții și constructorii acestui nou model au avut în vedere sondarea cerințelor pieței actuale a automobilului după care au realizat modelul Lancia Delta 2.0 16V, un model care îndeplinește toate condițiile de piață privind prețul redus și accesibilităților pentru o mașină care poate fi considerată oarecum de lux având în vedere că este dotată cu instalație de aer condiționat, scaune din piele (marca RECARO), geamuri electrice, incuetoare centralizată cu cheie sau telecomandă, airbag, sistem de frânare ABS și un motor destul de puternic care îi poate furniza 139 C.P. la 6000 rot/min.

Un infern din care nu putem evada: birocracia de tip comunist

Cât timp și bani cheltuiește românul pentru a înscrie o mașină adusă din străinătate

Vă răspundem tot noi: 25 de zile și 65.000 lei. Aceeași operație durează în alte țări 30 de minute!

1. La
soadă pen-
ru traduce-
rea
actelor

În Capitală, duplicitul începe la Notariatul de Stat din Piața Amzei, singurul autorizat să traducă și să egalizeze actele mașinii. Oamenii se înscriu pe listă de la 4 dimineața.

Cine vine mai târziu, vine degeaba. Eliberarea actelor, după 3-4 zile. Taxă 3.000 lei.

2. Programare la Registrul Auto Român
Taxă de înscriere: 5.000 lei. Intrarea la revizia tehnică, după două săptămâni.

5. Din nou la Udrisite

De data aceasta pentru ca dactilografa Poliției să treacă pe cartotecă datele din Cartea tehnică eliberată de R.A.R. Taxă: 1.200 lei.

3. La
Poliție pen-
tru numere
provizorii

Pentru ca mașina să poată totuși circula, proprietarul are nevoie de

numere provizorii. Acestea se eliberează la Direcția Circulație din str. Logofăt Udrisite contra sumei de 11.000 lei (10.000 se returnează ulterior).

Aceleași operații în Apusul civilizată

Să luăm pentru exemplificare Austria, țară mai des vizitată de pașaportarii români. Aici toate operațiile sunt preluate de firma comercială pentru vânzarea mașinilor (Autohaus). Aceasta are în atribuțiile sale nu numai întocmirea actului de vânzare-cumpărare, ci este, deopotrivă, mandată să elibereze polița de asigurare, certificatul de înmatriculare (Zulassungsschein) și plăcuțele cu numărul de înmatriculare. Totul se petrece într-un birou cu aer condiționat, printre zâmbete și temeneli profesionale, la o ceașcă de cafea. După exact 30 minute, autoturismul verificat tehnic, cu bateria nouă și uleiul de motor schimbat, cu numerele fixate pe suportul autoturismului, te așteaptă la intrare. Funcționarul îți înmânează cheia, dosarul cu documentele vehiculului, te conduce până la poartă și-ți urează "Gute Reise". E prea frumos să fie adevărat și totuși chiar așa este!

7. La ghișeele Logofătului...

Ziua cea mare: înaintarea actelor la Direcția Circulație. Înmânarea certificatului de înmatriculare și a plăcuțelor cu numerele definitive, abia peste câteva zile. Taxă: 8.300 lei (alt drum la CEC) + 8.700 lei (sau 23.000 lei pentru mototangii care doresc numere pe alese).

4. Înapoi la Registrul Auto Român

Cu o cheltuielă totală de 38.000 lei și cu puțin noroc, poți scăpa în aceeași zi și din această gheară a birocratiei naționale. Dacă nu, soliciți o nouă programare.

6. O dimi-
neată la Ad-
ministrația
financiară

Unde o funcționară nevrozată (dar ușor strunit cu un pic strecurat sub acte) îți aplică o groază de ștampile pe imprimatul Poliției. Se mai scutură omul de ceva parale.

Totul s-ar putea petrece și în România cu economie de timp și în deplină civilitate

Vă prezentăm un proiect imaginar, dar perfect realizabil. El nu face decât să propună un model apusean, verificat și răspândit în toată lumea civilizată. Este vorba de cooperarea, în cadrul unei singure unități, a unor servicii distincte. Aceași prestație ar putea oferi și Registrul Auto Român, dacă incinta lui ar adăposti următoarele patru servicii:

După cum se observă din desenul de mai sus, clientul, după o riguroasă planificare (zi, oră), ar face primul popas în biroul notarial și și-ar încheia periplul la secția delegată a poliției rutiere. Prin în-
liera unor servicii mandatate, el ar parcurge într-o

oră toate etapele necesare înscrierii autoturismului adus din străinătate, economisind zeci de kilometri de drum, săptămâni de așteptare, ocolind stressul și bolile de nervi. Dar cine să gândească în România o asemenea unitate prestatoare de ser-

vicii, când nația a fost obișnuită să pătimizească tocmai pentru a da de lucru celor care ne fac să pierdem timp, bani și sănătate!

Moartea lui Hendrix
rămâne un mister

Policiștii olandezi au confirmat descoperirea unei anchete asupra morții celebrului chitarist Jimmy Hendrix, în vârstă de 27 de ani, decedat acum două zile. Hendrix murise din cauza unei supradoze de narcotice, în casa prietenilor săi din Germania, câmpion de pian, Monika Donneman. Acesta a salvat inițial viața poliștilor, declarând agenției REUTER că ancheta nu poate decât să confirme cercetările lui van Danneman a respins unele speculații ale presei conform cărora ea ar fi lăsată să moră după chemarea unei ambulanțe. „Când m-am trezit în acea dimineață de seap ambele nu era nimeni. Un semn că lui Jimmy i s-ar fi întâmplat ceva. El dormea adânc, așa că m-am lăsat în el de jos, am făcut un duș și am ieșit să cumpăr niște țigări. Când m-am întors l-am găsit tot de jos, m-am apropiat și uita atunci am constatat că ceva nu e în regulă”. Danneman, pictor de meserie, consideră că în spațiul a-

cestei anchete se află o mare vechie prietenă a lui Hendrix, Kathy Michingham. Aceasta a declarat zăcului „Daily Mail”: „Jimmy, din păcate, a trăit într-un loc și un timp nepotrivite, cu persoane nepotrivite”. În replica, Danneman a arătat că nu poate scăpa încă de obsesia lui Hendrix. „Ne-am iubit într-un de mult, era o persoană extraordinară, pe care nu o poți uita. Nu înțeleg încă așa ceva în ficte și”.

Albii nu știu să sară

În Statele Unite, filmul Albii nu știu să sară se bucură de o mare audiență din partea publicului iubitor de baschet și comedia.

SEXY KAAS

• După succesul extraordinar pe scena Zenith
Patricia Kaas traversează lumea cu noul ei look

„Nu mai am ideea preconcepția de a nu fi sexy”. De la cei 27 de ani pe care-i are Patricia Kaas dorește să seducă publicul, arătându-se aproape dezbrăcată. La această metamorfoză contribuie și trei renunțate case de modă rare și execută adevărate „capodopere” — rochii provocatoare din mătălină. Pentru cântecul „Reste sur moi” se îmbracă asemănător cu simbolul Marilyn Monroe. Noua Patricia care te dăce cu gândul la Madonna are o sensibilitate evidentă, așa cum este și numele spectacolului prezentat de curând **Tour de charme**.

Rochia neagră, scurtă, scoate în evidență corpul ei de vamp. Vocea ei răgușită l-a adus gloria Patricia Kaas, micuța Piaf a mileniului de hula de pe malurile Lorenei, a devenit Mariene Dietrich a anilor '90.

Deoarece nu este căsătorită și nu are copii, consideră că și-a ratat viața. Pentru Patricia, dragostea

livec prin prietenie. Nu crede în dragoste la prima vedere, iar „actul sexual” cum îi place să-l numească direct, trebuie să fie procedat de lung și multe conversații. Să ai o mare încredere în partener. „A mă ține de mână cu cineva este mult mai important decât să petrec o noapte cu el”. Kaas are în față dragostea, dacă este sau nu (fără a fragilitate bizară, ca și cum ar fi un animal strâmb — ceea ce este în contrast cu senzația de esistență din noile sale spectacole). Ea lasă impresia că poate fi provocatoare în fața a 8.000 de spectatori dar ezită să se răsturnească în singur. Se simte excelent într-o sală de spectacole unde arată că știe exact ce este dragostea. Vința nu este pentru ea decât o anticamera. Camera ei este acasă: o seară de dragoste.

Traducere și adaptare de MARIA ANTONESCU

Regizorul Ron Shelton l-a distribuit în rolul principal pe Wesley Snipes, actor în mare vogă acum, care interpretează un negru bun de gură, plin de umor, căruia îi place să facă pe clownul și îl trage pe sfocul pe șamecherii pariurilor. Partenerul său este actorul Woody Harrelson, debutant pe marele ecran, dar binecunoscut star de televiziune. El este albul, excelent jucător de baschet, care se împlică, este cu Snipes și, împreună, se înțeleg să le ia naivilor banii.

Filmul este o adevărată comedie de răs, baschet și muzică bună.

Infraactorul și câinele polițist se mușcă între ei

Infraactorul și câinele polițist se mușcă între ei

Un bărbat a mușcat un câine polițist de partea superioară a urechii fiind în schimb mușcat la rândul său de testicule. Infraactorul câinelui Tyke, sergentul Baurle Mc Neal, a declarat agenției REUTER că a trimis câinele în interiorul unei case din localitatea Timaru, Noua Zeelandă, pentru a dezarma un bărbat ce avea o armă asupra sa. Tyke a apucat arma cu dinții iar infraactorul a reacționat mușcându-l de ureche. Atunci cel mai bun prieten al omului l-a răspuns cu aceeași monedă, disputa tranșându-se extrem de rapid în favoarea sa. Surse ale poliției au declarat că Tyke se va re-

Dragoste la 15 ani

O fată de 15 ani din Iran a fost condamnată la moarte pentru că a strângulat-o pe surloara de șapte ani rivalei ei în dragoste. Infirmă, mează press locală Mitra Zohrai a declarat tribunalului din Qazvin cum a plănuț să se rădăune pentru că Abbas, prietenul ei, se căsătorește cu o altă fată. A povestit cum a trimis-o pe propria soală să o aducă pe sora rivalei acasă în ca-

unde a gătit-o cu mâinile ei și l-a pus trupul într-un sac, pe acoperișul casei unei vecine. Motivul a fost acela că Abbas nu și-a ținut promisiunea de a se însura cu ea. Ea a fost condamnată la moarte și la 20 de bice pentru relația cu Abbas, care dura de 18 luni. Abbas a fost condamnat la 6 luni închisoare și 74 de bice pentru o relație ilicită și posesia de casete. Imagini de scenă și influențe de practicare a jocurilor de noroc. Conform legii islamice, vârsta legală pentru căsătorie este de nouă ani pentru fete și 15 ani pentru băieți, notează REUTER.

stabil, lucrând, iar omul a fost arestat de agresiune împotriva animalelor.

Autoritățile engleze pretind chilotei pentru cai!

Autoritățile locale din orașul englez Hastings i-au indicat fermierului Mike McKenzie să-și îmbrace caii în scutece ca să nu mai murdărească străzile cu băleg. „Sunt caraghioși, dar e o problemă serioasă. În fond, proprietarii unui câine care murdărește strada e obligat să curețe după el”, a spus Niger Ray, funcționar însărcinat cu sănătatea și mediul înconjurător. Mike McKenzie organizează cai și în livrare produselor de la ferma sa. „Nu sunt sigur că o să găsească scutece așa de mari”, a declarat el zărilor The Times, citat de REUTER. „Și orod că o să fie incomod pentru cai”. Ordinul de păstrare a curățeniei a fost emis în urma plângerilor proprietarilor de calanțe.

Bătrâni uciși de homosexuali

Pensionarul Gian Carlo Carnovali, de 83 ani, a fost găsit decedat și strângut cu cravata în propriul casă. Carnovali, de când rămăsese văduv începuse să înțerească relații homosexuale. Primul pe listă suspectilor a fost, bineînțeles, bătrânul obișnuit al bătrânilor, un frumos june de 25 ani. După investigațiile ulterioare au permis poliției să pornescă pe o altă piatră și să aducă această crimă la altă țară. Înca necorolizate, în toate cazurile este vorba de persoane de sex masculin, de vârstă a treia, nu neapărat homosexuali, dar care au fost văzuți deseori în compania unor tineri. Toate victimele au avut raporturi sexuale cu agresorul lor înainte de a fi ucise. Poliția a emis ipoteza că victimele au fost obligate să se prostitueze, iar apoi au fost ucise după ce au fost jefuite.

Ciciolina a hotărât să lupte

Artistul american Jeffrey Koons, fostul soț al starului porno și membru al Parlamentului italian La Ciciolina, a recunoscut că fiul său în vârstă de 13 luni se află la el dar neagă că l-ar fi răpit. Koons este urmărit pentru divorț la actuala sa reședință din New York și încearcă să obțină custodia fiului său, pe care în noaptea de Crăciun l-a luat de la Roma. Soția sa, Iona Staller, cunoscută sub numele de La Ciciolina (micuța care îmbrățișează bine, în italiană) susține că Koons a răpit copilul din casa ei de la Roma. Staller a povestit reporterilor cum acesta, folosindu-se de un permis dat de judecători pentru a-și vizita fiul, l-a luat de acasă fără să se

mai întoarcă. Purtătorul de cuvânt al lui Koons susține că Ludwig Koons, copilul celor doi, este cetățean american cu aote în regulă. Prima înfățișare în procesul de divorț este programată pentru ianuarie la Curtea Supremă din New York. Ciciolina este hotărâtă să meargă la New York măcar pentru a-și vedea copilul. Cei doi s-au căsătorit în 1991, pe când Ciciolina cumula funcția de parlamentar cu meseria de star porno. Koons este el însuși un sculptor mai puțin obișnuit. Multe din lucrările lui pe teme sexuale au fost cumpărate de amatori la prețuri de mii de dolari bucuroși. Informează REUTERS.

Revenim la propunerea ca, în România, să se legisfereze dreptul de port- armă

În Statele Unite, cetățenii își pot procura de la magazine arme de foc la fel de simplu cum se cumpără o pereche de pantofi. Fotografia alăturată a fost realizată într-un „gun shop” din Los Angeles. Aceasta ar fi și cauza proliferării bandelor înarmate în S.U.A.

În România, permisul de port-armă este interzis. În cadrul unui interviu, acordat revistei noastre de ministru de Interne, gen. Gh. Dăneșcu, ne-am interesat dacă n-ar fi util ca și în țara noastră anumite persoane să aibă dreptul legal de a deține arme în scop de apărare. Interlocutorul nostru a găsit propunerea interesantă, promițându-ne că va medita asupra ei și va lua o hotărâre, pe care să ne-o comunice ulterior. Probabil a uitat, sau apreciază că, deocamdată, nu există asemenea „persoane de încredere”. Până una-alta, populația rămâne la discreția răufăcătorilor deoarece poliția este incapabilă de a stăvili crimele și jafurile.

Mama gorilelor

Undeva pe lângă Grădina Zoologică din Bronx, o femeie crește pul de gorilă la ea acasă. Probabil că vecinii nu știu că femeia — a cărei identitate este un secret bine păstrat — îngrijește micul King-Kong de mai bine de 20 de ani. Gardul înalt care-i înconjoară curtea oprește privirile curioase, iar P.T., actualul belugiu de gorilă aflat în grija poarte își lășă din casă. „Este extrem de maternă, foarte atentă cu puli noștri de gorilă”, spune Jim Doherty, specialist al Grădini Zoologice. „Se pricepe de minune să le înțeleagă problemele”. P.T. este foarte atașat de mama lui umană, poartă pampers și se joacă cu jucării de copil, povestește Doherty. El este primul copil al unei legături

care a fost pe primele pagini ale ziarelor în 1991. Părinții biologici ai lui P.T. sunt gorila Paticcake, de 21 de ani, de la Grădina Zoologică din Central Park, New York, și Timmy, un gorilă de 194 kg și 34 de ani, împreună dintr-o grădina zoologică din Cleveland. Unirea lor a fost rezultatul unui efort al instituțiilor de a da acestui mascul superb șansa de a-și perpetua existența. Timmy, care trăise mai mult singur la începutul vieții, se atașase foarte mult de o gorilă sterilă pe nume Katie în Cleveland, iar când cei doi au fost despărțiți publicul din lumea întreagă a reacționat cu simpatie. Dar singurătatea lui Timmy nu a mai constituit o problemă când el a fost prezentat în 1991 celor trei parteneri fertili de la Grădina din Bronx. Tunko, de 8 ani, și Julia, de 12, nu sunt încă gravide. „Îi văd pe Timmy în fiecare zi. Pare foarte fericit cu cele trei doamne care-l în companie”, spune Doherty, subliniind că gorilele nu sunt monogame. În trei sau patru ani, grădina speră să infoculasească vechea casă a gorilelor cu o expoziție a cărei amenajare costă 16 milioane dolari, o replică a junglei congoleze care ar putea constitui o locuință de lux pentru cele două turme de gorile. Acest nou sediu, care va fi cel mai mare din Statele Unite, va include și o creșă, care probabil o va lipsi pe mama gorilelor de slujba ei actuală. Ea a lucrat cândva la grădina zoologică, devenind apoi unica mamă vitregă de pe statul de plată. (REUTERS).

Va ști omul

să se oprească la timp?

Grădina alăturată, reproduc din „Die Zeit”, n-are care sunt cei mai mari expoziționari de la vremea din lumea. Malayaia deține, de departe, locul întâi, exportând mai mult decât toate celelalte țări la ora în. Deigur, ea în orice sector, în-

teresele economice e pe primul plan. Într-un export de lemn însemnată distrugerea pădurilor tropicale, care sunt, se știe, „plămâni planetei”. De aceea, o zonă despădurită (fotografia a doua) este nu doar dezechilibrată, ci și aducătoare de dezechilibre ecologice. Va ști omul să se oprească la timp?

Un om își pierde brusc memoria.

Și-o recâștigă pas cu pas,

retrăindu-și copilăria, adolescența, tinerețea

Era ora 3 din noapte când sună telefonul. O infirmieră a spitalului din Richmond, Virginia, îi anunță pe Millie și Tom Hewitt: „Fiul dumneavoastră a avut un accident de mașină. Se află la neurochirurgie, într-o stare de comă profundă. Nu credem că-l veți mai prinde în viață.”

Pornind la drum, din Fayetteville, Carolina de Nord, cei doi nu bănuiau că vor deveni marionetii unei extraordinare călătorii, în adâncul spiritului uman. Ajunși la spital, descoperiră un trup mare și inert care, însă, respira. „Tim, sunt mama.” Nici o reacție. Scepticismul doctorilor era din ce în ce mai mare, dar Tim continua să trăiască. Părinții nu oboseau să-i vorbească, să-i pună discuri cu muzica lui preferată, să-l iureze fel și fel de lucruri. Primul semn apărut în iulie, la trei luni după accident. Totuși, întreaga parte stângă a corpului îi era paralizată, nu putea vorbi și nici nu părea a înțelege mare lucru. „Nu-și va mai reveni, decretă medicul. Duceți-l la un sanatoriu.” Părinții refuzară. La cererea lor, Tim fu transportat la un centru de recuperare. Fostul student strălucit era acum doar un trup în scaunul cu roțile. Într-o după-amiază, la cinci luni după accident, mama întrebă — pentru a căta oră? — „Tim, care e numărul nostru de telefon?” Băiatul murmură „2... 3... 5... 0... 9”. Ultimele, Millie îi puse să repete. Era numărul de telefon al casei din Miami, unde locuise pe când Tim avea 6 ani. Câteva zile mai târziu, băiatul întrebă: „Ricky nu vine?” Ricky fusese cel mai bun prieten al lui Tim de la Miami. Când mama întrebă, iarăși, după o vreme, care e numărul de telefon, Tim îi spuse pe cel de la biroul tatălui său, din McLean, Virginia. Pe atunci Tim avea 6 ani. Și din nou întrebă de camera lui din acea perioadă. Întregul său comportament, de altfel, era al unui copil de 6 ani. Tim își revenea, retrăindu-și viața. Parcurse, astfel, timpul petrecut în Laos, reclamându-și jucăriile din acea vreme, apoi o ceru pe

Becky, prietena din Hong-Kong unde locuiseră pe când avea 9 ani și începu să scrie cu literele unui începător. Desenele sale erau, de asemenea, de copil. Dar, cu cât lucra mai mult, cu atât stărea sa se amelioreze. Nu-și amintea, însă, niciodată, ce a mâncat, sau dacă a mâncat. Memoria sa imediată părea pierdută. Încetul cu încetul învăță să se spele pe dinți, să mănânce și să se îmbrace singur. Apoi, începu să-și retrăiască anii de liceu. Se îndrăgosti din nou de Lynn și redeveni adolescentul care visa, de la prima dragoste, la căsătorie. În cursul altor opt luni își retrăi tot trecutul, a-

cident, Tim reuși să parcurgă un kilometru, ajutându-se de un baston. În ziua aceea, își anunță cu mândrie părinții: „Am terminat cu scaunul pe roți.” Părinții se străduiră, în egală măsură, să-l trezească spiritul. Începu să învețe matematica, încercă să dezlege cuvintele încrucișate, lectură o porni cu cărți școlare elementare. Urmă, după aceea, un curs al unei școli locale, intră la un colegiu metodist și la capătul altor doi ani, reuși să recupereze tot ceea ce-i răpise accidentul. Cu toate că ajunsese la nivelul studiilor de pe vremea studenției, Tim era din ce în ce mai furios, analizându-și conținutul propriilor lucruri. Medicii considerau că tânărul se afla încă în luptă cu urmările leziunii cerebrale și doar o emoție puternică, probabil, îl putea salva. Către 1990, adică la aproape 10 ani de la accident, Tim părea complet readaptat, deși continua să se ajute la mers de baston. Învățase să-și stăpânească nervii, îi revenise în bună parte umorul de altădată, iar într-o zi îi mărturisii mamei: „Știu că undeva există o femeie pe care s-o iubesc și care să mă iubească. Numai că n-am întâlnit-o, încă.” O întâlni în noaptea Anului Nou 1991, la un prieten. Era Pam Cashbaugh, educatoare la o școală de copii handicapați. Pam avea aceeași vârstă cu el: 31 de ani. Se înțeleseră din prima clipă. La sfârșitul lunii aprilie, de mână cu Pam, Tim își anunță părinții că vrea să se însoare. Părenții să-și recăpătase întreaga încredere în sine. Trecură câteva examene, pentru a obține un post de funcționar public. După două tentative nereușite, căpătă și slujba dorită. Căsătoria lui Tim cu Pam a avut loc la 4 aprilie 1992. Tim era în smoking, iar Pam purta o rochie lungă, de mireasă. La biserică erau peste 150 de invitați. După ceremonie, Tim lăsa bastonul și se sprijini de brațul proaspetei sale soții. Întreaga asistență îi urmări cu ochii plini de lacrimi.

Traducere și adaptare
LIANA MOLNAR TATOS ■

jungând aproape de vârsta reală. Dar, continua să fie imobilizat în scaunul cu roțile, mâna stângă rămânea inertă, iar memoria imediată, inexistentă. La un an după accident, Tim părăsi centrul medical de recuperare. Se întorcea toți trei acasă. Tatăl hotărî să lăsa mai departe la pensie și puseră la punct un program de reeducare, cel mai bun pe care-l găsiseră miștile și sufletele lor de părinți. Li instalară frânghii pe lângă pereți și bare paralele, de care să se ajute în încercarea de a merge. Au fost multe momente de esec, dar și de adevărat triumf. La trei ani după ac-

Secolul fantomelor

Credeți în spiritism?

În anul 1907, astronomul Camille Flammarion a publicat un volum intitulat **Forțele naturale necunoscute**, în care a descris o parte din experiențele sale efectuate în domeniul spiritismului. Printre altele, el a tras și următoarea concluzie: „se poate admite supraviețuirea sufletului și comunicarea fizică între morți și vii. Toate faptele și observațiile conchid spre aceste concluzii. Spiritele prictept altfel ca noi. Ele nu văd, nu aud și nu pipăie”. La rândul său medicul A. Rochas a adunat în cartea sa **Exteriorizarea motricității** o sumă de dări de seamă referitoare la experiențele efectuate cu diferite medii. Printre cei ce credeau în spiritism au fost și alți oameni de vază din domeniul științei și literaturii, ca Russel Wallace, Gladstone, Edison, B.P. Hasdeu.

Eusapia Paladino, un mediu faimos din Paris, are unele sedințe de spiritism leșite din comun. În jurul mesei sunt așezate șase persoane. Sedința începe. Masa se ridică încet de pe podea, apoi eade izbindu-se puternic de aceasta. Se ridică din nou, cam la 30 de centimetri deasupra solului. Perdeaua din spatele mediului se umflă și ajunge până la masă. Se aud lovituri în dușumea, în pereti, în masă. Totul se petrece în plină lumină. Mediul cere să se facă lumina mai mică. Decală deasupra capului Eusapie apare o mână, ca a unei fetițe de 13 ani. Are culoarea gălbuie. Forma nu este nici rigidă, nici fluidă. Unul dintre participanți este tras de păr, apoi o mână puternică îl răstoarnă scaunul. O tamburașă, aruncată pe masă și apucată de unul dintre cei prezenți, nu a putut fi smulșă din puternicele mâini imateriale. O sofa grea se îndreaptă spre mediu. Eusapia suflă cu putere și mobila este împinsă la locul ei. Cineva, dintre cei prezenți la sedință, roagă spiritul nevăzut să toarne dintr-o cană apă într-un pahar. Cana se ridică în aer și paharul este umplut. Toți cei prezenți sunt buimăciți, tulburați, cu capul zăpăcit în-

tr-o atmosferă ce pare că este încărcată cu electricitate. Eusapia își revine din tranșă după un sfert de oră de la terminarea sedinței de spiritism. Este transfigurată. Ochii îi are încercânați, degetele îi tremură, fața îi este trasă și lipsită de sânge. Nu-și aduce aminte de nimic.

Pe Rue Carpeaux, la numărul 125, din Paris, în apropierea cimitirului Montmartre se află o clădire unde săptămânal au loc sedințe de spiritism. În această seară de vineri sedința începuse ceva mai târziu decât de obicei. Masa se ridică de la pământ lent. Apoi cuminte se așează la loc. Pe ea mediul începu să scrie agitat. O lovitură puternică întrerupse încordarea celor prezenți, după care pe hârtie apărură cuvântul Pierre. Cei din jurul mesei au rămas stupefați, căci nimeni nu-l cunoștea. Pe hârtie apărură din nou „Basile, sunt eu Pierre”. Atunci Basile Vandeleur își aminti de tânărul amic Pierre, care s-a sinucis în ziua nunții. Motivul a rămas un mister.

— De ce ai recurs la acest gest, Pierre?, fu întrebare spiritul.

— Pentru că, apărură răspunsul pe hârtie, am venit pe neașteptate la locuința viitoare soției. Când am deschis ușa, logodnica mea, pe care o iubeam nespus și în care aveam toată încrederea, se afla în pat cu un bărbat. Dar să știți că sufer, sufer cumpălit de sete.

— Ce putem face ca să ebți limba de care ai nevoie?, fu întrebare spiritul de Basile Vandeleur.

— Basile, cumpăcă o batistă, te duci la mormântul meu și o întinzi pe el, nu înainte de a o fi udat bine.

A doua zi Basile a îndeplinit cererea spiritului lui Pierre... Când a întins-o pe mormânt în câteva clipe batista s-a uscat, ca și cum cineva ar fi pus-o la foc. De cinci ori a repetat operația cu același rezultat. Când i s-a dat foc batistei aceasta a ars fără să lase nici cea mai mică urmă de cenușă.

AUREL DIANU ■

Cea de-a zecea planetă a sistemului nostru solar

În antichitate strămoșii noștri nu cunoșteau decât cinci planete (Mercur, Venus, Marte, Jupiter, Saturn). În 1871 W. Herschel descoperă pe cer un obiect strălucitor, ce nu mai fusese observat până atunci. La început considerată o cometă îndepărtată, aceasta s-a dovedit ulterior a fi cea de-a VII-a planetă a sistemului nostru solar, botezată, conform tradiției, cu un nume mitologic — Uranus.

Cincizeci de ani mai târziu, oamenii de știință au constatat diferențe apreciabile între poziția lui Uranus calculată și poziția sa reală. Savantul T. J. Hussey a fost primul care a sugerat că aceste diferențe se datorează unei a VIII-a planete, ipoteză confirmată de observațiile astronomice efectuate abia în 1846 de Johann Galle. Noua planetă a primit numele zeului mărilor — Neptun. Dar calculele au dat din nou bă-

taie de cap oamenilor de știință. Poziția lui Uranus nu corespondea calculelor matematice, nici după ce a fost luat în considerare noul venit — Neptun. Abia în 1930, Clyde Tombough de la observatorul Lowell din Arizona va descoperi a IX-a planetă a sistemului solar, botezată Pluton.

Dar, surpriză! Pe baza celor mai recente calcule matematice astronomului Myles Standish de la Jet Propulsion Laboratory din California a emis ipoteza existenței celei de-a X-a planete a sistemului solar. Conform ipotezei sale, aceasta s-ar afla în vecinătatea lui Neptun. Oamenii de știință sunt convinși că în jurul anului 2000, sistemul nostru solar va avea 10 membri „cu drepturi depline”.

TANASE ALEXANDRU ■

OZN-uri deasupra Americii de Sud

În ultimii ani a crescut numărul cazurilor de observare a unor obiecte zburătoare neidentificate în America de Sud.

În fotografia alăturată sunt surprinse cele câteva OZN-uri, care au survolat localitatea Valparaiso (Chile) în urmă cu trei ani.

Observații asemănătoare au mai fost făcute și în Peru și Bolivia. Locuitorii acestor zone povestesc că încă de mult timp în zona Anzilor Cordillieri ar exista bazele secrete ale unor OZN-uri. Carabinierii (poliția militară chiliană) afirmă că primesc relații frecvente despre apariția unor OZN-uri, în special în zonele muntoase și în deșertul Atacama.

În opinia lui Jorge Anfruns, specialist sud-american în etnologie (știința care se ocupă cu studiul obiectelor zburătoare neidentificate), Ame-

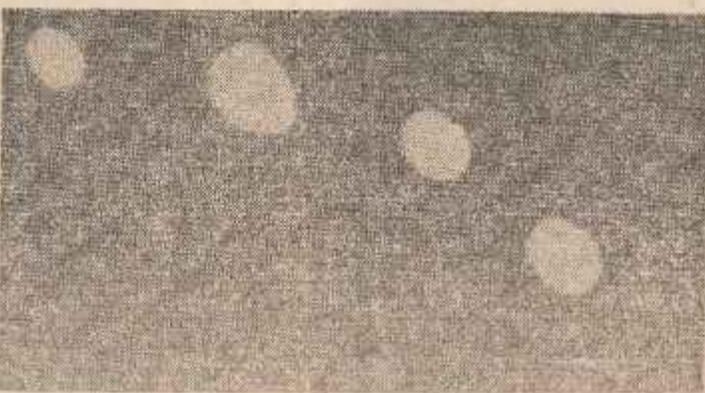
rica de Sud este una din zonele cu cea mai mare frecvență de apariții a OZN-urilor de pe glob.

Cel mai spectaculos caz rămâne cel petrecut la 25 aprilie 1977 când unul din polițiștii localității Putre a fost

sechestrat timp de 5 zile la bordul unui astfel de OZN.

Pe glob, se apreciază că în ultimii 30 de ani au fost strânse cam 100.000 de cazuri ale observării unor OZN-uri.

TANASE ALEXANDRU ■

„Dar cu dragostea cum stai? Sincer!”

Știți să iubiți cu adevărat?

Intercuți varianta de răspuns aleasă (la întrebarea nr. 11 răspunsul îl formulați dv.). Cheia testului, în numărul următor. Vă dorim succes!

1. O persoană ar trebui să fie mai politicoasă cu cel pe care-l iubește decât cu străinii?

DA.../NU...

2. În general, conform tradiției, între iubiți ar trebui să se mențină rolul dominator al bărbatului și cel de supus al femeii?

DA.../NU...

3. Sunteți cu persoana iubită și vedeți un minut reprezentant al sexului opus. Credeți că ar trebui să vă abțineți de a exprima admirație pentru atractiva persoană pe care ați văzut-o?

DA.../NU...

4. Felul în care iubiți ar merita mai multă atenție, încât să nu pară că faceți un pas greșit, că sunteți stângaci sau prostuț(ă)?

DA.../NU...

5. Intr-adevăr, în dragoste, o persoană ar trebui (alegeți una din afirmații):

a) Să memoreze pasaje de dragoste din literatură, pentru a li le repeta persoanei iubite.

b) Să aleagă pasaje din povestirile unei reviste, pentru că acestea sunt mai moderne și nu sunt banale.

c) Să încerce să găsească fraze romantice în scrisorile de dragoste ale oamenilor faimoși, căutând în biografii, bibliotecii etc.

d) Să nu-și facă probleme căutând fraze de dragoste frumoase, care să o ajute.

6. Ar trebui să vă bucurați de considerație numai de la persoana iubită (nu și de la persoane străine)?

DA.../NU...

7. Un iubit ar trebui — așa cum recomandă reclamele — să acorde o atenție deosebită curățeniei personale, respirației și felului cum arată înainte de a merge la o întâlnire?

DA.../NU...

8. Modul de a face dragoste ar trebui spus deschis dinainte, pentru a nu speria iubitul (iubita)?

DA.../NU...

9. Un cuplu de îndrăgostiți ar trebui să simtă că nimic nu este mai important decât dragostea dintre ei, limitându-se doar la conversația lor amoroasă și problemele lor personale?

DA.../NU...

10. Este perfect moral ca o fată să facă avansuri unui bărbat care o atrage sau pe care ea crede că îl iubește?

DA.../NU...

11. În nu mai mult de 25 de cuvinte, scrieți cum i-ați cere cuiva pe care îl iubiți să vă sărute.

12. Dacă o persoană poate să-și păstreze autocontrolul și stăpânirea de sine în prezența sexului opus, are un avantaj în cazul când trebuie să facă dragoste?

DA.../NU...

13. La o petrecere, o fată

întâlnește un bărbat care o atrage puternic. O săptămână mai târziu, ea îl telefonază și îi cere o întâlnire, or îi sugerează foarte tare ca el să-i scrie aceste n-acest caz:

a) El ar trebui să considere acțiunea ei indecentă.

DA.../NU...

b) Tu consideri că acțiunea ei este indecentă?

DA.../NU...

c) Ea n-a adoptat o tactică bună, ea ar fi trebuit să-și dea seama că a fost cam indecentă. Era mai bine dacă n-ar fi riscat să strice buna impresie făcută la început?

DA.../NU...

14. Unor persoane le place să fie sărutate pe lobul urechii, altele preferă să fie ținute de mână etc. Ar trebui să sugerați persoanei iubite ce gesturi preferați?

DA.../NU...

15. Tehnica unei persoane de a face dragoste ar trebui să fie imprevizibilă, chiar dacă ar surprinde câteodată persoana iubită?

DA.../NU...

16. Cineva care iubește ar trebui să-și facă dragostea cunoscută prin aluzii, oftaturi, priviri, cadouri etc?

DA.../NU...

17. Când dragostea adevărată este împărtășită, cuplul va dura, neavând nevoie de stimulare sau grijă pentru păstrarea ei?

DA.../NU...

18. Pentru a inspira o dragoste adevărată, este mai bine

pentru o persoană să fie lipsită de experiență și chiar inocentă? Dar pentru a susține o astfel de dragoste în timp, ar trebui ca această persoană să-și cultive măiestria (viclenia) în arta dragostei, renunțând la inocență?

19. Să presupunem că o persoană nu are bani suficienți pentru a cheltui pe cadouri pentru persoana iubită. În acest caz, ar trebui:

a) Să nu cumpere cadouri deloc.

b) Să cumpere numai cadouri practice, așa cum ar fi pantofi sau îmbrăcăminte etc.

c) Să cumpere flori sau jucării, măcar o dată.

20. „Dragostea romantică”, atât de cântată de poeți, este potrivită numai pentru visători și este nepotrivită pentru oameni obișnuiți, bărbați și femei care muncesc din greu?

DA.../NU...

Traducere și prelucrare ECATERINA MAZILU

Dialog cu morții

Din lumea de dincolo, ne transmit mesaje, mari personalități ale istoriei naționale și universale (3)

Scrisoare din neant, dictată de Elie Astralianul 1932

Știința secretă, misterul inițiatilor, este păstrat de către fericirii invizibili, căci muritorii materialisti nu o știu utiliza. Cuvintele noastre sunt interesante pentru voi toți. Voi uitați, însă, că nu vi se dau pentru scopuri interesante. Ca să vi se încredințeze un secret, trebuie să învățați, mai întâi, cum se păstrează un secret indiscreția și curiozitatea sunt dușmanii oamenilor. Păstrarea misterelor este necesară, căci vouă nu v-ar folosi la nimic încredințarea lor. Dacă unei ființe căreia îi lipsește simțul miraculosului și s-ar oferi un trandafir mirositor, vă închipuiți mirarea ei când i s-ar cere să spună ce simte. Ce folosește unui surd o melodie duioasă? Ce folosește unui orb o rază de lumină? Când ochii sufletului vi se vor deschide, când urechile sufletului vor fi atente la glasul Necunoscutului, atunci sufletul vostru va zări raza Infinitului, va auzi melodia sfântă, și parfumul misterelor îl va îmbălsăma cu mirosul adevărului. Glasul divin vorbește în voi — as-

cultați-l! Parfumul subtil al divinității este ascuns în sufletul vostru. Fiecare aveți în voi aceste daruri de la Tatăl Creator, sădite în voi de El din El însuși. Trebuie să știți a le căuta. Retrageți-vă în voi înșivă și ascultați, veți auzi vocea Tăcerii, care vorbește sufletului. Sufletul vostru știe mult. Când doriți ceva, întrebați-l pe el, adică pe voi înșivă. Faceți întotdeauna ce vă îndeamnă el și nu ce pretinde corpul vostru! Sluga să asculte de stăpân, nu stăpânul de slugă!

Despre viitorul României, dictat de regele Ferdinand la 14 ianuarie 1932

Eu nu vreau să vorbesc despre Dumnezeu sau despre lucruri care, pentru voi, nu ar fi așa de interesante. Doresc ca pe cea să domnească peste lume dar asta e imposibil. Aduc solia războiului, căci lată că, în curând, el va fi. Timpul când va fi nu-mi e permis să-l dezvălu. Nu mă opreste nimeni. Mă simt eu singur oprit.

EMILIAN MIREA

Horoscopul defectelor

Dacă în viața anterioară ați fost copac, puteți afla ce fel de om sunteți (2)

BRADUL (2—11 ianuarie; 5—14 iulie):

Frumos, sever și rece. Îi plac bijuteriile (mă gândesc la bradul de Crăciun sau poate că sunteți folosit ca ornament), lumina, parfumurile, locuințele vechi, marmura, călătoriile în străinătate (ați avut vreodată probleme cu Securitatea?). În general are o viață lungă. Este dificil de trăit cu el, fiind capricios și având o natură singuratică. Din această cauză este foarte puțin influentabil, în general tăcut și nu prea vesel. În dragoste nu e niciodată multumit. Întotdeauna vrea să primească mai mult decât dă. Mai și reușește câteodată! Când se îndrăgostește o face cu pasiune și devine excesiv (poate că se spală prea mult pe dinți cu „Norvea ultra-alb”). Este excepțional de inteligent, un spirit de analiză cu gust pentru studii. Se poate conta pe el. Păstrează credința puținelor lui prieteni, dar este un om scrupulos.

UIMUL (12—24 ianuarie; 15—25 iulie):

Mare frate frumos, bine făcut. Este genul după care te întorci privirea pe stradă. Deși frumos și arătos, nu cântă să-și pună în valoare fizicul (se poate, mai fraților, așa ceva?). De obicei se îmbracă cu dezinvoltură. Cu vârsta are tendința de îngrăsare. Se mulțumește cu puțin și nu complică viața. Este o fire calmă și pacifistă, dar spiritul său moralist îl face adeseori insuportabil.

Este de o sinceritate dezarmantă, pentru că ar, o mare încredere în bunătatea oamenilor (vezi să nu te la lumea de fraier, că s-ar putea să te înșori/măriti repede). Știe să-și folosească influența, iar cu cei apropiați este adesea tiranic. Este o fire generoasă și are mult umor.

CHIPAROSUL (25 ianuarie — 3 februarie; 26 iulie — 4 august):

Mare și simplu (în loc de pur și simplu). Are alură, dar este rustic. Se mulțumește cu puțin. Se adaptează perfect împrejurărilor. Nu dorește neapărat să reușească în viață ori să fie celebru. Îi interesează numai bunăstarea. Detestă singurătatea, deci e înconjurat de o familie numeroasă. Se lasă ușor condus în viață. Este fidel în iubire, până la moarte (condiția e să nu moară repede). Este mediativ. Viața lui e calmă și potolită. Uneori sunt cam ple-tisitori.

PLOPUL (4—8 februarie; 1—14 mai; 5—13 august):

Decorativ, lung și frumos. Pesimist, în general îmbătrânește urât, se prăbușește, se lasă descurajat. Trebuie să-și aleagă foarte bine locul în care să trăiască. În aparență este un semn puternic, dar în realitate suferă pentru cele mai mici lucruri și este în permanență măcinat de dureri ascunse. Puțin materialist, adesea boem, e în același timp diabolic de priceput în a câștiga bani, chiar apăsător. Fire bine organizată, se gâ-

dește la viitor, dar nefericit în căsnicie. Sensibil și prea independent, își ascunde problemele în spatele unei indiferențe surzătoare. Își tratează partenerul cu dispreț. Disprețuiesc munca manuală.

SIMBORINA (9—13 februarie; 14—23 august):

E solid și muscular. Se adaptează oricărui circumstanțe, visează deseori luxul și confortul. Are mania grandorii (a trecut totuși moda caselor de republică, fii atenți!). Poate la fel de bine să doarmă și sub cerul liber. Nu cunoaște cuvântul timiditate. E deschizător de drumuri, se impune. Nu înțelege glumele care se fac pe seama lui. Are darul de a se pune în cele mai rele situații, pentru că este absolut lipsit de prevedere. Este excesiv în toate privințele. Lipsit de luciditate, consideră că are întotdeauna dreptate și se încăpățânează să facă ce crede el că e bine.

PINUL (19—23 februarie; 24 august — 3 septembrie):

Frumos, decorativ, rafinat. Știe să se pună în valoare. Foarte dotat în decorațiuni. Trăiește într-un cadru agreabil, fără de care nu ar putea să înflorească. Nu are în el nimic pasiv. Nu-i este frică de nimic. E rapid și eficient. Prietenos, dar egoist, pentru că-și iubește prea mult propriul confort. Pune multă pasiune în ceea ce face. Se aruncă în acțiuni fără să se gândească și se trezește prea târziu în realitate. Este deosebit de folositor femeilor.

Cine trage in umbrela N.A.T.O.?

Si saptamana trecuta, si saptamana asta au fost dominate de problematica N.A.T.O. Cand aceste randuri vor ajunge la cititor, intalnirea la varf N.A.T.O. de la Bruxelles se va fi inchisat, dar turneul presedintelui Bill Clinton, legat in principal de securitatea in Europa si deci de N.A.T.O., va fi inca in plina desfasurare. Deci, presedintele american se va duce la Praga (12 ianuarie), unde se va intalni cu liderii „grupului de la Visegrad” — Cehia, Polonia, Ungaria, Slovacia; la Moscova (12-15 ianuarie) si va conferi acolo cu Boris Eltan; la Minsk (16 ianuarie).

Se stie ca dupa disparitia Tratatului de la Varsovia, tarile care-l compuneau (mai putin U.R.S.S., fireste) s-au vazut singure in fata mastodontului de la rasarit si foarte repede s-a nascut ideea ca unicul mod de a se apara de viforinta ruseasca este plasarea lor urgenta sub umbrela N.A.T.O. Toate statele amintite au facut tatonari, declaratii si demersuri in acest sens si se pare ca evolutia chestiunii este benigna. Cu prilejul unei vizite facute in august 1993 in Cehia si Polonia, Boris Eltan declarase ca nu are nici o obiectie fata de aderarea la N.A.T.O. a unor fosti membri ai Tratatului de la Varsovia. Aşa stand lucrurile, aproape se dadea ca sigur faptul ca reuniunea N.A.T.O. de la 10-11 ianuarie 1994 va hotari primirea de noi membri in Organizatia Tratatului Atlanticului de Nord, daca nu pe toti cei gase amintiti, macar pe cei din „grupul de la Visegrad”. Dar acum, se stie, la reuniune nici vorba n-a putut fi de asta ceva. De ce? Fiindca, intre timp, Moscova a facut, referitor la primirea de noi membri in N.A.T.O., poate si sub preiunea psihologica a puciiului parlamentar si a ascensiunii lui Jirinovski, un viraj de 180 de grade, iar Occidentul a inceput sa nu mai fie sigur pe sine si sa caute formule care sa-l multumeasca pe ursul kretinist, dand totodata impresia ca N.A.T.O. n-a inchis usa in nas (tarilor est-europene).

Schimbarea de atitudine a Moscovei, in spea a lui Eltan, s-a produs mai de mult, dar cel mai recent document in care ea e cuprinsa il constituie declaratia din 5 ianuarie a.e. a purtatorului de cuvint al presedintelui rus, in care se spune, printre altele: „Presedintele este ingrijorat de faptul ca lăpărea N.A.T.O., prin aderarea de noi membri dintre țările aflate în imediata apropiere a granițelor Rusiei, va provoca o reacție negativă în rândul opiniei publice din Rusia, va contribui la amplificarea unor stări de spirit nedorite în cercurile civile și militare și, în ultimă instanță, poate duce la desabilitarea politico-militară într-o regiune-cheie pentru soarta păcii”. Occidentul, în frunte cu Statele Unite, s-a conforma. Si așa a apărut găselnița „parteneriatului pentru pace”. Aceasta înseamnă aplicarea articolului 4 al Cartei N.A.T.O., în baza căruia est-europenii, în cazul în care securitatea lor ar fi în pericol, vor putea „cere consultatii” membrilor N.A.T.O. Dar țările foste socialiste ar prefera să poată recurge la articolul 5: orice atac împotriva lor să fie considerat ca un atac împotriva Alianței. Iată, Bill Clinton a zis despre țările est-europene: „Nu le închidem ușa și ceea ce încercăm să facem este să o deschidem spre o relație treptată și într-un mod care să nu divizeze Europa”.

Întă acum și diagnosticul pus de agenția Reuter: „După ce Boris Eltan a spus că Moscova consideră extinderea N.A.T.O. drept inacceptabilă, membrii-cheie ai N.A.T.O. au început, cu promptitudine, să întocmească planuri menite a-i liniști pe est-europeni fără a ofensa Rusia. De atunci a apărut o ingrijorare crescândă că noile democrații din Europa de est s-ar putea, în cele din urmă, trezi din nou într-o Europă proiectată pentru a corespunde în primul rând necesităților Washingtonului și Moscovei. În pofida asigurarilor N.A.T.O. că așa ceva nu se va întâmpla, numeroși est-europeni susțin că, prin reprojectarea planurilor sale după spectaculoasa schimbare de poziție a rușilor, Occidentul i-a dat Moscovei puterea de veto față de politicile ce îi afectează pe foștii sateliți sovietici”.

Cu alte cuvinte, când e vorba ca umbrela N.A.T.O. să acopere și să protejeze și fostele țări socialiste europene, rușii amenință că vor pune katushei pe ea și o vor face ferentă, o vor transforma în strecurătoare. De frică, occidentalii par a avea tendința să țină umbrela N.A.T.O. doar pentru ei, lăsându-i pe ceilalți în ploaie, dar dându-le, spre consolare, posibilitatea de a cere de la ei rețete pentru leacuri în contra pneumiei.

ION D. GOIA ■

UN AN ALBASTRU PE PLANETA ALBASTRĂ?

Bar a făcut omenirea, în timp de pace, o lucrare mai lipsită de bucurii și mai chinută a cumpenei dintre doi ani. Foarte mulți dintre locuitorii planetei albastre, chiar dacă au ciocnit un pahar de vin sau de șampanie, nu prea l-au simțit gustul, apăsați și stresați de lipsuri, de nevoi, de griji și nesigurantă. Dar toate acestea n-au împiedicat schimbarea de stăpân. Vorba lui Mao: „Și ce dacă sunt greuțai? Cu sau fără ele, Pământul tot se va roti, copiii se vor naște și oamenii vor muri”. S-au alectuit, evident, în ceea ce privește viața internațională, bilanțuri ale lui 1993 și prognoze pentru 1994. Ideea generală ar fi că dacă anul ce-a trecut a fost cenușiu, dominat de dificultăți, de pericole și incertitudini, anul pe care l-am început va fi de-a dreptul albastru, intrucât, deocamdată, nu se zărește acel izvor de energie benefică în stare să ne lumineze, să ne încălzească, să ne scoată din nevoi și să ne împacă, cu cei din jur și cu noi înșine. În ceea ce mă privește, am să mă oprise doar la câteva probleme, pe care 1993 le-a lăsat moștenire anului ce l-a succedat.

mătoarele convorbiri bilaterale pe această temă s-ar putea să fie productive. Pentru că numai astfel, pe Rabin și pe Arafat li poate păndi, la sfârșitul lui 1994, un premiu Nobel pentru pace.

Sindromul Jirinovski

Dacă ar fi vorba doar de năzuința instinctivă a rușilor de-a avea un tătuc, succesul lui Jirinovski, un bufon nu prea în ordine cu psihicul, în alegerile din decembrie trecut nu s-ar putea explica, intrucât Eltan însuși are cea mai solidă structură și statură de dictator. Au acționat, evident, și alți factori, în primul rând nemulțumirea rușilor pentru scăderea catastrofală a nivelului lor de trai. În rândurile de față am în vedere atitudinea față de sindromul Jirinovski a străinătății, a Occidentului mai ales. Nu incopie indoiială că jirinovskismul și jirinovskladele sunt neubite de Apus, care s-a angajat în sprijinirea reformismului eltanist. Dar noi știm ce știm. Au venit la putere Stalin, Hitler, Ceausescu, Mao — și democrațiile i-au acceptat și au colaborat cu ei (pe Nicolae al nostru l-au umplut de decorații și l-au plimbat și cu trăsura reginei Angliei). Nu-și vor tăia punțile nici către o conviețuire cu Jirinovski. Dar se vor osteni, firește, să nu ajungă acolo. De împrejurări ar putea să profite Eltan, care, dacă găsește un modus vivendi cu noul parlament, a cărei primă sesiune se inaugurează chiar săptămâna asta, ar putea solicita și obține sprijin masiv, întâi de toate economic, din partea Occidentului. Iar în prețu biletului, adică printre stipulațiile tranzacției, ar putea intra și lăsarea în sfera de influență a Moscovei cel puțin a unora dintre fostele țări socialiste europene.

Ar fi încă multe chestiuni de abordat: dacă mapamondul va ieși sau nu cu adevărat din criza economică; dacă agitarea chestiunii minorităților va duce sau nu la apariția de noi focare de încordare în lume; dacă va putea fi învinsă în frâu creșterea populației pe glob; dacă va putea fi stopat procesul de autodistrugere a planetei prin exploatarea abuzivă a resurselor și prin poluare etc. În funcție de soluțiile ce se vor găsi la problemele evocate, 1994 va fi sau nu va fi un an albastru.

ION D. GOIA ■

Pace și război

Anul trecut a curs sânge în mai multe locuri de pe glob însă, fără îndoială, cele mai fierbinți puncte au fost Bosnia și Orientul Mijlociu. Am văzut cu toții la televizor, aproape seară de seară, cum decurge ostilitățile la Sarajevo și în alte zone bosniace, morți și răniți, incendii, convoaie ale O.N.U., în mers ori blocate etc. Am luat cunoștință, de asemenea, de mai multe planuri de rezolvare a problemei bosniace — emisori, întâlniri, conferințe, străngeri de mână, zămbete și, finalmente, nimic. Această desfășurare a făcut să se nască întrebarea: nu cumva cei ce se bat acolo (nu populația civilă, firește) nu vor să se ajungă la pace? Nu cumva li aranjează mai bine să tot fie scandal și să tot curgă ajutoarele O.N.U.? În „Soldatul Sveik” al lui Hašek găsim povestea unui student în medicină care făcea tot posibilul ca să nu-și treacă examenele, intrucât alocația ce-i fusese lăsată prin testament pentru studii era mai mare decât leafa de doctor. Să ne mai amintim și de gherilicii cubanezi, vietnamezi, laotieni, cambodgieni, de rușii din țările fostului lagăr, din „republici” și din Afganistan, care o duceau mult mai bine cu pușca în mână decât trăgând la saibă în civile. Nu vreau să bagatelizez ori să iau în bătaie de joc suferințele populației din Bosnia, dar prea se lungeste acolo coarta și bulibăseala ca la ușa cortului, pe spezele comunității internaționale. Dacă ar exista la cele trei părți ce se înfruntă (sârbi, croați și „musulmani”) cu adevărat voința de pace, și nu doar o mimare a ei, pacea s-ar face repede. Poate leacul ar fi retragerea forțelor umanitare ale O.N.U.

În ceea ce privește Orientul Mijlociu, e de presupus că israelienii și palestinienii nu sunt interesați ca de acordul iscălit la Washington să se aleagă praful, din care cauză vor trebui să găsească într-un timp scurt, cele mai bune căi de punere în practică a celor convenite. Ur-

TURNUL BABEL

„Zidul” fără rulmenți...

■ ■ Pune la frigider, negocierile ISRAELIANO-PALESTINIENE riscă să dea în clo-cotul final situația de pe teren. Cu cât se îndepărtează speranțele de aplicare a acordului, semnat anul trecut la Washington, cu atât radicalii din ambele tabere găsesc noi resurse de a transforma confruntarea în stare firească a „teritoriilor”. Până una-alta, negociatorii israelieni și palestinienii au fost decorați, premiiți, mediatizați furcios.

■ ■ Wall Street Journal pune punctul pe 1 în legătură cu sindromul JIRINOVSKI, care a aruncat în plină panică Estul și Vestul Europei: „Dacă economiștii ruși și occidentali și-ar mai fi băut capul gândindu-se nu numai la reformă, ci și la consecințele ei sociale, atunci Vladimir Jirinovski nu ar fi estăzi în parlamentul rus, ci la vreo bodegă pricâjită, bând vodcă cu câțiva semeni fanatici ca

și el”. Nu a fost să fie așa: vodca se poate bea și la Krem-lin...

■ ■ Bancnota de 500 de miliarde de dinari, abia iesită din tescurile monetarilor, nu mai este reprezentativă. Cu o inflație de peste 30 la sută pe zi, IUGOSLAVIA pare să se îndrepte direct în infern. Premierul Radoie Koticic a anunțat că până la mijlocul a. acestei luni va finaliza un plan de „reconstrucție monetară”, menit să pună punct marasmului. Pentru aceasta, a invitat la Belgrad o echipă a FMI, care să-și dea verdictul asupra realismului proiectului său. Iugoslavi, cer, desigur, ridicarea embargoului, care a strivit pur și simplu economia națională. Pentru a înțelege mai bine, salariul obișnuit nu sare peste 20 de mîrci, ceea ce la noi ar fi grav, iar în el, avînd în vedere tradiția ni-volului de trai în perioada pestelnică, e și mai grav.

■ ■ Boom-ul economic al R.P. CHINEZE, reflectat în creșterea incredibilă a procesului intern brut a pus pe gânduri economiștii occidentali. Parcă pentru a turna apă în vin premierul Li Peng a făcut recent o declarație care indică prudența asiatică în abordarea acestui succes și trecerea la o reformă în pași mărunți: „Trecerea prea rapidă de la o etapă la alta în reforma prețurilor provoacă instabilitate, iar panica recedentă din unele zone, soldată cu cumpărări masive de cereale, este o lecție pentru noi toți. Cu cât situația noastră este mai bună, cu atât mai prudenți trebuie să fim în promovarea reformei. O atmosferă relaxată este necesară. Vom altera la principiul reformelor treptate...”

■ ■ Iată un catastrofal bilanț „la zi”: în urma războiului

lui din LOSNIA—HERTEGO-VINA s-au înregistrat (până acum) 41.605 morți și 160.000 răniți de partea boșni-cilor, în majoritate musulmani. Sarajevo are azi 380.000 de locuitori, față de 500.000 înainte de declanșarea ostilităților...

■ ■ Odată cu începerea anului, a devenit operațional SPAȚIUL ECONOMIC EUROPEAN, format din cele 12 state membre ale Uniunii Europene și 5 din cele 7 state membre ale AELS (Austria, Finlanda, Norvegia, Suedia și Islanda). Spațiul nou creat reprezintă cea mai mare zonă a comerțului liber din lume, cuprinzând 372 de milioane de europeni. Mai mare și mai productiv decât NAFTA, mecanismul european are însă perspective limitate în raport cu omologul său de peste Atlantic lucrurile rămân, adică, exact ca de obicei...

RADU BUDEANU ■

În 1998 sau 2000, Berlinul va redeveni capitala Germaniei

• Dar până atunci, marele oraș va căpăta o nouă față

În noiembrie 1989 a căzut Zidul Berlinului, în octombrie 1990 a fost pecetluită unificarea celor două Germanii, iar în iulie 1991 Bundestagul a votat mutarea sediului guvernului de la Bonn la Berlin, adică revenirea mării metropole în rangul de capitală a întregii Germanii. La început, s-a crezut că operațiunea se poate termina până în 1995. Acum, se vorbește de anul 1998 sau chiar de anul 2000. Redăm în cele ce urmează un fragment dintr-un material apărut în revista germană „Prisma”, care se referă la câteva din planurile de reconstrucție a Berlinului.

Potsdamer Platz. Cândva, aceste 5-7 hectare părăgelnite, situate în inima orașului, erau străbătute de Zid. Terenul viran urmează să fie transformat până în 1998 într-o culme a urbanisticii. Concursul pentru acest proiect a fost câștigat de o celebritate în materie, arhitectul italian Renzo Piano, autor al Centrului Cultural Pompidou din Paris.

Nu departe de Potsdamer Platz se află așa-numita curbă a râului Spree. Pe acest teren, situat într-o meandru a râului și având ca limită clădirea Reichstagului, este prevăzut să la naștere cartierul guvernamental. Ca în cazul tuturor proiectelor de anvergură, și aici a fost lansat un concurs. Câștigător este arhitectul berlinez Axel Schultes, care a construit recent noul Muzeu de Artă din Bonn. Arhitecții din întreaga lume au prezentat peste 800 de proiecte. Cel propus de Axel Schultes a primit acordul unanim al juriului. S-a vorbit chiar despre o creație genisică. Și totuși, tocmai a-

cost proiect, prin care o suprafață de 62 de hectare este transformată într-un cartier guvernamental, cu clădiri, străzi și piețe dispuse armonios, nu a stârnit entuziasmul guvernului de la Bonn. Au fost necesare unele modificări și o nouă convocare a juriului pentru ca, în sfârșit, conceptul să-i fie pe plac.

Enumerarea planurilor pentru noi construcții sau reamenajarea unor clădiri existente ar putea continua pe un mare spațiu. Aceste planuri vizează deopotrivă legendarul scuar Alexander Platz sau clădirea Reichstagului. Deosebit de aprinsă este discuția cu privire la reamenajarea insulei din râul Spree. Concursul de ar-

hitectură organizat în acest scop este încă deschis, iar cifra solicitanților marchează deja un record: 1.600 de proiecte depuse (față de „numai” 800 de inserții la cartierul guvernamental). Disputate sunt aici Palatul Republicii, moștenirea încărcată cu azbest a arhitecturii socialiste, precum și dispărutul „Stadtschloss”.

Așadar, în Berlin se desfășoară în domeniul urbanisticii și al construcțiilor, o activitate intensă. În unele chestiuni au fost luate deja decizii, altele sunt încă deschise. Pământul este săpat și scormonit. În multe colțuri ale orașului, Berliniezi bătăie și critică, se tem că orașul va suferi o transformare care să-l facă de nerecunoscut. Aceste considerații ignoră însăși istoria Berlinului, a cărei principală caracteristică a fost schimbarea. Ceea ce l se întâmplă acum este deci însuși modul lui de existență.

ION D. GOIA ■

Păpuși, scenarii, geopolitică...

LUMEA FĂRĂ GORBACIOV, LUMEA CU JIRINOVSKI

Ping-pongul cu pisica moartă se poartă în ferocitate înabilității de jos până sus. Prinsii cu ocazia mică, huta infanții sau completistii proeminenți dau vina unii pe alții și se învinovătează reciproc, în speranța că o vinovăție colectivă nu se compară cu una individuală.

Puciștii de la Moscova, din august 1991, au găsit în această tehnică voche tin refugiu de bază. Conform declarațiilor lor, Mihail Gorbaciov ar fi fost unul dintre puciștii (și chiar dacă nu unul activ, măcar unul pasiv). Așadar, Gorbaciov ar fi fost complicat în propria țară debucării. Desigur, faptul rămâne puțin probabil. Oricum, între președintele de atunci al URSS și KGB este exclus să nu fi existat canale active și este exclus ca din ambele părți să nu se fi menținut așa în mână, spații de șantaj sau pârghii de teroare reciprocă. Din acest punct de vedere, pare credibil că atunci a fost vorba de o lăbură de stat inițiată de dogmaticii împotriva reformatorilor și nu a lui Gorbaciov ca persoană și, pe drum, președintele a pierdut hamurile întregii țărășenii. Nu este deloc întâmplător că tocmai Elțin a jucat atunci cartea cea mare. Faptul că Occidentul a părut surprins de spectacol este o simplă petardă fumigă, menită să pună cancelariile vestice la adăpost de tăcări gratuite. De fapt, serviciile secrete americane știu tot ce suflă sub jarba parcurilor prezidențiale și printre mobilele nr. 1 sovietice. S-a considerat însă că împingerea lui Gorbaciov la margini nu e mortală, așa cum ridicarea lui Elțin din margine nu e strict inoportună.

Azi, dacă am privi cu ochii Casei Albe situația din fosta URSS, este greu de spus dacă prudenta tăcută din august '91 a fost rentabilă sau nu. Ce s-ar fi întâmplat cu lumea dacă Gorbaciov gătuja vehement puciul? Cum ar fi înaintat tranziția în Est și cum s-ar fi descompus URSS? S-ar fi aflat, azi, NATO într-o poziție mai bună? Iugoslavia ar fi devenit poligonul de avertisment de acum? Într-o bună măsură, faptul nu mai contează... Oricum, Gorbaciov, atât de marginalizat în el acasă, e răsfățat oriunde în altă parte. E invitat să țină conferințe retribuite remarcabil, i se dau interviuri, este onorat, premiat, titularizat ca personaj-cheie al tuturor deschiderilor post-bolșevice. De pe această poziție, de edificator de istorie decis să supraviețuiască spectaculoaselor sale realizări, Gorbaciov lansează ideea că Vladimir Jirinovski nu face parte din fauna spontană a carnavalului politic post-sovietic, ci din culisele laboratoarelor KGB.

Interesant! Și nu numai atât: plauzibil. Dacă recunoaștem că țările est-europene au fost bolșevizate după un scenariu unic care a cuprins programe de năruire a elitelor, dezvoltarea de întregii politici, compunerea de formațiuni politice fantomă, articularea de lozinci, crearea de diversuni sociale, religioase, economice etc., atunci trebuie să remarcăm evidentă că tranziția răsăriteană pare lovită de aceeași baghetă, de la Vladivostok la București. În această cabală geopolitică impusă la Malta, dar preconizată la Moscova, moartea unui Jirinovski și a altora ca el intră în plan. E vorba de un plan (până acum... cincinal!) menit să răstoarne o revoluție europeană cu picioarele în sus. Planul s-a pus în aplicare, a avut enorme succese, dar s-a încurcat pe drum. Povestea răsturnării lui Gorbaciov se repetă în plan global. E adevărat că o păpușă teleghidată, cum e Jirinovski, își poate trăda stăpânii, riscând să-l transforme pe ei în teleghidată. Dacă și această alternativă ar fi studiată — ceea ce e puțin probabil — atunci ultima speranță a Europei ar fi Gorbaciov însuși. Ceea ce nu e cazul, spre fericirea noastră, a tuturor.

RADU BUDEANU ■

Bill Clinton și visurile americancelor

• El apare ca dentist, prinț oriental, sau... extraterestru

El apare ca dentist, prinț oriental, sau... extraterestru! Un recent studiu întreprins de psihologul american G. Rubinstein asupra unui grup de persoane de sex feminin între 18 și 30 de ani, arată că una din patru femei americane au visuri în care eroul este Bill Clinton. Se apreciază că nici un președinte american de la J.F. Kennedy încocoare nu a reușit să încălzească inimile americancelor ca actualul președinte.

„L-am visat pe Bill în pantaloni scurți”, „Bill m-a făcut să mă simt grozav”, „Mama mea a fost stupefiată când l-am zis că Bill Clinton m-a cerut de soție”, sunt numai câteva din seventurele din vise povestite de persoanele chestionate. După un asemenea vis, Julia Anderson Miller, directoare la Art Chicago, a început să colecționeze povestirile unor astfel de vise, sperând că în viitor să publice și o carte pe această temă. Bill Clinton este visat în biagi

vechi și cu țapca de jogașou. În postura de dentist, sau chiar de... prinț oriental! Dar Bill Clinton apare și în cosmaruri, cel mai frecvent fiind acela în care președintele american este atacat de un extraterestru.

ALEXANDRU TANASE ■

Gamsahurdia:

„la nicevo ni baiusi...”

Mă aflu la Moscova când, într-o seară a lui 1978, Televiziunea centrală a difuzat, după programul de actualități, fără ca telespectatorii să fi fost în vreun fel preveniți (exact ca la TVR pe 30 decembrie 1993, cu „documentarul” despre execuția Mareașalului Antonescu, asemănare de situații ce naște imediat întrebarea: de unde or fi în vâțat ai noștri metoda?), autocratica unui detinut politic. A zis crainica: „Transmitem în continuare declarația lui Zviad Gamsahurdia, fiul scriitorului gruzin Konstantin Gamsahurdia”. Pe ecran a apărut un tineret brunet care a recitat, într-o rusească marcată de un puternic accent caucasian, un text învățat pe dinafară, în bună tradiție Vășinski — Istoda — Beria. Totuși, la sfârșit a lăbuit să strecoare ceva și de la el (citatul este reconstituit din memorie, pentru că în presa moscovită de a doua zi n-a apărut, evident, nimic): „Dacă

imi pare rău (raskaivalusi) de cele ce-am făcut, este nu pentru că mi-ar fi teamă. Eu nu mă tem de nimic („la nicevo ni baiusi”). Părerea mea de rău vine de acolo că, poate, prin acțiunile mele, am adus prejudicii țării și poporului meu”.

Acum, s-a anunțat că Zviad Gamsahurdia nu mai este. Când scriu aceste rânduri, împrejurările presupusei lui morți nu sunt prea clare. Dacă zvonul se confirmă, Gamsahurdia va intra, fără îndoială, în Panteonul georgian. Pentru că el a fost purtătorul de steag, energetic, activ, talentat și sincer al luptei anticomuniste și antifrușești a georgienilor vreme de peste trei decenii. Judecat pentru „agitatie și propagandă anti-sovietică” în 1957, 1969 și 1978, Gamsahurdia și-a petrecut ani mulți de pușcărie la Tbilisi, Moscova și Prikasplia. După prăbușirea în 1989 a regimurilor comuniste, a venit puternic în prim-planul vieții politice, fiind ales

președinte al Sovietului Suprem de la Tbilisi, apoi președinte al republicii. Restul se cunoaște, fiind de dată mai recentă: înlăturat de la putere de un puci, va trăi în exil, încercând zadarnic să-și reia funcția.

Indiferent de ce se va dovedi până la urmă cu privire la presupusul deces al lui Gamsahurdia, el rămâne o victimă în primul rând a imperialismului kremeninist: trupele rusești sunt acelea care l-au reinstalat pe bolșevicul Șevardnadze la putere în Georgia și care au tras în soldații lui Gamsahurdia. În al doilea rând fostul lider georgian este o victimă a oportunismului maselor largi populare, dispuse să-l prefere pe cel care le dă castronul de ciorbă. Și, în sfârșit, este o victimă a lui însuși, deoarece a crezut că trișul său talent revoluționar echivalează și cu astința de a păstori și gospodări o țară. Și nu-i deloc așa.

ION D. GOIA ■

Dr. Iliescu și tovarăsa de viață

Gusturi și gusturi

„Pe alcea Trandafirilor aveau numai trei camere mari, cu un hol mare, bucătărie și baie. Pe urmă am stat pe Aviatorilor, nr. 102. Acolo erau mai multe camere. Când am fost în București, am văzut că este totuși închis ac to nu mă nimeni, pe Aviatorilor. Acolo erau patru camere foarte mari, bucătărie mare, cu mai multe băi!”

„De băut, nu prea beau, eu toate că aveau acolo întotdeauna multe băuturi! Cafea beau amândoi, dar nu foarte multă!”

„Doamnei Iliescu îi plăceau mult pistoale și chiar le ținea în casă! Lui nu-i plăceau deloc și uneori mai erau discuții pe tema asta!”

Acasă la... tov. Iliescu!!

**PE VREMEA C
„ERA FOARTE B**

© Și tot chi

Doamna Bara Maria, o bătrânică de 71 de ani, care locuiește „în secuime”, în comuna Cașinul Nou, din județul Harghita, a lucrat timp de 11 ani ca „personal casnic” în fostul activist din aparatul central al PCR, Ion Iliescu. Din 31-05-1965 până în 30-09-1972 în București, iar din 1-06-1975 până la pensionare (3.12.1979) în Iași, unde tovarășul Ion Iliescu era prim secretar. Maria, născută (tân) Maria) a lucrat în familia Ion și Elena Iliescu și pe vremea când tov. Iliescu era mare mahăr la Timișoara, lăsată și un amănunt cu un sarecare baz : uitându-ne în cartea de muncă a doamnei Bara, am observat că Ion Iliescu a fost însoțit de simbolul trandafirilor încă de pe atunci : în București a locuit o perioadă pe alcea Trandafirilor, iar în Timișoara pe strada Trandafirilor.

— Cum ați ajuns să aveți serviciul acesta, Marika năni ?

— Am avut o cunoștință de aici de la noi, tot unghureană, care lucra pe acolo, pe la Arcul de Triumf și mi-a spus „Aici, că acolo au nevoie de o femeie în casă”. Acolo erau două persoane — el și eu dăna. M-am angajat și m-am dus acolo cu toată familia. Întâi a venit soțul meu, care era dalgheer, apoi și băiatul cel mare. Pe băiatul cel mic la început l-am lăsat acasă, plăteam la cinova să-l țină. Și zice odată Iliescu : „Da' nu vi-e dor de copilul ăla ? Zic eu : Da, mi-e dor, da' ce să fac ? Și-atunci el zice : Aduceți-l aici, că se poate, și-aici e școala maghiară. Și l-am adus !

— Pe soții Iliescu nu-i deranja faptul că sunteți unghureană ?

— Nu, nu-i deranja, le-a plăcut cum am făcut mâncare și, v-am spus, ne-a lăsat să-l aducem și pe băiatul cel mic, că să nu mai cheptăm.

— Cu alte cuvinte, au fost foarte mulțumiți !

— Au fost, ameni cămsecade au fost !

— Dar și dvs. ați muncit bine !

— Am muncit destul, e-am fost singură ! Mai venea de la sector cinova și mă mai ajuta când aveam prea multă treabă, dar rar !

Supă, găini...

— Ce-i plăcea să mănânce ?

— Făceam mâncare cum facem la noi aici, la unghi ! Supă de tăitei și tot lucruri de-astea ! Îi plăceau și etorbele !

— Dar ce-i plăcea mai mult ?

— Supă, găini. Carne de porc nu mânca, fiindcă ținea regim, mânca doar o dată, de două ori pe an : mâncă și sarmale, dar nu prea mult. Chiftele sau prăjeală, tocătură, nu mânca ! Supă de găină și din carnea aia făceam ciulama și lucruri de-astea ! Trebuia să mă gândesc ce să mai fac ! Nu era pretențios !

— Mama lui venea ?

— Da, venea ! Era mamă adoptivă, vitvegă. Mama bună îi lăsa pe copii când tatăl lor a fost închis și ea a lăsat și copiii și tot și a plecat !

— De ce n-au avut copii soții Iliescu ?

— Dacă băieții noștri au stat cu noi, lumea credea în un moment dat că sunt ai lor ! Am întrebat-o pe dăna de ce n-au. Mi-a povestit că atunci când erau la școală la cehi, la Praga, a rămas gravidă, dar atunci n-avea nevoie de copii în brațe, că nu mai puteau să învețe și i-a avortat ! După aia n-a mai rămas gravidă !

— De ce n-au înfiat un copil ?

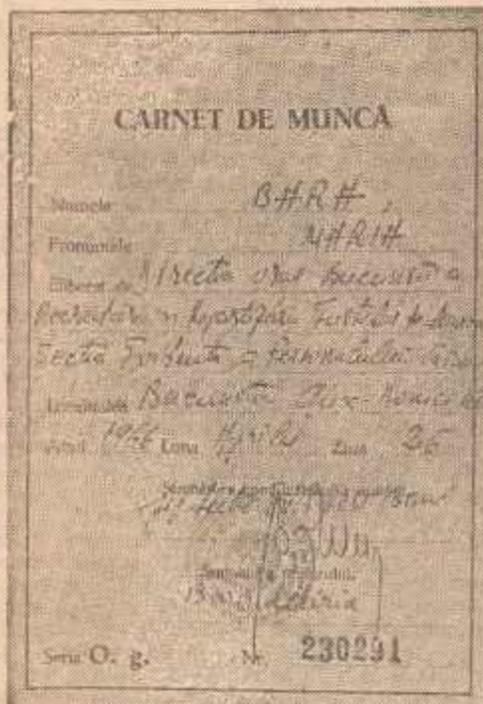
— Erau destul la casa de copil, nu știu de ce n-au înfiat ! Dar erau oameni buni ! Ei pareă era chiar mai bun decât dăna ! Era foarte bună la suflet ! Nici n-au fost contra noastră, a unghurilor ! Niciodată ! Inșă sunt mulți acolo care sunt contra ! Și nu strică ei, că nu-i ei singurii care decide !

— Dar cine cred-ți că mai decide ?

— Dracu' știe ! Că sunt atâția ! Toți comuniștii s-au dus la locurile lor înapoi, nu ? !

— Și ei ?

— Și eu ei în frunte ! Ei e în frunte ! Toți comuniștii sunt acolo ! Toți prietenii !

Dna Bara Maria pe vremea când lucra la tov. Iliescu și „date privitoare la activitatea de muncă”.

CAP. 15. DATE PRIVITOARE LA			ACTIVITATEA ÎN MUNCĂ		
Număr	Activitate	Perioadă	Activitate	Perioadă	Locul de muncă
1	Activitate	1965-1972	Activitate	1965-1972	Activitate
2	Activitate	1975-1979	Activitate	1975-1979	Activitate
3	Activitate	1975-1979	Activitate	1975-1979	Activitate
4	Activitate	1975-1979	Activitate	1975-1979	Activitate
5	Activitate	1975-1979	Activitate	1975-1979	Activitate
6	Activitate	1975-1979	Activitate	1975-1979	Activitate
7	Activitate	1975-1979	Activitate	1975-1979	Activitate
8	Activitate	1975-1979	Activitate	1975-1979	Activitate
9	Activitate	1975-1979	Activitate	1975-1979	Activitate
10	Activitate	1975-1979	Activitate	1975-1979	Activitate

ÂND (CITĂM): UN LA SUFLET

riaș la stat

Era contra mereu și d-ai il muta de colo-colo

— Lui Iliescu îi era frică de Ceaușescu?
— Nu știu dacă îi era frică, dar era contra mereu cu Ceaușescu. S-a contrazis totdeauna și d-ai îl muta de colo-colo!
— Fața de dvs. îl vorbea de rău pe Ceaușescu?

— Nu vorbea, nu, vai de mine! Niciodată nu vorbea de rău, dar știu că se contrazicea!

— De unde știți dvs. că se contrazicea, dacă nu vorbea?

— Mai spun și dânsa și vedeam că îi muta mereu! Ceaușescu avea frică de el, probabil pentru că avea școală mai bună! În rest, nu știu nu era prea vorbăreț! El zâmbea, dar nu vorbea! Și apoi eu aveam destulă treabă!

— Rufele le spălați?

— Da, dar aveam mașină d'ai auto-mată și nu prea muncisem mult cu spălătorul, dar aveam mult de călătorit: vara câte două cămăși pe zi, pantaloni, chiiloși, țanone! Dânsa nu spăla, eu spălam totul!

— Doamna Iliescu lucra undeva?

— Era ingineră chimistă și lucra! Și la Timișoara cât a fost, făcea naveta, venea luni în București și mai pleca la Timișoara sâmbătă! Când am fost la Iași n-a mai lucrat! Când am venit iar în București, iar a început să lucreze!

Îl iubea că era frumos, mai frumos ca ea!

— Is, iubea că era frumos, mai frumos ca ea?
— Îl iubea, că era frumos, era mai frumos ca ea! Ea se vorbea blondă.
— Dar lui Iliescu îi mai fugau ochii după femei?
— Nu știu, nu era omul ăla! Nici ei, nici lui! Erau oameni așezați, la locul

Doña Bara Maria în prima tinerețe și acum.

„Mi-a prins băiatul un ziar în care scria că ar fi țigancă dânsa. Am stat acolo atâția ani dar n-am observat că ar fi țigani sau că ar avea rude țigani. Venea mama ei, venea soră-sa. Soră-sa era măritată cu un turc, dar pe urmă l-a lăsat! Și soră-sa era cursecode, bine îmbrăcată, nu seamăna a țigancă! Și apoi, dacă ar fi fost țigani, ar mai fi fost ei dați la învățătură?!”

„Iliescu știe mai multe limbi! Știe franceză, știe rusă! Rusă știe mai bine, a fost acolo, a lăsat școala cu Gorbaciov împreună! Și la ochi, la Praga, a fost la învățătură!”

lor, își vedeau de treabă, nu umblau prea mult!
— Nu le veneau prieteni în casă?
— Nu prea! Nu le plăcea să facă mișerie în casă, să întoarcă casa pe dos! De Revelion întodeuna pe eu de arasă! Se prăteau frumos și plecau.
— Pantofii ăia îi lustruia?
— Îi mai făceam și eu d'el și el! El își coase și mizeriile de la mizeriile d'ea nevoie! Era tare pricezit!

Se ducea mai des la Verdeț, erau prieteni buni!

— Ce prieteni în! Aște și aveam?
— Cel mai bun prieten era Ilie Verdeț și Ianoș Fazekas. Se duceau mai des la Verdeț, că ăsta avea mușchi copii — și ai lui și din cei îniași.

— Concediile pe unde și le petreceau?
— Pe la mare, la vilele lor, ale miniștrilor, prin străzătate, câteodată cu Ceaușescu.
— Le dăcați mie! Dejun la pat?
— Nu, le puneam pe masă, mâncam în bucătărie. Ea nu mănca dimineața, bea doar o cafea, că și nu se îngrașe! El mănca bine, era mai plinut, era tare frumos, avea par frumos, acum vâd că a chioit!
— Îi plăcea meciurile de fotbal?
— Și lui și dânsa! Amândoi se uitau la televizor la fotbal! Dânsa era mai agitată la meciuri, striga, e nu! Dânsa ținea „u Rădu”!

Treaba lui personală!

— Se zvonește că la Timișoara ar fi avut o amantă!
— Asta s-ar putea, că dânsa venea la București la serviciu și ținea totă săptămâna! El rămânea singur și odată-și făcea de exp. dar asta nu se poate spune! Treaba lui personală! Așa ceva se poate întâmpla! Nu se poate reproșa la nimeni! Dacă a fost singur!
— Se certau?
— Nu, nu i-am auzit, cu toate că el e destul de iute! Nu-și reproșau unul altuia ceva! Era liniște, foarte mure liniște!
— Sărbătorile religioase le țineau?
— Nu, nu țineau la sfinți! Zicea: Nu ținem noi sfinți! Dar de mănca, măncau tortul pe care-l făceau de Să Ion!
— Dar de ce nu țineau ei sărbătorile?
— Păi, dacă erau comuniști, de ce să țină sfinții?!
— De Paști le făceați ouă roșii?
— Nu! Nici pom de Crăciun nu făceau! Eu făceam pentru noi, dar ei nu țineau sărbătorile, nici Paștele nici Crăciunul! Acuma, poate le ține. Eu nu mai știu.

- Când ați fost ultima oară în București?

- În 1991, am fost la Cotroceni, că veniseră niște țigani aici să-și facă o casă lângă mine. M-am dus, dar nu l-am găsit pe el, dar am lăsat scris; și cum au văzut numele meu, au trimis de la Miercurea Ciuc să vină să ne rezolve problema!

CAP. IX DATE PRIVATOARE LA

Nr. înregistrare	Denumirea, prenumele sau persoana unde a lucrat sau în care lucra	Marele mar-venit	Data		
			Anul	Luna	Ziua
1	Iliescu, Elena	medic legist	1977	12	11
2	Iliescu, Elena	medic legist	1978	12	11
3	Iliescu, Elena	medic legist	1979	12	11
4	Iliescu, Elena	medic legist	1980	12	11
5	Iliescu, Elena	medic legist	1981	12	11

ACTIVITATEA TR. SURSA

Măsurile de siguranță	Soluțiile luate	Denumirea activității și data executării pe baza cărora s-au luat măsurile	Denumirea, prenumele sau persoana unde s-a luat măsurile
personal	11/11	Activități de ordine	Iliescu, Elena
personal	12/12	Activități de ordine	Iliescu, Elena
personal	13/13	Activități de ordine	Iliescu, Elena
personal	14/14	Activități de ordine	Iliescu, Elena
personal	15/15	Activități de ordine	Iliescu, Elena

MARIAN GHITANU ■
Fotografie de FLORIN IONIȚĂ ■

Candidatii la Premiile FLACĂRA

Juriul care decernează Premiile FLACĂRA își continuă activitatea. Această rubrică este menită să-i ușureze misiunea, cu propuneri de laureați care în iunie 1994 s-ar putea chiar să și fie în cunună cu cele mai prestigioase și mai râvnite premii din presa românească - Premiile FLACĂRA

„Nimic nu dăinuie, mereu alte dureri”

Citesc cu mare plăcere editorialele semnate de fostul meu coleg de la FLACĂRA, Nicolae Cristache, actualmente director la ziarul ORA. Desigur, am mare prețuire pentru Ion Cristolu, răsfățatul publicisticii românești de azi, - dovadă chiar premiul pe care i l-am acordat - un comentator pe care îl urmăresc cu sufletul la gură, chiar dacă uneori îți oferă doar un gențiar, mai palpitant, ce-l drept, decât realitatea: regret uneori că Zig-Zagul e doar săptămânal, astfel încât nu te poți întâlni mai des cu scrisul lui Alex Ștefănescu; pedanteria de ceasornicar a lui Ilie Șerbănescu, directorul Tinerețului liber, ascunde o capacitate rară de dezvoltare a mecanismelor ascunse ale evenimentelor; a fost și rămâne delectabilă pentru mine lectura „scrisorilor” unui alt fost coleg de redacție, Cornel Niștorescu, directorul Expresului; după cum, în Tinerețama, exactitatea opiniilor lui Bogdan Teodorescu nu poate stârni decât admirație; mi se par cuceritoare demonstrațiile lui Radu Budeanu, iar Aurel Perța propune, cu discreție, o argumentație care, din această

pricină, crezi că-ți aparține; iar lista celor care, fără a fi năimiți de cineva, se încumetă ca zi de zi, sau săptămână de săptămână, să discute în noianul de fapte petrecute în țară sau pe planetă înțelegând ce scapă la o privire superficială, dorind cu adevărat instaurarea la noi a democrației și crearea unui climat propice progresului, n-ar mai cuprinde decât puține nume. Dar dintre toți - cu excepția, poate, a lui Octavian Paler - cel care reușește nu numai să ofere analize lucide,

pertinente, ci și scruteze în același timp și natura umană, imi pare a fi Nicolae Cristache. El își pornește, de fiecare dată, comentariul de la fapte cunoscute îndeobște de toți, dar în loc să se rezume să le prezinte și să le caute sensurile, încearcă să descopere ce l-a determinat pe oameni să le comită. Autorul unei rubrici de mare succes din revista noastră, Interogare de conștiință, este un moralist dornic să priceapă în special de ce există rău pe lume, obiectiv, și cum pot fi ele înlăturate. Dintr-un comentariu politic avizat, articolul său se transformă adeseori într-un eseu cu o viziune amară asupra condiției umane, din cele mai vechi timpuri și până astăzi, demonstrațiile sale precise, riguroase, rămânând fixate în memorie. Parcurgeră lor nu oferă soluții, certitudini, ci pune întrebări, neliniștite, arată zădărnicia multora dintre acțiunile noastre. Spusa unui scriitor german - „Nimic nu dăinuie, mereu alte dureri” - poate servi drept motto pentru scrisul său.

GEORGE ARION ■

Pe scena Naționalului se va monta MEIN DAMF, de Fănuș Neagu?

Desen de MIHAI ZGUBEA ■

Fănuș Neagu, proaspătul investit în funcția de director al Teatrului Național din București, a știut să comunice năilor săi subalterni: „Nu este neapărată nevoie să ne iubim, dar este neapărată nevoie să ne respectăm”. Vezi Doamnă, asta e chestia: în șanț, da' domni! Da' domni, nu glumă! Cât despre iubire, vorba oia (vorba clară și adâncă, de academician): Pen' ce?!

Colocvii in diaspora

Scrittoarea LICA MELNIC, președinta Societății de cultură „Dacia” din Lituania, afirmă:

„COPIII ROMÂNILOR DIN LITUANIA ÎNVAȚĂ ÎN LIMBA ROMÂNĂ DOAR ÎN ZILELE DE DUMINICĂ

- Cum simțiti depărtarea dintre Lituania și România?

- Foarte greu și mi s-ales suntem frustrați de informații despre țara mamă. Ziarele și revistele ajung rar de tot la noi. Chiar revista „Flacăra” o putem citi doar când ne vizitează frații noștri basarabeni și ne aduc ziare, reviste și cărți din România. Vestile curente din actualitatea românească le putem afla doar de la televiziunea rusă ori poloneză. Dar și acestea sunt răstălmăcite de multe ori.

- Doamnă Lica Melnic, ce înseamnă să fii român în Lituania?

- Noi suntem poreclii în această țară baltică „emigranți dragostei”. Căci așa ne-a botezat doamna Halina Kobelhaime, directoare a minorităților naționale din guvernul Lituaniei. Iar Societății de cultură românească „DACIA” din Lituania i se spune cu mândrie că este o „societate exotică”, întrucât noi suntem latini. Și această poate și pentru faptul că românii au fost deportați în țările baltice în anul 1940.

- Câți români trăiesc în prezent în Lituania?

- Peste două mii! Și vă mai pot spune că în cele trei țări baltice, adică Lituania, Letonia și Estonia, își duc „amarul și trairul” încă vreo cinci mii de români. Suntem în total în aceste trei țări baltice peste șapte mii de români.

- În ce măsură au fost românii asimilați de autohtoni?

- Față de alte țări, unde trăiesc români, țările baltice, chiar dacă au o climă mai rece, au fost ospitaliere. Dar nu vreau să se înțeleagă, de aici, că ne-ar fi primit cu pâine și sare. De fapt, nici nu se putea. Cred mai degrabă că pe noi ne-a unit suferința provocată de monstruosul Pact de agresiune, parafat de Stalin și Hitler... Între români și locuitorii țărilor baltice s-au legat căsătorii. În toate aceste familii se vorbește și românește, se cântă hore și doine românești.

- Cum învață copiii dumneavoastră românește?

- Trebuie să vă precizez: fiind emigranți, noi avem statut de minoritate națională în Lituania. Avem sediul societății noastre românești în Vilnius aflat sub protecția guvernului lituanian. De fapt, statul în care trăim și trudim s-a angajat să ne plătească toate cheltuielile pe care le avem cu desfășurarea procesului de învățământ în limba română. Însă, spre regretul nostru, copiii românilor din Lituania învață în limba română doar în zilele de duminică.

- Care este programul școlar?

- Eu sunt profesoară și vă pot răspunde în detaliu. Esențial este că pruncii noștri știu limba română din familie. Dar învățământul obligatoriu este în limba lituaniană. Și este foarte bine că elevii mei știu limba lituaniană; în fapt dacă pătești ca emigrant într-o țară, oricare ar fi ea de pe Planetă, trebuie să cunoști limba oficială. Dar tin să remarc că toți copiii românilor din Lituania știu foarte bine limba maternă. Iar profesorii de la școala duminicală au ca scop primar: ordi-

narea cunoștințelor de limbă română. Deci, după învățarea temeinică a gramaticii, punem mare accent pe discipline ca: istoria, geografia, etnografia, folclorul, filozofia și literatura română.

- Și reușiți să predați atâtea discipline școlare, cu adevărat foarte importante, doar în câteva ore de curs duminical?

- Firește că nu! Și tocmai aceasta este preocuparea noastră în momentul de față. Astfel, deja am inițiat un program și plan de acțiune pe lângă parlamentul și guvernul lituanian: în vederea extinderii orelor destinate școlii românești din țările baltice. Noi suntem la începutul luptei pentru drepturile etniei românești în această parte de nord a Europei. Și ne-am propus ca toți românii din Lituania, Estonia și Letonia să activăm împreună, întrucât numai astfel ne vom putea apăra drepturile împreună, deci vom putea fi cu mult mai organizați și mai puternici. Iar când fiecare este așezat cu adevărat pe picioarele sale, adică este recunoscut și acceptat în țara în care trăiește, ne vom diversifica metodele de acțiune. Dar nu împotriva statului în care conviețuim, ci pentru dreptul nostru elementar de a ne crește și educa, și noi copiii, în limba română și sub ocrotirea tradițiilor culturale strămoșești, zestre foarte scumpă nouă, lăsată de străbunii noștri.

- În ce mod perpetuați în Lituania asemenea tradiții?

- Majoritatea românilor din Lituania locuiesc în apartamentele din orașe. Saatele în care locuiesc românii sunt foarte rare și la mare depărtare unul față de celălalt. Deci abia când mergem în Basarabia suntem cu adevărat la vatra străbunilor. Aici ne sunt neamurile și frații.

- Care este viitorul românilor din țările baltice?

- Ar trebui să fie unul natural. Căci țara noastră este România dintre Prut și Nistru, adică Basarabia. Câteva familii s-au repatriat în Republica Moldova. Aproape cu toții dorim acest lucru, dar nu se poate întâmpla peste noapte. Este nevoie de înțelegere și luptă, pentru că drepturile noastre în Lituania trebuie să fie firești și pentru românii din unele familii mixte, care din motive intime vor rămâne în Lituania.

- Am cunoscut români care s-au repatriat în Moldova, venind tocmai din Siberia.

- Da, așa este, primii s-au reîntors în Basarabia cei care aveau familii. Dar asta nu înseamnă că trebuie să plecăm din Transnistria sau Cernăuți rușii, ucrainenii ori cazacii; ei trebuie să învețe să respecte limba română. Mai nou, rușii ne întrebă când ne unim cu România, dar asta nu pentru că ar iubi așa de mult limba română, ci pentru că le place trairul ușor, chiar blănița. Unii dintre românii din Basarabia sunt nedumeriți, când aud de unirea tuturor românilor, deoarece a lucrat foarte bine propaganda kaghebiștilor sovietici. Însă eu cred că va învinge limba română!

PETRE NOVAC DOIANGĂ ■

CU 42 DE SECOLE ÎN URMĂ O PREOTEASĂ SUMERIANĂ ÎL INVOCA PE MIHAI EMINESCU

Care este originea numelui său?

Numerosi scriitori și biografi, de la Negruzzi la I. Roșu, s-au confruntat cu dificultatea descifrării numelui său de familie, mai ales că, în recent trecuta perioadă ultra-naționalistă — se primise ordin — ca străbunii săi, indiferent cât de multe generații anterioare, să fi fost români curați.

Biograful I. Roșu ajunge, urmând linia paternă, în anul 1675, unde descoperă în documentele timpului, unde prin Banat, un anume Imin(u) care, va avea în jurul anilor 1700 un fiu, Iminovici, preot sărbizat de autorități cu terminația „ovici”, care însemnă „fiul lui”.

Cu toate că patronimele Imin sau Emin n-au legătură (etimologic vorbind) cu limba română, biograful trage concluzia că originea numelui său nu trebuie căută în afara granițelor (?) noastre istorice. Se mai insistă asupra diverselor afirmații făcute în 1886 de Eminescu, cărora nu li se acordă credit. Întrucât, zice I. Roșu, poetul era complet responsabil. Spre norocul nostru, o astfel de afirmație (care va constitui una din analizelor materialului de față) a fost consemnată de I. P. Florantin și publicată în 1911.

Deci, au căzut de acord biograful asupra semnificației reale a numelui său? Au ei date concrete? Credem că până, acum ni s-au oferit simple speculații.

Înainte de a descifra semnificația numelui, să prezentăm foarte pe scurt câteva noțiuni despre limba sumeriană, necesară criticării lingvistice căutărilor de etimologii străvechi.

Sumeriana: cea mai mare descoperire culturală a secolului XIX

Este o limbă unică, moartă, dispărută în sec. XVIII î. de H. rămasă ca limbă de cult și literară, dar există un vast material, circa un milion de tablete acoperite cu scrieri cuneiformă, în mare parte descifrate. Încercările de a se stabili înrudiri cu limbile moderne: maghiară, finlandeză, turcă, încercări făcute chiar de M. Eliade, au eșuat. Aceasta nu înseamnă că nu au supra-uit o serie întreagă de cuvinte sumeriene, sau chiar proto-sumeriene cum ar fi cuvântul „pahar” (sic!) însemnând „clar”. La ora actuală sumeriana e „cunoscută” multor specialiști, se țin congrese, s-au tradus și se analizează poeme scrijelite cu un mileniu și jumătate înainte de Homer

și cu jumătate de mileniu înainte de „Epopoea lui Gilgamesh”, aceasta din urmă fiind o imitație asiro-babiloniană târzie după străvechul idiom. Una din capodoperele acestei antichități foarte îndepărtate este și „Înălțarea zeiței Inanna” prințesa, hierodula (slujitoarea în templu) Enheduanna fiica regelui Sargon cel Mare, prima poetă a lumii. Acest minunat poem de 153 de versete copiat cu raze X de pe nouă plăcuțe și având transliterația (pronunția în litere latine) a fost publicat în 1968 de către doi importanți sumerologi: Hallo și van Dijk cu care autorul articolului de față este în corespondență.

Dar să revenim la poetul nostru național.

Imin sau Emin?

La sugestia lui Negruzzi, poetul își adaptează numele de familie, care, altfel ar fi avut rezonanțe orientalo-sârbești. Numai că documentele și hrisoavele din trecut nu pot suferi această schimbare. Iar patronimul este găsit invariabil Iminovici și nu Eminovici; ajungem astfel la radicalul „imin” și nu „emin”, acesta din urmă fiind foarte simplu și la îndemână de tradus de către origine: Emin — „supraviețuitor”, „intendent”; cel mai vechi document de care se dispune datează din 1628. Există tot felul de „Emin-1”: Emin-papa, Emin-cfenei etc. Pentru a fiși din nou călătoria creată (pronunția „imin-lemim” nu rezistă la variantă „im-ael” — papuc turcesc este fragilă) biograful conchide că „imin” este

o pronunție populară a lui „emin”.

Taina își ridică vălul

Începând lectura poemului cu transliterația, firește, oferită de specialiști, observăm chiar la început, în versul cinci, vocea „IMIN”.

Ce înseamnă IMIN în sumeriană?

Se folosea pentru invocarea zeităților care aveau TOATE CELE ȘAPTE (traducerea o punem la dispoziția oricui la editura „Olimp”) atribute, calități fundamentale pe care oamenii nu le puteau avea, în original ME, o atât coincidentă tulburătoare, acest cuvânt important pentru invocarea constituie chiar inițialele poetului. În poem vom întâlni foarte des cuvintele ME-IMIN, care, practic, constituie inițialele prenumelui și patronimul străvechi. ME-IMIN! invocă cunoștință de orice sumerolog, care înseamnă că zeitatea deține toate cele șapte atribute divine!

Cine este „utungi”?

Știm că Eminescu a pronunțat cuvintele „...mă trag din UTUNGI EMIN AGA”. Chiar dacă ele par românești, de fapt sunt românești dar sunt și sumeriene. Aceste cuvinte aproape fără noimă (Biograful I. Roșu îl lua în reflexie) ar fi putut fi auzite de un sumerian cam așa:

U-TUM-GI
ME-IMIN
A-AGA

Întreabă-mă

să te-ntreb!

Profesori de dragoste

— Mai există o poezie tânără?

— Domnul Nicolae Fulga, dregător cultural la Slatina, mi-a dăruit o frumoasă carte de poezie, tipărită prin osârdia Domniei Sale (și nu doar de sponsori și-au unit paratele spre a scoate de sub teac un volum de 156 de pagini!), procurându-mi nu doar plăcerea de a mă întâlni cu câțiva dintre necunoscuții momentului literar actual, ci și posibilitatea de a mă rosti asupra poeziei „tinere”.

Poezia tânără? O enormitate. Un moft. Muzica tânără? La fel. Mai corect s-ar putea vorbi despre muzica (poezia) tinerilor. Poezia, când e, când își merita numele, nu poate fi decât tânără în așezata ei „bătrânețe”.

Antologia slătineană („Verticala curgere spre soare”) e, în toate, o revelație. Ea s-a zidit cu creațiile unor autori de care nimeni n-are știre. Dacă nu e totdeauna o carte de poezie, o sigur una scrisă nu vânt de poezi cât (e mai adevărat) cu poezi.

Velatori? De ce nu? Numai că aproape toți ocupanții antologiei nu par marcați de pohta politică de a fi poeți profesioniști („activiști ai suferinței” zicea poetul Șănescu), ci poeți pur și simplu. Cu, îndeobște, profesii neapropiate de lumca scrisului. Nu voi cita nici măcar un singur vers din prea multele de care și eu le-aș iscați, ci voi decupa din neștiut câteva nume de care e sigur că se va vorbi cândva și câteva versuri mărturisitoare.

Aflu despre Viorică Mihail Anghel că e jurnalist, că scrie și teatru și că iubește aventura: în 1982 a vrut să fugă din țară, a fost prins, arestat și ajutat să se întoacă minte. „Nu garantăm că s-a învățat”, glosează superb-mălițos Nicolae Fulga.

Sorin Ardeleanu ar fi profesor de... dragoste (citește: de limba și literatura română).

Marian Barăscu, geolog, întemeiază reviste metodice explorate din lipsă de parate.

Iosep Tibor Berky „scrie versuri și proză, joacă teatru, construiește instrumente muzicale, pictează și făcete minuni artizanale”.

Niculae Ștef Borzescu este economist, dar nu ține să uzeze de diploma universitară, îndeplinind păguboase munci de instructor cultural. „Cred că viața trebuie mușcată de câte ori ai prilejul, chiar dacă uneori ți se strepezesc dinții”, sună creda-ul său.

Vasile Florea Buzan, după ce a „picat” la câteva examene la Institutul de Teatru, e, deocamdată, lăcătuș mecanic.

Doina Drăguț vine în (spre poezie) cu sonore studii tehnice: Facultatea de matematică, inginer de sistem, specialitatea software.

Gabriela Fițoiu nu crede că și-a „ales bine momentul facerii” (!) și vorbește patetic despre debut: „Prima dată am lovit cuvintele într-o sedință de consiliu și ele au gemut. Eu le-am auzit și le-am iubit. De atunci, în existența mea s-a instalat un exil zilnic, în care intru să mă regăsesc”.

Marcel Lucaci: „Astăzi, când arta cuvântului a devenit o biată Cenusăreasă, cred cu toată convingerea că PUTEM TRAI FĂRĂ CUVINTE, dar n-ar trebui să trăim fără poezie”.

Văli Orțan este electro-mecanic auto, actorul Marian Ogescu e doar referent în a Casă de Cultură, iar despre inginerul (automatizări și calculatoare) Nicolae Zărnescu președintele unui jurii de concurs, pe numele lui D.R. Popescu, a spus: „Asta, cine o fi, e suspect de bun”.

Aceste rânduri vor să exprime gândul că departe de a se simți marginalizați de o lume în care poezii nu sunt... V.I.P., ci doar, când sunt, căpetenii de partide, junii poeți există și... seriu.

Cum să renunți la poezie în favoarea politicii?

Altruizării e mai de înțeles.

Și uite! că din provizoriul lor anonim, o mână de visători își asumă cu siguranță și calm o benefică politică a... poeziei, fără de care viața ar fi de neconceput.

GHEORGHE TOMOZEI ■

AGA-ZI
A-KA

Interpretare: U = zi, lumina zilei (are foarte multe sensuri)

TUM = potrivit, demn de adevărat

GI = (re)întoarcere

ME-IMIN = toate cele șapte atribute divine

După spectaculosul IMIN vine tulburătorul AGA care se pretinde la foarte multe sensuri: dăm câteva:

A-AGA = învățătură, instrucțiune, decret, a instrui, a învăța

AGA-ZI = adevărată coroană, lăura pe care o observăm în materialul iconografic

A-KA = a face, a înfăptui

Din numeroasele traduceri

oferite de această limbă impresionantă și masivă cu un zigurat. Incomparabilă, asemănată de frumoasă redăm următoarele cuvinte ornațoare traduse de noi în sumeriană, apoi din nou în română:

MA VOI ÎNTOARCE ÎN
ZIUA POTRIVITA CU
TOATE CELE ȘAPTE
ATRIBUTE DIVINE PRIN
ÎNVĂȚĂTURĂ MEA

AM FĂCUT SĂ IASĂ LA
LUMINĂ TOATE CELE
ȘAPTE ATRIBUTE ALE
ADEVĂRATEI COROANE

A fost Eminescu un Hrist al neamului nostru?

AURELIAN LAZU ■

Spectatori, LA ȚIGĂNCI vi se pregătește ceva!

• Voi sunteți „personajul colectiv”

Adriana Trandafir

La jumătatea lui iunie, pe când repetițiile cu *La Țigănci* erau în toi, l-am solicitat regizorului Alexander Hausvater un interviu. Pendularea real-ireală mi s-a părut o încercare temerară pentru teatru. Irealul e partea cea mai adevărată din om. Piesa e o producție complet originală, în care se merge la o schematică anti-teatru. Cine vrea să descopere literatura lui Eliade, nu trebuie să vină la teatru, pentru că aici noi facem a ceea.

Cum tot în aceeași perioadă, când regizorul se afla în România, mărturisca Mirunei Runcan în publicația *Canava Odeon*: „... foarte mulți dintre noi ne mulțumim să ne trăim viața ca spectatori; și foarte puțini se scoală din rândul 10 locului 25, se ridică și ies pe culoar sau se țin pe scenă acceptând să devină personaje ale propriei vieți.”

Așadar, dacă vreți să vedeți *Țigăncii* lui Eliade din carte pe scenă și vreți să aveți locul dumneavoastră sigur — fie el 10 sau 25 — nu vă duceți la Odeon. Dacă nu vă țin puterile să stați în picioare vreme de juma' de

ceas și să vă sucii gâtul de colo-colo, când mai apare un actor unde nici cu gândul nu gândeați, dacă vă e frică de foc aprins în tot locul, dacă nu vreți să fiți mănânați din spate — fără șansă de împotrivire — ca să vă treziți pe niște bănci al naibii de tari și înghesuite, încași de faimă din părțile unor zarbagii care sunt, toți, Gavrilescu și așteaptă toți, tramvaiul 44, nu vă duceți la Odeon. Dacă nu vreți să vă treziți, deodată, voi, spectatori, pe scenă — fără să pricepeți cum — în timp ce ei, actorii, stau comod pe scaunele voastre din sală și vă pun la giubșucuri, nu vă duceți la Odeon. Dacă, atunci când vă așezați, sau mai bine zis sunteți așezați, undă se nimereste, la locurile ce de drept vi se cuvin, credeți că ați devenit în sfârșit, spectatori, nu vă duceți la Odeon. Dacă nu sunteți pregătiți ca, iarăși, să vă ridicăți, să dansați, să vă jucați cu baloane, să aruncați bumeranguri, să fiți acoperiți de ploaie de petale, nu vă duceți la Odeon. Pentru că, acolo, nu sunteți spectatori. Acolo, sunteți personajul colectiv.

Ne place, nu ne place, experiența trebuie încercată

Experiența e năucitoare. Pentru unii, nu chiar atât de rea. Vedeți ce zic cei ce s-au încumetat s-o facă.

„Sunt încântat! Incântat mai ales de interpretarea Adrianei Trandafir și a lui Florin Zamfirescu. Spectacolul e impresionant. (prof. univ. Ion Cojar, Academia de Teatru și Film)

„Dacă n-ar fi fost garjat, dacă interpretarea ar fi fost mai fină, mi-ar fi plăcut. (criticul Alex. Ștefănescu)

„Spectacolul e nemăsurabil! Când m-au pus să spun o poezie, emoția a fost așa de mare, că n-am putut. Eu venisem ca spectator, nu m-am gândit să fiu artistă” (Ana Nchița — ingineră, Iași)

„Nu e pe gushul meu din nici un punct de vedere. Nici ca subiect, nici ca punere în scenă, nici ca mod de a juca al actorilor. Eu sunt înclinată spre partea reală.” (Daniela, studentă la Politehnică)

„Extraordinar e că am participat și noi, că am fost un timp pe scenă!” (Dragos, elev)

„Nu mi-a plăcut. Nu e genul meu.” (M. Nanciu, sta. instituțională)

„Este o experiență teatrală interesantă. Chiar dacă nu place sau nu ne place, trebuie văcută.” (Andrei, student)

„Mi pare rău că n-am avut timp să-l aplaudăm pe actor. Ne-au scos din sală așa de repede!” (Alexandra, elevă)

Unii simt

o lovitură în plex

Și dacă tot am fost „personajul colectiv”, mi s-a părut normal să-i întreb pe „colegii” în ale spectacolului *La Țigănci* ce zic de „prestația” noastră.

Florin Zamfirescu: „În seara asta a fost ideal! Uneori, conform tradiției, la sfârșit se aplaudă. Astăzi n-au aplaudat. Nu trebuie să aplaudăm, pentru că ei fac parte din spectacol, chiar dacă o fac cu utuială... Nu știu dacă place sau nu. Dealtfel, *La Țigănci* nu e spectacolul la care omul vine să vadă, ci vine să aibă o întâmplare. Aici nu poți să spui «Am fost *La Țigănci*», ci «Mi s-a întâmplat ceva *La Țigănci*».

Camelia Maxim: „Suntem

Florin Zamfirescu

atât de aproape, încât simțim cu o secundă înainte dacă intră în joc. Cred că la fel ne simt și ei pe noi. În fiecare seară e altfel și asta e extraordinar.”

Serban Ionescu: „Publicul reacționează conform scenariului, dar știu, e ca la actori: unii sunt intuitivi, alții sunt elaborativi. Sunt și mulți care, parcă simt o lovitură «în plex» surprinzătoare, dar cred eu, nu chiar așa de neplăcută.”

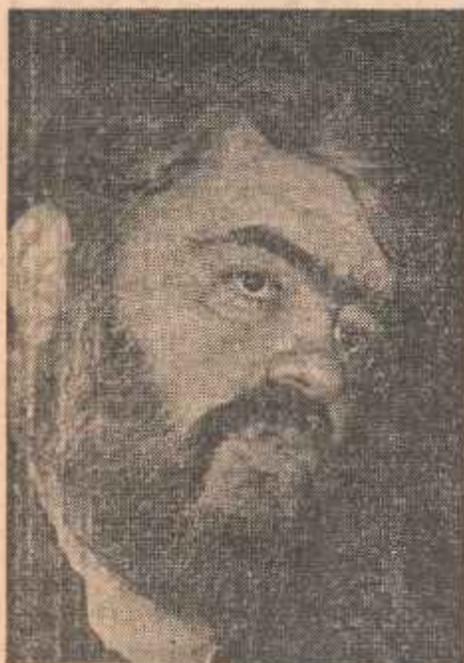
Adriana Trandafir: „Câteodată, publicul e talentat, câteodată nu. Câteodată e derutat, câteodată foarte atent, câteodată disperat. Dar se vede că nu e un public de oameni liberi. Oamenii liberi reacționează altfel. Cineva mi-a spus că abia după ce a văzut a doua oară spectacolul știe ce trebuie să facă, cum să se poarte. E un câștig, l-am răspuns.”

Când l-am întâlnit pe Hausvater, nu știam cum se poate aduce — nu în film, ci în teatru — pendularea real-ireală. Acum, cred că știu. Sau, poate trebuie văzut, neapărat, de două ori? Dacă vreți să ahați, mergeți la ODEON!

LIANA MOLNAR TATOS ■

DILEMA — un an de la apariție

Vineri, 7 Ianuarie 1984, Fundația Culturală Română a organizat, în onoarea domnului Andrei Pleșu — laureat al Premiului Internațional Nouă Europă — și, cu ocazia împlinirii unui an de la apariția revistei *Dilema*, o întâlnire cu ziaristi și personalități din viața culturală și politică.

Premiul amintit, instituit de șase universități de prestigiu — trei europene și trei nord-americane — este o recompensă acordată unei personalități culturale de excepție, în vederea dezvoltării și promovării cercetării științifice în țările din Est. Bani ce însoțesc această distincție urmează să fie donați unui institut de cercetare. Timp de 50 de ani, acesta oferă o bursă de un an unuia din cercetătorii săi care, beneficiind de o lună de documentare în străinătate și de condiții de studiu și de laborator similare

ceor din Occident, are la rândul său obligația să își desfășoare activitatea pentru care s-a pregătit în țara sa.

Incântat de afirmația domnului Radu Cosău că „o gazetă se face dansând” și adunând în jurul său un „colectiv ce „întruchipează fiecare o formă sau alta de dans”, Andrei Pleșu a interesat, editând revista *Dilema*, să practice „o severă, nobilă încercare de coregrafie”. Astfel, a reușit să introducă în presa românească tonul unei „condiții umane asumate și în ceea ce are ea civilizat, nu numai în ceea ce are mai patetic”. Concepută „în ritmuri combinate”, *Dilema* a reușit, de asemenea, să ne deschidă gustul pentru o „anumită noblete a mișcărilor”.

La mulți ani!

ADRIANA CHIROVICI ■

Vlad Fugaru

„Sunt un copil minune, pentru că sunt foarte frumos!”

Cu mai mulți ani în urmă, i-am solicitat un interviu pentru Televiziune interpretei Mirela Voiculescu, astăzi Fugaru. Cu și mai mulți ani în urmă, l-am solicitat un interviu pentru Radio compozitorului Cornel Fugaru. Nici unul n-a fost ca acela „oferit” pentru revista FLACARA de Vlad Fugaru.

— Știu ce o să mă întrebi!
— Serios?
— Da. Au fost xiare multe. O să mă întrebi câți ani am și o să-ți răspund că am șase ani și jumătate. Pe urmă o să mă întrebi dacă-ți iubesc pe mama și pe tata și eu o să-ți spun că da. Și pe urmă, o să vrei să ști pe cine iubesc dintre prietenii mei și o să-ți zic pe Mihăiță.
— Bravo!

Vlad cu tatăl (Cornel Fugaru)

— Am vorbit și la Radio! Acolo am spus că am cântat de când m-am născut și am mai spus că am vrut să-ți invit la lansarea discului pe Boris Elgin și pe ambasadorul japonez și chinez și englez și american și... suedez. Așa m-a trecut mie prin cap! N-am avut telefoanele lor. Da' când o să am firmă — Vlad — Firma Fugaru, cu

casele și discuri — o să-ți invit.

— Nu mai spune!
— Da! Vreau să ajung milionar. Am deja ceva bani în pusculeț. De la Sala Palatului. Am cântat și am câștigat mulți bani. Vreo 25...
— De lei?
— De mii!
— Grozav!
— Da' nu mă întrebi dacă îți place cum a ieșit discul meu?
— Ba te întreb.

— A ieșit foarte bine. Am lucrat cu mama și cu tata. Mama făcea textul și eu îl învățam. După ce terminam bine de învățat, mă duceam la tată și îl cântam. Pe urmă am mers la Electrecord, la Paul Enigărescu atunci, când era acolo, că pe urmă s-a mutat. Acuma o să merg și la

Televiziune. Vrei să-ți spun ce cântec am pe disc?

— Vreau!
— Sunt doar un copil. Nunta în Zoo. Hăulita de la Gorj. Papa bun. Tata le-a compus! El are un pian automat. Vreau să am și eu un pian automat și un calculator cu becuri. Da' ai uitat să mă întrebi ceva.
— Ce-am uitat?
— Ca am să mai lansez o casetă în afară de disc. Și e foarte frumoasă! Are alte cântece. O să scrii?
— Promit!
— Da' o să scrii și că sunt un copil minune?
— De ce să scrii că ești un copil minune?
— Păi așa scriu zărele!
— Și tu crezi asta?

Vlad cu mama (Mirela Voiculescu Fugaru)

— Da. Sunt un copil minune, pentru că sunt foarte frumos!
— Ce vorbești?
— Da! Și uite, îți mai spun ceva. Iară să mă întrebi. Toate cântecurile astea sunt pentru toți, că eu cânt cu sufletul meu.

LIANA MOLNAR TATOS ■

Maia Morgenstern și Marius Popp

La T.E.S.

ASTĂ-SEARĂ ȘI MEREU, O LOLA BLAU UNICĂ, MAIA MORGENSTERN

Scritor, compozitor, sansonist, cabaretist, George Ionescu declară: „Nici nu vă puteți închipui cât de mult mă bucur că acum Lola Blau poposește la București.” Și asta, după traduceri în engleză, italiană, suedeză, finlandeză, marilăză, după câteva mii de reprezentări, în întreg spațiul de limbă germană.

Astă seară: Lola Blau a poposit la București, pe scena Teatrului Evreiesc de Stat. Lola Blau, micuța cântăreață evreică, silită să fugă din calea lui Hitler, își însușește „arta de a supraviețui”, capitulând în fața unui singur punct: în fața publicului. Maia Morgenstern, „capitulând” pe scenă, subiegtă melă. În Astă seară: Lola Blau, Maia Morgenstern te duce cu gândul la Lisa Minnelli în Cabaret, dar și la Marlène Dietrich interpretând Ilii Marlène. Regizorul Alexandru Dabija nu mă contrazice.

— Interpretarea ei le combină pe cele două, aducând însă ceva în plus, ceva ce-i numai al ei, la care se adaugă modernitatea punerii în scenă, care se traduce prin simplitatea gândului curat și concentrat. Noi am transformat, practic, o piesă de teatru într-un recital, mutând accentul de pe dramaticul situației scrise în proză pe exprimarea lor în cântec.

— Ce v-a determinat pe dumneavoastră, care nu cunoșteți limba idy, să acceptați invitația Teatrului Evreiesc de Stat?

— Primul gând a fost chiar cu tentă politică. A venit din situația asta ridicolă în care se face atâta gălgăie și, de ce să nu o spun aici, în câteva reclame miscărilor naționaliste. De aceea am vrut să pun spectacolul aici, la T.E.S., chiar dacă e în mijlocul dărâmbăturilor Bucureștiului și mulți au rețineri la limbă. Problema nu e, în nici un caz, de limbă pentru că textul în idy e foarte scur, iar cântecurile sunt în germană. Mai greu a fost să ne adunăm...

— Cred și eu! O asemenea echipă: Maia Morgenstern, Marius Popp, Adina Cezar, Paula Antemir — numai „văc-

furi”.

— De asta a și durat un an pregătirea spectacolului. Nu e simplu să reușești vârfurile. Este o experiență la care eu tin enorm acum, pentru că, teatral, simț că „alunec” ușor în direcția spectacolului cu foarte puțin text, cu o mare expresivitate a corpului și o anumită folosire a sunetului muzical. Și, încă nu e foarte mult dans aici.

— Cu toate acestea, spectacolul are imagini filmice, amintind de „Balul” lui Ettore Scola. Spre așa ceva vreți să vă îndreptați?

— Exact. Nu e neapărat un model, dar e o zonă care mi-e foarte apropiată.

— Ați vedea și pe altcineva în Lola Blau? În rolul pianistului astăzi a fost Marius Popp, dar mâine poate fi Andrei Mădăcu.

— Condiția cu care am acceptat invitația teatrului a fost Maia. Noi ne doream de mult să lucrăm împreună.

— Sigur, anul trecut nu știati că ea va lua la Berlin premiul „Felix” — echivalentul european al Oscar-ului, pentru interpretare feminină — în filmul „Balanta”.

— Bineînțeles că nu știam, premiul e recent. Nu despre asta e vorba! Eu cred despre Maia nu doar că este un unicat în marea de talente pe care le avem acum, dar e și un model pentru viitorul actor român.

— Rafinată, copilăroasă, dură, vulgară, extrem de feminină, disperată, incredibilă, ferocă, dezamăgită, dură, mătă — și câte alte fațete prezintă într-o oră și jumătate, te prin cântec și dans, pare aproape incredibil!

— Este de o putere de muncă, o disciplină și o rigoare — ca să nu mai vorbim de talent! — rar întâlnite. E o bucurie să lucrezi cu ea.

— Unul din song-uri sună așa: „Care este profesia dumneavoastră? / Profesia mea este Doamnă”.

Maia Morgenstern este, cu adevărat, o mare doamnă a scenei noastre.

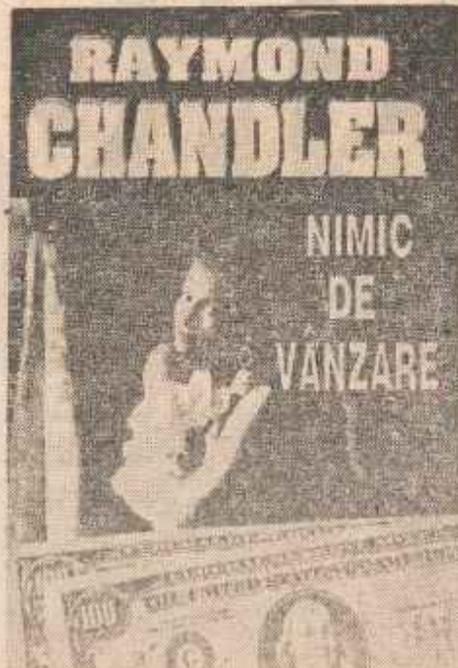
LIANA TATOS ■

La Los Angeles, Nimic de vânzare • Un exceptional policier

Vă mai amintiți? Flacăra a fost prima publicație din țară care a pătruns în 1991 în comunitatea românească din Los Angeles, cu această ocazie apărând revista America, America.

În acest an, Los Angeles este unul dintre orașele care găzduiește Campionatul mondial de fotbal. Tot Flacăra vă înlesnește să pătrundeți mai curând în ambianța lui, oferind o traducere a celui mai renumit autor din aceste locuri, Raymond Chandler, care prezintă în paginile sale celebra metropolă și oamenii săi.

Vă invităm, deci, să citiți Nimic de vânzare, de Raymond Chandler, „cel mai strălucit autor de proză de acest gen” (Somerset Maugham), în versiunea lui George Arion cu care „începem să avem și noi un roman politic autentic” (Ov S. Ciolobaniceanu), carte apărută în editura MIASAD.

La Multi Ani!

VĂ DOREȘTE

CLUBNORD

NORD HOTEL CALEA GRIVITEI 143

OPEN DAILY 9PM - 05 AM

RESERVATION PHONE 659 37 74

GUNS 'N' ROSES?

Cu ce se laudă la sfârșitul anului 1993 „caracterele dubioase“

Filiația lui Guns 'N' Roses cu Aerosmith e evidentă! Și pe urmă, trebuie să știi că Axl și compania cu preluat Mama Kin înainte de a-i invita pe Steven Tyler și Joe Perry pe scena de la Vincennes în iunie 1992. Comentariul lui Joe Perry: „Caractere dubioase, muzică bună“.

Așa, ca o surpriză în preajma Anului Nou, după 28 de luni de turnee inepuizabile Guns a scos anul din mănecă, ca să lăse respirația tuturor ei să facă treaba „oabiă“ și lansează albumul de reluări punk **The Spaghetti Incident?** La bază se află impresionanta colecție de discuri a lui Duff Mc Kagan. Acest experimentat membru al grupului a cântat în prima sa tinerețe în destul de multe trupe punk și în plus apreciază în mod deosebit acest gen muzical deoarece din dragoste pentru el a început să exerseze chitara și tobele. A asistat la numeroase concerte ale clasicii punk Diamond, Sex Pistols, Stooges și alții. Băieții au cotrobăit deci prin această colecție, nu știu ce le-a plăcut mai mult și apoi s-au pus în mod democratic de acord asupra celor 12 bucați pe care urmau să le atare.

The Spaghetti Incident? mai rezervă o surpriză și poate cea mai mare prin faptul că nu cântă numai Axl. Și acest lucru se justifică prin explicația simplă dată de Duff și anume că vocea lui Rose, stridentă câteodată, nu corespunde întotdeauna stilului pieselor. Basistul grupului și-a pus astfel la dispoziție vocea gravă și răgușită și a reușit chiar să-l convingă pe Slash (un timid de altfel) să facă același lucru pe **Black Machine**, o piesă de **Big Dumb Sex**. Și apoi, ultima lecție de învățat din acest **The Spaghetti Incident?** ar fi că Guns sunt unul din rarele grupuri actuale care ar putea reda rockului latura sa periculoasă, fierbinte, extremă, violentă. Cu alte cuvinte iată încă o trupă care nu se simte obligată să înregistreze titluri comerciale și care urcă pe scenă la orice oră vrea.

În afară de acest proiect comun materializat, iată că unii Gunners își oferă plăcerea unor escapade solo. Slash și Axl au o asemenea idee în cap și Gilby Clarke e în curs de finalizare a unui album ce va ieși în curând la Virgin. Cât despre Duff Mc Kagan, el și-a lansat albumul de cont propriu **Believe In Me** despre care a fost provocat să vorbească puțin...

— Ai afirma că nu-ți place cum sună vocea ta, deci n-ai realizat acest album cu scopul unic de a avea plăcerea să cânti...

— Cred că mulți oameni nu-și agreează vocea și nu vor să-și asculte înregistrată. Pur și simplu aveam chef să fac un album personal. Odată luptă această botărare am început să-mi lucrez enorm vocea; și acum fac

— Mă consider în primul rând muzician, punk-rocker dacă vrei, pentru că prin asta vreau să arăt că nu trebuie respectată nici o limită. E doar un fel de a vedea lucrurile, o manieră de a considera viața.

— Si tu cum ești în viața de toate zilele?

— Să zicem că încerc să fac bine lucrurile care nu-mi fac plăcere.

— Când ai găsit timp să înregistrezi **Believe In Me**?

— Pentru mine a fost

saună și exerciții aproape 4 ore pe zi.

— Referitor la reluările punk de pe **The Spaghetti Incident?**, această e muzica cu care ai crescut?

— Nu, chiar deloc. Îmi amintesc că eu, frații și surorile mele ascultam **Led Zeppelin**, **Jimi Hendrix**, **The Doors**, **The Stones**. Apoi, când am crescut și mi-am putut cumpăra discuri, unul din ele era **Toys In The Attic** al lui **Aerosmith**, altul **Alive** al lui **Kiss** și între-adevăr o multime de grupuri punk. Ascultarea lor a însemnat o cotitură în viața mea, în sensul că am început să-mi doresc mult un singur lucru: să-mi fac propriul grup.

— Te consideri punk?

aproape ca o terapie. Nu-mi place genul acela de grup/pepe care unii muzicanti îi acceptă în permanentă în preajma lor, măguliți fiindcă sunt adorați precum zeii. După concerte, mi s-a întâmplat deseori să petrec noaptea în studio, cu prietenii, la lumina lămpărilor, distrându-ne cu câteva piese. Cam așa a început.

— Ce părere au colegii tăi din Guns, care practic și-au asigurat tot acompaniamentul, despre acest album?

— Îl apreciază. Slash mă întreabă deseori cum merge cu vânzările. Axl telefonează copțiune la MTV ca să-l impulsioneze să-mi difuzeze piesele! Toți băieții din trupă mă încurajează neîncetat.

FLASH - CONTACT

GEORGE MICHAEL versus SONY I

Lumea showbiz e în mod cert fără milă. Chiar dacă ai depășit de mult statutul de debutant, și ești pe culmea gloriei, într-o zi sau alta riști să te trezești pe muchie de cuțit. Cel mai recent exemplu este **George Michael** în proces cu firma sa de discuri **SONY**. În afară de divergențele de ordin tehnic dintre cele două părți, tentativele interpretului de a distruge imaginea sa de „sex-symbol“ n-au fost apreciate deloc. Azi, G.M. nu mai lucrează sub numele său adevărat, însă asta nu-l împiedică să crezască. Actualmente înregistrează pentru Warner albumul intitulat „**Trojan Souls**“, astepând dezodământul procesului intentat firmei Sony, mai exact ca tribunalul să autorizeze ruperea contractului care îl țesea de această societate. Acționând astfel, George își asumă mari riscuri. Dacă Sony pierde, e bine, dacă nu, interpretul nu va mai putea cânta până în 2003 când expiră contractul. Dacă-i urâm „La mulți ani!“, trebuie să-i dăm explicații detaliate pentru a evita echivocul!

ULL BE THERE

E te nu numai titlul unei piese interpretate de **Roch Voisine** și apreciată deja, dar este totodată și denumirea noului său album. Surpriza este că interpretul, asemenea compatrioatului său **Celine Dion**, cântă toate cele 12 piese ce compun noul produs în engleză, probabil pentru a avea acest garantat pe toate planetele. Pentru a asambla acest nou L.P., Roch s-a încon-

jurat de parteneri de seamă, cum ar fi producătorul **David Foster**, care a lucrat deja cu **Barbra Streisand**, **Nathalia Cole** și **Whitney Houston** (pentru coloana sonoră a filmului **Bodyguard**). Muzicienii săi sunt de asemenea „înălțimi“: **Phillips Saisse**, al cărui nume e legat de cariera lui **David Bowie**, a **Tinei Turner** și a lui **Claudio Nongaro**, a produs 7 din titlurile noului album al lui Roch și se ocupă de claviaturi. Tobarul **Sterling Campbell** a cântat cu **Duran Duran** și **B 52's**, chitaristul **Nick Moroch** pentru **Madonna**, **Chaka Khan** și **David Bowie**, sau basistul **Skyler Dale** pentru **Billy Joel** și **Michael Bolton**. Îl găsim chiar pe **Carl Marsh**, care nu e altul decât omul cu clapele la **ZZ Top**.

Proiectele de viitor ale lui Roch ar fi ca în februarie și martie 1994 să străbată lumea-n lung și-n lat, pentru a asigura promovarea albumului **Ull Be There**. **Georges Mary**, agentul său, are multe speranțe pentru viitorul celui pe care-l reprezintă și ajută. „Unul din visele mele ar fi să-l văd producându-se într-un concert „unplugged“ pe MTV. Un altul ar fi să înregistreze o piesă pentru un film american, care să aibă un ase-

menea succes încât să câștige Oscar-ul pentru cea mai bună piesă“.

REVISTA VANITY FAIR

Renunță pentru copertele sale șoc (de exemplu **Demi Moore** nuda și însărcinată!), revista frapează puternic cu numărul său din noiembrie. Se poate vedea **Sylvester Stallone** în persoana, complet gol, cu mușchii încordați... În poziția celebră a **Gânditorului** lui **Rodin**. Deci Sly are bicepsi (dar nu numai) și, în plus, gândește!

Topuri - Radio Contact

- ediția 50 -

TOP 30

1. DINA CARROLL - Don't Be A Stranger
2. INXS - The Gift
3. BRYAN ADAMS - Please, Forgive Me

TOP NOSTALGIC

1. JANIS JOPLIN - Cry Baby
2. TOM JONES - Delilah
3. PETER SARSTEDT - Where Do Yo Go To My Lovely

TOP 5 - TOP MATINAL

1. MICHAEL BOLTON - The Voice Of My Heart
2. FM - Closer To Heaven
3. PRINCE - Raspberry Beret

FLASH - CONTACT

● Nu de mult se vorbea de noua idilă a lui Prince cu micuța Ophélie Winter. O și mai nouă idilă s-a născut, asta ca demonstrație a faptului că fidelitatea îndelungată nu prea e o trăsătură de caracter pen-

tru încă teribilul Kid Of Minneapolis, Rebecca Balmes se numește noua cucerire, are 22 de ani și deocamdată se poate lăuda cu nouul statut. S-au întâlnit la o serată ce a urmat unuia din concertele londoneze susținute de star în septembrie. Reținuți pentru moment, Prince, nu și-a declarat imediat amorul nebun și a recurs la o tactică mai sigură chiar: a dat un mic anunț în presa engleză în vederea regăsirii celei pe care o pierduse după serată. La început, Rebecca a crezut că e vorba de o farsă dar în momentul când marșalul a arătat fotografia ce o reprezenta însoțită de anunț, a realizat că e ceva serios. Revizându-se, Prince l-a declarat că ar fi încântat dacă ea ar vrea să apară într-unul din clipurile lui. Rebecca, ușor temătoare nu e încă foarte hotărâtă... Dacă vi se pare că e de urat ceva vreunui dintre ei, nu vă sfiți!

● Actrița britanică Joanne Whalley-Kilmer (28 ani) a fost aleasă din mai mult de 1.500 de candidate pentru a interpreta rolul lui Scarlett O'Hara dintr-un serial televizat ce va fi continuarea marelui „Pe aripile vântului”.

El va dura 8 ore și va continua povestea de dragoste din momentul în care Rhett Butler o abandonează pe eroină. Se spune că cel care va relua rolul interpretat odată de Clark Gable este Timothy Dalton și chiar fi de mirare căci e deprins cu „vânturile”, el a mai jucat în una din cele mai reușite ecranizări ale romanului „La răscruce de vânturi”.

● Urmare a unui sondaj efectuat de revista britanică GO, membrii grupului U2 au fost desemnați „Personalitățile cele mai nule ale anului 1993”. Cât despre Bonno el a obținut titlul „Cel mai detestat om al anului”. De loc frumos din partea emfiezilor dar gusturile... Cum nu se moare de asta dar nici măcar nu se depun armele, băieții au proiecte în continuare. Cel mai apropiat este un album constituit din câteva titluri extrase din Achtung Baby și câteva din Zoopora remixate de specialiști ai genului, prevăzute pentru lansarea cam în această perioadă.

● Al 9-lea cer e un maximum posibil de nișat pentru spirit și se identifică cu starea de fericire. Exact asta trăiește fermierătoarea Julia Roberts de la maricijul ei surpriză cu Lyle Lovett, cu 10 ani mai în vârstă decât ea. Transformată comblet, Julia a renunțat la năzbâțiile ei amoroase și

la foștii prieteni cărora îi se recomandă resemnarea. Motivul foarte evident este că Pretty Woman a căzuț în admiratie pentru frumuseț ei domn, practicant asiduu de gimnastică și totodată foarte rețelos, ca să nu mai vorbim de recamosentul său talent ca interpret country.

● Axel Rose e un băiat bun dar cu lipsuri. Și mai ales tragicomic. Una din ultimele sale isprăvi este că a convocat în fața judecătorului pe cine credeți? Pe Stephanie Seymour, foșta sa prietenă. Acuzatia: hărțuială menajeră și agresiuni repetate la întâlnirea persoanei sale. Puțin de crezut însă că gingașa Stephanie ar fi în stare de a sili cu trufia sau alte instrumente casnice, dar mai știți? Bineînțeles că nu putem aduce contraargumente însă Steven Adler, ex-tobaruș de la Guns'N'Roses, a găsit o ocazie foarte bună de a pune pale pe foc. Vexat de faptul de a fi îndepărtat din grup, s-a decis să facă unele declarații asupra caracterului de loc comun al leader-ului său: „Axel e un depresiv, subiect a numeroase crize de nervi care însoamnă manifestări violente și autodestructive. Într-o zi am organizat o petrecere cu alcool, droguri și fete, petrecere ce s-a terminat nu tocmai bine. Și asta pentru că una dintre grupies a refuzat să urcă în cameră cu el!”.

și scrieți-i repede, cu siguranță va citi tot!

Făi însă decenti și semnați desicifrabil ca să vă poată răspunde...

● Luke Perry a refuzat turnarea unei scene făcând parte dintr-un recent episod Peewee's Hills 9'210, pentru simplul motiv că trebuia să rămână cu d... pe care se mai aflau și bucăți de carne împănate. De când a redonat un purcel ca animal de familie, Luke încearcă din răpuzeri să nu se atingă de nici un gram de carne a speciei din care și-a ales prietenul!

● Deloc ranchinoasă, ba chiar de o generozitate în duioșătoare, Madonna a oferit 4 mil de \$ fostului ei sot actorul și realizatorul Sean Penn, pentru finanțarea reconstrucției vici sale, distrusă în urma incendiilor din Malibu! Sean există încă, pentru că actrița sa prietenă, actrița Robin Wright, nu prea vede cu ochi buni acest cadou!

● Tina Turner a acceptat în sfârșit să divulge secretul condiției sale fizice excelente și al aspectului său nepierimis de tânăr. Noroc de cele care nu au încă 55 de ani și mai pot urma sfârșit eficiente. Deci, iată câteva: multă mișcare, convertirea la budism (figura neagră zire, nu eu!) și homeopatia în vederea atingerii unei armonii totale cu natura. Unul din trei tot va e accesibil, așa că, mult succes!

● Cum ar suna o informație de genul: mumiile atacă Hollywood-ul? Mai mult decât neliniștitoare așa că o lăsam dar adăugăm explicații. Starurile din sus-numitul oraș nu s-au mai gândesc decât la un singur lucru: să fie mumificate după moarte la fel ca esistenții din antichitate. Madonna a făcut deja cunoșcerea cu faptul că așa vrea să rămână „imortalizată”. De această modă adură de nu se știe unde și de nu se știu cine promovează câțiva antrenori de pompe funebre din Los Angeles și mai ales un anume Claude Nowh care se declară specialist în materie. Evident tarifele sunt sutu-limonesti, mai mult de 1,5 mil. F.b. pentru o îmbalsamare în toată regula. Carnetul de rezidenț-voturi ale acestui Regat Făcilor conține deja 100 de nume!

● 1 decembrie al anului trecut a fost consacrat Zilei Mondiale contra SIDA. Cu această ocazie zeci de asociații au fost mobilizate și la fel de mulți artiști. În aceea zi la Londra, a avut loc un excepțional concert de caritate pe

Wembley Arena unde alături de K.D. Lang și David Bowie publicul a regăsit două staruri, ferite de lumina reflectoarelor Mick Hucknall de la Simply Red, care își anunțase recent retragerea, și George Michael preocupat mereu de proceduri care îl țin departe de discuri. Pentru ca lupta împotriva acestui flagel să treacă cu consecințe, cei doi nu au putut însă rezista să rămână participanți pasivi și s-au produs pe scenă închinarea tendinței de a se face uitat!

● Dacă vi se pune întrebarea cine cântă „I'll Always Be There” cred că nu se poate să nu răspundeți aproape instantaneu: Roch Voisine. Corect! Ceea ce merită spus în plus despre interpret și despre albumul cu acest titlu, este că au înregistrat un frumos succes performanță în numai 5 zile, în cele 8 țări în care a fost distribuit acest ultim produs (Europa și Canada), s-au înregistrat vânzări de 200.000 de exemplare. Dacă succesul său a provocat invi-

dia unor cântăreți canadieni, Roch dă impresia că nu dă importanță faptului și reține un singur lucru din această nouă aventură: „E bizar să spun, dar pentru mine, a cânta în engleză e într-un fel o întoarcere la surse”. Așa frumos și modest, mai rar!

● Phil Collins știe întotdeauna ce face și în general face exact ceea ce vrea să facă, asumându-și toate riscurile. După ce a îndrăznit să critice teroristii IRA în piesa We Wait, We Wonder, că și instrumental în care își alege să cânte trebuie să te surprindă, te cât de cât și să nu uităm că el în primul rând un tobar înalt, acum se așteaptă la eventuale represalii. „Va trebui neapărat să-mi supraveghez cutia de scrisori” a declarat. Profitați deci de ocazie.

FLASH - CONTACT

Mutații în industria farmaceutică mondială

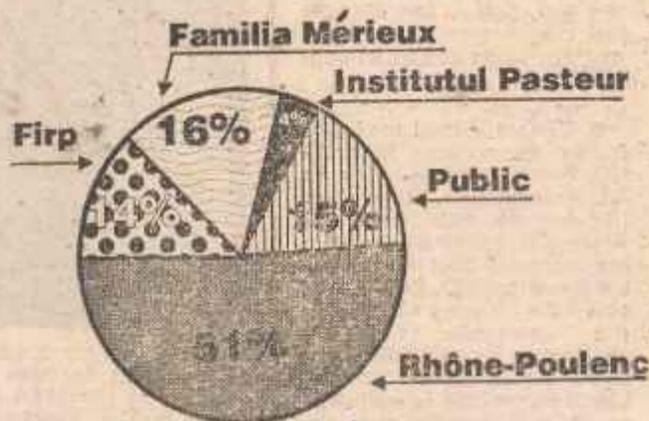
• **Institutul Mérieux**

De la vaccin la terapia genetică: o suită de ani de căutări

Devenit în urma cătorva însoțite fuziuni unul din primii producători mondiali de vaccini și produse biologice, Institutul Mérieux, prin cele două principale filiale, Pasteur Mérieux și Rhône Mérieux, specializate în medicina umană și respectiv veterinară, se orientează către două direcții majore: prevenirea bolilor infecțioase și parazitare, respectiv terapia genetică. Principiul comun al acestora este că, prin mijloace biologice active, să se întărească apărarea naturală a organismelor vii. Terapia genetică, ca metodă revoluționară a ultimilor ani, va trebui să răspundă problemelor medicale cele mai acute pentru deosebitele cazuri: diagnosticare precoce, prevenirea și curajarea unor deficiențe nu numai la scara organismului, sau a organismului bolnav, ci la aceea a celulei și genii responsabile.

Transplanturi de gene

Biologia moleculară a permis astăzi proferea unei gene străine pe un organism vegetal sau animal (plantă, bacterie, virus, animal superior). Există două alternative. Gena poate fi transferată în corpul țesuturilor unor celule și în acest caz există o versiune sintetizată a genei implantate. Este terapia genetică. Uneori, la fel de bine, genele poate fi greșită unei celule normale, din care nu este dotată în zestră sa genetică, cu acest tip de genă. Prin acest aport, celulei i se conferă proprietăți noi, este înăvrită. Se obțin astfel organisme „transgenice”.

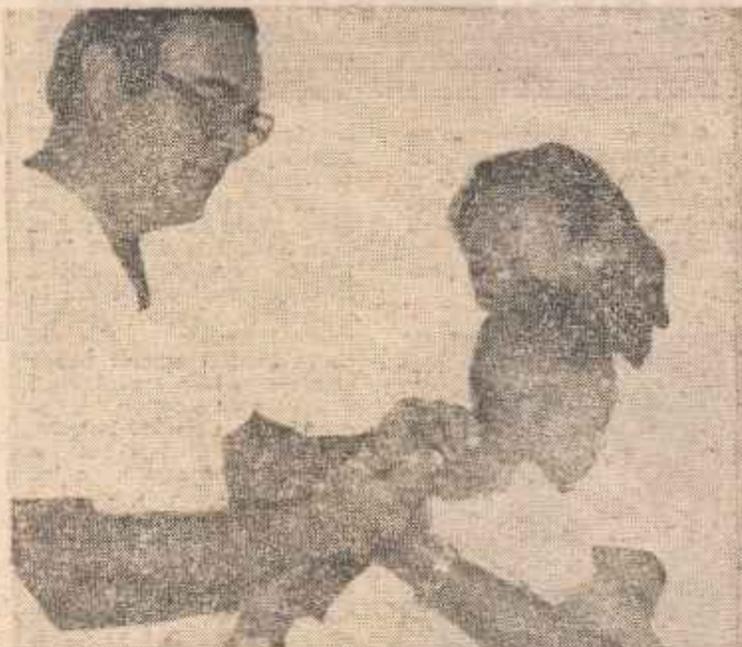
Institutul Mérieux

Viruși de îngrijire

Ciclii viralilor acționează de transferat de genă o constituie virusii. Căpșatul lor naturală de a invadea celulele vii li face să fie vectori de informație genetică înăvrită, cu atât mai mult cu cât se pot prezenta într-o modifiere genetică și pot fi înăvriti intensivi. Virusii „transferați” prin-o genă înăvrită în propriul lor material genetic, vor vehicula „transferatoarele genetice” către celulele supuse tratamentului, revăzând programarea genetică naturală a acestora.

Antibiotice și șocerci

Peșă la puncte acum 30 de ani, metoda este utilizată curent în biotehnologia aplicată microorganismelor, în cazul bacteriei, pentru fabricația moleculelor terapeutice (insulina, de ex-

emplu). Pe de altă parte, manipolarea genetică a celulelor sciatice ale miștelor superioare, mult mai complexă, este de dată recentă. Datorită aplicării metodei sunt astăzi în lumea cercetării și-a industriei farmaceutice: celule artificiale modificate pentru creșterea unor anticorpi și animale capabile să producă substanțe de interes biologic și terapeutic. Primele animale transgenice au fost șocerci, urmasii obținuți în 1982 de doi americani, prin greșirea unei gene a hormonului de creștere. A doua reacție de mareă a fost obținerea unor ovine capabile să producă (pînă în lapte) molecule de interes farmaceutic: antibiotice.

„Transplanturi” în industriile farmaceutice

Greșii din farmaceutica mondială au început cu mult entuziasm, în ultima

criză, pe micile societăți americane care au avut experiențe în acest domeniu, creștându-le ca parteneri. Astfel, Merck s-a aliat cu Viral, elvețiana Sandoz l-a urmat, asociindu-se cu Genentech Therapy și Systemix, Smith Kline Beecham, anul apoi, s-a înțeles cu Human Genome Science. În iunie '93, Rhône-Poulenc-Rorer, filiala farmaceutică a grupului Rhône-Poulenc, te-a înțeles, achiziționând, contra 113 milioane USD, 37% din capitalul lui Applied Immune Sciences (AIS), cu posibilitatea de a procura, la termen, controlul acestei afaceri estimate la 250-300 milioane USD, o sumă frumoasă dacă aflăm că AIS avea în 1992 pierderi cumulate de 67 milioane USD.

CALIN MARCUSANU ■
(După Recherche et Industrie)

MONDO-BUSINESS

În 1993 au fost privatizate 270 de societăți comerciale din 6 500

Pînă luni, 3 luni pe Fondul Privatizării de Stat a privatizat 270 de societăți comerciale, dintre care 11 erau de mare mărime. Majoritatea societăților au fost private prin metoda MESO. Totalul capitalului social privatizat este de 65,5 miliarde lei, proporția de 70% ce aparține EPS-ul fiind de 45 miliarde lei, iar valoarea acțiunilor EPS de 41 miliarde lei. Au fost analizate doar de a 77 societăți comerciale mici și 137 mijlocii și mari, care au fost privatizate în România. Ultimele, începând cu luna mai, în cursul anului 1991. De asemenea, s-a așezat studiul la Direcțiile de Privatizare din EPS, din 250 de societăți comerciale.

Acțiunile Eurotunnel au crescut

Prețul acțiunilor Eurotunnel S.A.P.A. a crescut luni, în bursa din Paris, din cauza companiei ce este în discuție în cadrul sub-capitalului francez. Anunțul că va achiziționa compania de tunel Eurotunnel de la grupul de investiții de 100-200 de milioane de franci în luna mai, informază REUTERS. Directorul companiei de exploatare a

Eurotunnelului, Alain Bertrand, a declarat că nu se urmărește un război al prețului, cu companiile navale care realizează curse între Marea Britanie și Franța, prețurile puhoaste fiind aceluși sau chiar mai mari decât altele din urmă. Investitorii au cumpărat acțiunile Eurotunnel, prețurile crescând în bursa din Paris cu 2 franci, la 54,50 franci. Analizii afirmă că sentimentul pieței față de proiect este pozitiv, în general, acțiunile având mult potențial de creștere. Un analist a afirmat că proiectul benevolază de valoare a companiei, în primul rând funcționării, ceea ce va adăuga un anumit grad de încredere a acestuia, în ciuda practicării unor prețuri ridicate. Prin intermediul tunelului Eurotunnel, traversarea a Canalului Mancei va fi redusă la numai 30 de minute de-aici și aproape o ora cu vaporii pe pârâna de apă și de la 80 de minute cu feribotul.

Obiectivele economice ale președintelui Eitin

Obiectivele economice ale președintelui Boris Eitin pentru anul 1991 sunt stabilizarea economiei rusești și protejarea intereselor naționale, a afirmat purtătorul său de cuvânt, ofițer de presă REUTER. Viaceslav Kostikov a declarat că președintele este gata să coopereze cu membrii Parlamentului, care sunt interesați în „protejarea intereselor Rusiei și în promovarea reforme-

lor”. Asigurarea stabilității financiare, reducerea inflației, înăvritarea rublei și sporirea unor surse de producție sănătoase vor afla prioritate în politica economică a acestui nou an”, a mai declarat Kostikov.

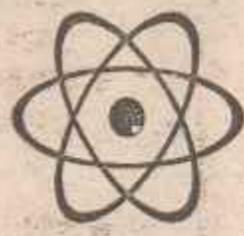
În Cehia, investitorii străini vor trebui să mai aștepte

Investitorii străini în Republica Cehă vor trebui să aștepte, până când procesul privatizării se va încheia complet, a declarat premierul Vachur

Klaus Eij a adăugat că „influxul de investiții străine este mult prea mare, față de capacitatea de a-l absorbi a economiei”. Investițiile străine în Cehia, în primele 9 luni ale lui 1993, au totalizat 455 milioane tone, față de 600 în aceeași perioadă a anului trecut. În prezent, guvernul se pregătește pentru etapa finală a programului său de privatizare, care constă în trecerea în prioritate particulară a marilor majorități a firmelor de stat. Biroul național de statistică a anunțat că 72% din producția industrială pe primele 10 luni ale anului 1993 provine din întreprinderile de stat.

NUCLEARUL OFERĂ ENERGIE ELECTRICĂ MAI IEFTINĂ

Domeniul nuclear este considerat ca fiind cel de-al doilea mare producător de energie electrică, având costul cel mai scăzut, după cărbune, și la mare distanță de alte surse de energie.

Datele furnizate de Institutul American al Domeniului Public, referitoare la costurile pe 1992 ale unui MWh energie electrică, după natura sursei, arată astfel: 21,6 USD în nuclear; 19,8 USD în cărbune; 39,7 USD în gaz metan; 25,1 USD în pășură. Un caz deosebit de performanță din acest punct de vedere îl constituie Centrul Nuclear Wolf Creek din Kansas, al cărui cost mediu de producție a fost de 12,5 USD sau 34 de cete din media pentru gazele cărbune.

În „Cartea albă” a energiei nucleare pentru 1993, elaborată de Comisia

pentru Energia Atomică a Japoniei sunt date costurile per Kwh pentru sursele energetice intrate în funcțiune în cursul acestui an fiscal. Dintre acestea, energia nucleară are cel mai scăzut cost: 10,4 yen/Kwh, fiind incluse și costurile de depozitare a deșeurilor radioactive. Cifra oferită pentru gaze naturale este de 11,51 yen, pentru cărbune de 10,94 yen și pentru petrol de 11,51 yen. Documentul oferă, de asemenea, costurile pentru construirea de centrale electrice cu termen de recuperare în funcțiune în anul 2000. Din nou, energia nucleară oferă cel mai scăzut preț: 9,52 yen/Kwh, față de gaz cu 10,77 yen și cărbune: 11,63 yen.

Sursa: NUCNET

Un serial care se va sfârși în data de 4 mai 1994

Spiritul reușitei — experiența Bouygues (11)

Alegerea și integrarea oamenilor

Recrutarea și luarea deciziei de a angaja un colaborator reprezintă acte importante pentru un conducător. Trebuie satisfăcute mai întâi trei condiții:

- să răspundă la o nevoie obiectivă și bine evaluată;
- să fie selecționat candidatul al cărui profil și a cărui stare de spirit să fie în conformitate cu exigențele pos-

tului și ale firmei;

- să se asigure adaptarea, instruirea și integrarea noului angajat în serviciu și în întreprindere.

Fiecare dintre aceste trei condiții are greutatea ei care depinde semnificativ de firma respectivă. La Bouygues, profilul candidatului are o importanță capitală. Într-adevăr, în afară de criteriile de selecție clasice legate de cunoștințele tehnice și de experiență, caracteristicile personalității trebuie să corespundă faimosului profil Bouygues.

Profilul Bouygues

Cei care lucrează pentru Bouygues sunt destul de tineri (vârsta medie este de 35 de ani), în majoritate bărbați (doar 14% femei), lucrează de puțină vreme în cadrul grupului (în medie, de circa 5,5 ani, doar 11% au mai mult de 15 ani vechime) și au un bun nivel de pregătire (30% au studii superioare). Diploma de studii superioare nu este un criteriu selectiv pentru a fi angajat,

recunoașterea meritelor făcându-se pe baza altor criterii.

În ceea ce privește profilul psihologic, angajatul Bouygues este luptător, mobil, adaptabil și îi plăc „provocările”; posedă o mare energie și o mare ambiție. Iubește riscul și progresul. Aderă la nevoile firmei, știe să fie dispunibil. Privește viitorul în față și este adeseori atins de virusul performanței, nu se instalează într-un confort rutinier și renunță frecvent la timpul personal. Simte profund responsabilitățile sale, are o totală disponibilitate în legătură cu funcția sa și cu firma pentru care lucrează.

Acest portret robot oferă sentimentul unei întreprinderi care trăiește, care are piciorul pe accelerator, care se entuziasmează ca un adolescent d'namie. Descrierea este cu siguranță atractivă, deoarece sistemul pare că furnizează mijloacele de a satisface dorințele și nevoile legate de realizarea fiecărui prin intermediul muncii. Sigur, ne putem întreba dacă această cursă fără sfârșit între concurenți de talie mondială mai lasă loc pentru un răgaz necesar fiecărui dintre noi? Acest stress trăit ca aiere de o parte a angajaților, nu perturbă climatul de fraternitate și de respect mutual de care Francis Bouygues pare să fie foarte atașat? Din experiența noastră, din zilele pe care le-am petrecut la grupul Bouygues, nu am dedus o asemenea influență negativă.

Traducere și adaptare
MIHAI SANDOIU ■

MAART'S CO
design, publicitate, serigrafie

firma de publicitate MAART'S CO srl
va ofera

MAART'S CO srl
B-dul DECEBAL Nr. 73 PIATRA NEGRĂ
Tel. +40-(0)93/619576; fax 610589

publicitate primara pentru firma dumneavoastra
conceptie sigla
carti de vizita imprimate plan si relief
foi si pliaci cu ontet
conceptie si executie
eticheta produs, raft
placanta publicitare
emblame, ecusoane, legitimații funcționare, etc

sintem specializati in confectionarea de:
eticheta autoadeziva,
autocolante publicitare pentru exterior,
interior si duble,
intr-o gama variata de culori si marimi
servicii de publicitate radio, si ziare
tehnoredactare caseta publicitare pt. ziari
cisee pentru zinc si offset etc.
invitatii nunta si alte ocazii
un bogat sortiment de felicitari

oferta
confectionam firme obisnuite si luminoase
inscriptionam camioane mari si containere
totul la cel mai inalt standard de calitate!

noastra

Societatea comercială RADU S.R.L.

str. Vasile Alecsandri, nr. 2A, Suceava
tel: 0987/22975; fax: 0987/27991

- importă autoturisme noi sau puțin rulate din Germania și Italia
- comercializează autoturisme MERCEDES, VOLKSWAGEN, AUDI, RENAULT și FIAT
- procură și livrează la cerere, în termen de 15 zile de la lansarea comenzii, piese de schimb pentru toate modelele de autoturisme importate
- livrează din stoc bare de protecție (față/spate) pentru orice tip de mașină
- execută pe aparatură specială - tip KISS (import Franța) - orice model de cheie (yale, auto și pentru broaște model clasic)

COMANDA SE EXECUTĂ INTR-UN MINUT!

- comercializează prin magazinele proprii produse agro-alimentare
- livrează en gros celor interesați șampon și detergenți import Italia (A.C. 0%), precum și țigarete BASTOS (A.C. 0%)

ADRESAȚI-VĂ CU INCREDERE S.C. RADU S.R.L.!

Din München, pentru revista FLACĂRA, dl Mihai Rusu,

redactorul sportiv al postului de radio „Europa Liberă”

Marea șansă a tricolorilor

În fine, respirăm ușurați după tragerea la sorți de la Las Vegas care a adus tricolorilor cel mai frumos cadou de Crăciun. O grupă cu SUA, Elveția și Columbia pare a fi la o primă analiză cea mai ușoară din punctul nostru de vedere. Nu dorim să subapreciez echipa SUA, dar ea este o pseudoformație ușor de deznăsit atât de noi cât și de elvețieni sau columbieni. Sud-americanii fiind, în opinia lui Pele, mari favoriți la promovarea în finala Cupei Mondiale. Poate că dubla victorie a columbienilor în fața vicecampionilor mondiali de la Italia Novanta, 2-1 și 3-0 cu argentinienii, l-a impresionat pe celebrul brazilian și sigur că părerea lui trebuie luată în serios, cu toate că fotbalistii din Pampas nu mai sunt ce au fost iar jucătorii cartelului drogurilor din Medellín sau din Bogotá nu ating, după părerea mea, etalonul occidental. Această comparație am făcut-o pe baza numărului de internaționali români angajați în străinătate, mult superior columbienilor, factorul experiență competițională al „legiunii steașine” aducându-ne mult avantaj în confruntarea cu echipa continentului nord și sud-american.

Un alt element favorizant pentru echipa română este acela al noului sistem de punctare din faza inaugurată: cele trei puncte oferite de FIFA învingătoare

reilor obligă echipele SUA, de exemplu sau Columbiei să nu joace pasiv, la extremitatea cealaltă, așteptându-se 11-le românesc și elvețian, recunoscute ca team-uri ofensive. Cred că nu vă puteți imagina un Hași, Răducioiu, Ilie Dumitrescu precum și alți colegi de-ai lor cu harul golului, evoluând defensiv sau destructiv. Din contră, tocmai aici apare punctul forte al nostru, și anume în capacitate ofensivă bazată mai întâi pe talentul jucătorilor români, făcuți să marcheze goluri și nu să lupte împotriva timpului. Aceleași caracteristici le prezintă și elvețienii, argumente cu care îmi permit încă de azi un pronostic în vederea calificării în optimile de finală ale Campionatului Mondial din SUA, pe primele două locuri cu „văzând” România și Jara Cantoanelor. Conform tradiției, cursa totului nostru va depinde de debutul de la 18 iunie 1994 de la Los Angeles, unde elevii lui Puiu Iordănescu vor întâlni reprezentativa Columbiei. Dar până atunci, „stranieri” au un program dificil și mă gândesc la „italieni”, „belgieni”, „iberici” sau la „neamul” Lupescu alături de „olandezul” Gică Popescu. Titularul fruntasei din Bundesliga „aleargă” după doi „lepuri”, campionat și Cupa Cupelor, la fel ca și Răducioiu cu bossul său Berlusconi care dorește întâi „Scudetto” și apoi Cupa Campionilor Europeni, și sigur că și la

Eindhoven, Valencia, Porto, Liège, Bruges, Genova și Brescia obiectivele stabilite de conducerea cluburilor trebuie îndeplinite. Cum? cu muncă, cu efort, într-un ritm „occidental” ce presupune sacrificii, cu o motivație specială generată de bani, astfel că „angajații” noștri de peste hotare să-și mulțumească șefii dar să-și demonstreze și calitățile. „Stressul” profesional va aduce cu sine și oboseala fizică și psihică, primele adversare ale elevilor lui Puiu Iordănescu înaintea turneului final, ceea ce va însemna la început o perioadă de refacere. Sunt convins că selecționerul federal, cu stăruia sa meticuloasă, nu va „scăpa” din ochi acest aspect important, iar exemplul Ostende este concludent, astfel că centrul de greutate al activității sale se va baza pe relaxarea activă a jucătorilor și pe reîncărcarea „bateriilor” consumate în puternicele campionate occidentale. Pe de altă parte, acumularea unei experiențe „italiene”, „germane”, „belgiene” sau „olandeze” generează o încredere în forțele proprii și aici România vine în America cu un mai mare atu în grupa A, dar și cu un respect și detașare nu chiar o frică a adversarilor față de ai noștri. Toate aceste elemente pune cap la cap mă fac să cred în calificarea noastră în optimile de finală, iar să-și să nu hazardez „având” chiar o cursă până în semifinale iar de acolo „Dumnezeu cu noi”.

Dacă ar fi să alcătuim un clasament al reprezentativelor cu „stranieri”, locul ERF ocupă unul din primele locuri alături de nemți, brazilieni, argentinieni, camerunezi, suedezi, ruși etc. în extremitatea cealaltă fiind de găsit italienii și spaniolii care nu „exportă” nici un internațional. Deci „naționalele” respective nu au nici un fotbalist „afară”, un fapt ce ne conduce la multe concluzii despre întrecerile respective. În închidere nu îmi rămâne decât să vă urez „Un an bun și cu împlinirea dorințelor dv.”, iar fotbalistilor le dedic tradiționalul „Good luck in America”.

MONDO-SPORT-COCKTAIL

Promisiune respectată, dar și altruism

După cum se știe, în ierarhia mondială a anului 1993, Romario, atacantul brazilian al lui FC Barcelona, a fost desemnat pe locul secund. Iată o întâmplare din campionatul spaniol în care echipa sa a învins pe Ossasuna, Romario înscriind două goluri. „Am pariat cu Julio Salinas pe 150 de dolari că voi înscrie două goluri”, a declarat el încântat, în timp ce coechinierul său a adăugat: „Sunt fericit că am pierdut pariul, pentru că Barça a câștigat meciul”.

Înaltă binecuvântare

La cea de-a VII-a ediție a Campionatelor naționale de atletism ale Chinei, unde Wang și Qi au bulversat recordurile mondiale, punând sub semnul întrebării fair-play-ul sportivilor cu cetății oblici, a asistat și Roger Elchegaray, consilierul Sfantului Scaun. Nu se poate spune că atletele chineze nu au avut asistență calificată, pentru „miracolele” lor de pe pista de concurs.

Rigorile profesionismului

Johann Cruyff a interzis elevilor săi participarea la emisiunea TV „Fantasti”. Tehnicianul olandez le-a dat termen celor care au contracte cu televiziunea să și le rezolvă până la sfârșitul anului trecut. Mai mulți jucători de la FC Barcelona — Beguiristain, Salinas, Alexanco, Guardiola și Eusebio sunt, de mai bine de un an, comentatori în cadrul emisiunii respective. Nemulțumirea lui Cruyff este din cauza sezonului foarte încălzit al echipei, iar jucătorii, fiind profesioniști, ar trebui să-și vadă de munca lor, limitând activitățile extrafotbalistice.

Războiul porumbeilor

Comitetul de organizare a J.O. de iarnă (Lillo-Homme) a avut de înfruntat opoziția celor ce apărau drepturile animalelor privind lansarea porumbeilor cu ocazia ceremoniei de deschidere a jocurilor. Armistițiul în acest „război” a intervenit o dată cu decizia Ciubutului amatorilor de porumbel de a antrena circa 200 de exemplare pentru a rezista la frig și a putea parcurge, în deplină securitate, cei aproximativ 15 km până la bază.

Un rasol de... aur

Atleta jamaicană Merlene Ottey, câștigătoare a titlului suprem la 200 m pistă în cadrul C.M. de atletism din vara trecută de la Stuttgart, a arătat cauzele succesului său. Astfel, ea a fost de-a dreptul „transparentă”, declarând că în afară de muncă și preocuparea unor antrenori, a avut la îndemână și un „drug”. Acesta s-a numit Eln Topf și nu figurează pe lista medicamentelor interzise de CIO. Este vorba de un... rasol, este adevărat, preparat de un bucătar de înaltă clasă, angajat al firmei Poma. Să recunoaștem, Merlene este nu numai frumoasă, ci are și umor.

Medalii la J.O. de iarnă

Campionii olimpici 1994 vor lua cu ei o bucațică din... Norvegia. Medaliiile sunt confecționate din piatra locală și metal prețios având imprimată pe verso disciplina olimpică în care sportivul a concurat. Vor fi bătute medalii de diferite valori plus alte 15.000 de medalii comemorative din bronz.

PARALELE INEGALE

„Cazul Pele”

Faptele sunt cunoscute: la ceremonia tragerii la sorți pentru alcătuirea grupelor turneului final al campionatului de fotbal din SUA, celebrul Pele a fost omis de pe lista invitaților, datorită adversității compatriotului său, Joao Havelange, președintele Federației internaționale de fotbal; aceasta în urma criticilor și acuzelor de corupție pe care triplul campion mondial le-a adus președintelui Confederației braziliene de fotbal, Ricardo Texeira, nimeni altul decât ginerele lui Havelange. Că multe dintre afirmațiile lui Pele sunt adevărate o dovedesc recentele anchete declanșate în Brazilia în legătură cu intrapuzăcările din fotbal.

Între timp, Pele a devenit un caz. Influential ziar american International Herald Tribune părăsește obișnuitul său ton echilibrat, pentru a lansa o veritabilă filipică împotriva lui Havelange, lucru căl se poate de firesc dacă ținem seama de faptul că Pele, simbolizează, în ochii americanilor, însuși soccerul. După cum probabil vă amintiți, el a lansat, practic, acest sport în SUA, acum două decenii, cu puternica formație Cosmos New York. Apoi, a fost principalul promotor al candidaturii SUA la organizarea „World Cup 94”, chiar în detrimentul țării sale. Unii au spus că motivul principal ar fi fost contractele pe care fostul internațional brazilian le are cu „Coca cola” și „Mastercard”, dar cei mai mulți au fost de acord că, organizatoric, americanii sunt superiori.

Cu aceeași promptitudine, un alt cotidian cu pondere, USA Today, i-a acordat lui Pele spațiu pentru o rubrică în exclusivitate. În primul comentariu semnat de „regele fotbalului” am putut citi o prea puțin măgulitoare afirmație la adresa echipei României. Cântărind șansele adversarelor formației SUA în grupa preliminară A, Pele afirmă: „România nu joacă prea bine în acest moment, nu poate fi un adversar prea puternic”, acesta fiind, în opinia brazilianului, Columbia. Nu știm pe ce se bazează Pele, dar noi sperăm ca evoluția echipei noastre să-l contrazică. În privința conflictului cu Havelange, tonul este deosebit de diplomatic: „Nu am nici un diferend cu președintele FIFA, ci cu președintele Confederației braziliene”. Ceea ce, după cum se vede, pare a fi același lucru. În fine, există semnale că și o serie de organizații între care Federația jucătorilor profesioniști, din care face parte și liga braziliană vor înainta proteste la FIFA pentru gestul cel puțin neelegant făcut la Las Vegas. Ceea ce nu va face decât să crească popularitatea lui Pele în SUA. Și, bineînțeles, va ajuta la promovarea produselor pe care acesta le prezintă în acest an, el fiind desemnat, recent, purtător de cuvânt oficial al Mastercard.

TEODORA OPREA ■

Giebitrotterul vesel

Știm noi un bănuț u-gru ca tăclunele (aflăm că-si scrie articolele direct cu deștu). Andrei Nourescu pre numele lui, care are o dorință nebună de a călători peste hotare. Firească, numai că la bietul copil asta a ajuns o obsesie, el și-n stătuia de marmură Crângăși se crede tot la Zürich. Cum i s-a întâmplat recent, când ajlat, la Băile Felix (de lângă Oradea, adică în România precizările se impun,

a scris un articolag. La semnătura frumusei, adăugând: „Frankfurt, 1 ianuarie”. Nici pe Mafin, nici pe Oder. N-ar fi nici așa o gură în cer (și) I-am fi sugerat totuși să scrie „Felixbaden”, tot păcălea cătiva și era mai aproape de adevăr), dar articolulag cu pricina este, ne demonstrează pertinent un confrate (multum), invențat de la un cap la altul. Măi Andrușca, băințule, de ce nu scrii tu în reviste literare, și nu la cotidian de sport care, oricât, trebuie să informeze și nu să publice vise ori schițtoare fantastice? Așa ar fi normală și adăugarea locului și zilei în care ai scris, creația, procedeu uzitat în literatură, să nu alerge bieții istorici literari cu limba scoasă să descopere mediul care te-a inspirat.

Ierarhii... ierarhii

1. Într-o evasiunanimitate, anchetele inițiate la sfârșitul anului trecut de către publicațiile române li cu preocupări mai mult sau mai puțin sportive au indicat în fruntea topurilor o gimnastă, LAVINIA MILOȘOVICI, și un boxer, FRANCISC VASTAG.

2. De asemenea, opiniile privind laureații fotbalului au con-ver-sat spre GHEORGHE HAGI (căpitanul național), HIE (M. MITRESCU (căpitanul campioanei naționale, Steaua) și FLO-RIN RADU RADUCIOIU (golgeterul european al preliminariilor C.M.).

3. Dublă campioană olimpică, de patru ori campioană mon-dială și de 6 ori campioană europeană, KATARINA WIPT a re-venit, la 28 de ani, în concursurile de amatori (după o ab-sență de 5 ani). Participând la Campionatele Naționale ale Germaniei ea a ocupat locul secund, obținând calificarea la C.E. de la Copenhaga (18-23 ianuarie).

4. Deși a avut un an cu prestații excelente, arbitrul IOAN CRĂCIUNESCU (Rm. Vâlcea), a fost omis de FIFA de pe lista celor care vor oficia la World Cup '94.

5. La aproape 27 de ani (pe care-l va împlini pe 18 februarie), ROBERTO BAGGIO (Juventus Torino) se bucură de recunoș-terea mondială și europeană („Balonul de aur”).

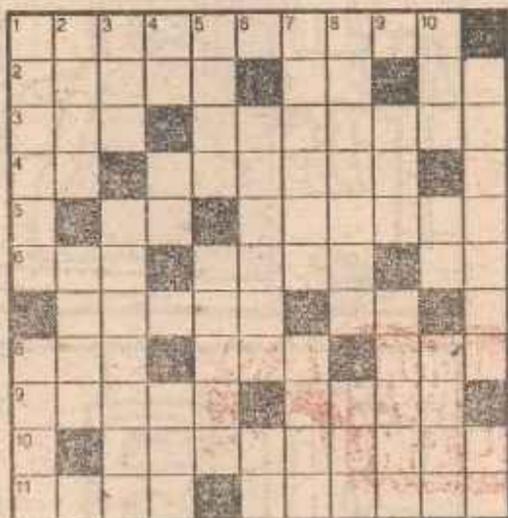
6. SURYA BONALY („Lebăda neagră”) a câștigat pentru a patra oară Trofeul L'Équipe la patinaj artistic. Totodată ea și-a adjudecat pentru a șasea oară consecutiv titlul de campioană a Franței.

Pagini realizate de POMPIIU L. DUMITRESCU și
Fotografii de ELENA GHERA și FLORIN IONIȚĂ

Succese sportive românești — 1993

ORIZONTAL: 1) Prima sportivă a țării, campioană mondială la bârna. 2) Campioană europeană la tenis de masă, în proba de dublu caștel, împreună cu Mihaela Stoff — 12 iuni — Doamnă. 3) Fur — Campioană mondială de saia la pentation. 4) Munte! — Medaliat cu bronz la Mondialele de box. 5) Bețe! —

Component al echipajului de 4 l vâsle, medaliat cu bronz la Mondialele de juniori. 6) Sportul care l-a adus lui Iulian Răceșă titlul de campion european la pistol viteză — Campion mondial la canotaj — Primele în clasament! 7) Vicecampioană mondială împreună cu echipa României la floretă — În spatele porții! 8) Localitate în Un-ga-

ria — Sportul minții în care s-au remarcat Carmen Voicu, Levente Vajda și Carmen Peptun — Apă cergătoare. 9) Teren desfundat de ploaie... — ... și altul de pe care nu te întorci cu nici un rezultat. 10) Portarul echipei Steaua București, campioană la fotbal. 11) A lăsat parte din găleata de 4.400 m, campioană europeană de juniori la atletism — Medaliată cu bronz la Mondialele de halat-canoe, împreună cu Senda Toma, în proba de K-5000 m.

VERTICAL: 1) Medaliat cu argint la Mondialele de lupte greco-romane — De-chide sezonul la săli. 2) Sportul Luminii Dobrescu — Campionat mondial de saia, în proba de lungime. 3) „Salată pentru tancuri” (abu) — Specialitatea Adrianei Enache, vicecampioană europeană de juniori la natație (masc). 4) Oșei! — Nicolae Tuga — Rupă la fugă la atletism. 5) Oasă în Su-dan — Teșile. 6) Oasă în Etiopia — Nușko Sivakov. 7) Cel mai bun sportiv al anului 1993, campion mondial și european la box... — ... și

Filmele preferate ale fotbaliștilor (2)

STĂNGĂCIU: „Cu mâinile curate”
BUCUR: „București București”
HIE: „Omul care aduce ploaia”
LUNG: „Lungul drum al zilei către noaptea”
IMPUSCĂTOIU: „Impuscături pe porțativ”
PAPURĂ: „Comoara din Lacul de Argint”
GEARU: „Roțile”
STANGA: „Cu mâinile pe oras”
PERLAT: „Pescătorii de perle”
DAVID: „Judecătorul” și „Asasinul”
TĂNASE: „Cărbacel”
DEMOLLARI: „I se spune Baldozerul”
ALBEANU: „Camera albă”
MARGĂRIT: „Primăvara bobocilor”
MOLDOVAN: „Frații Jderi”
POPA: „Căciulăușă”

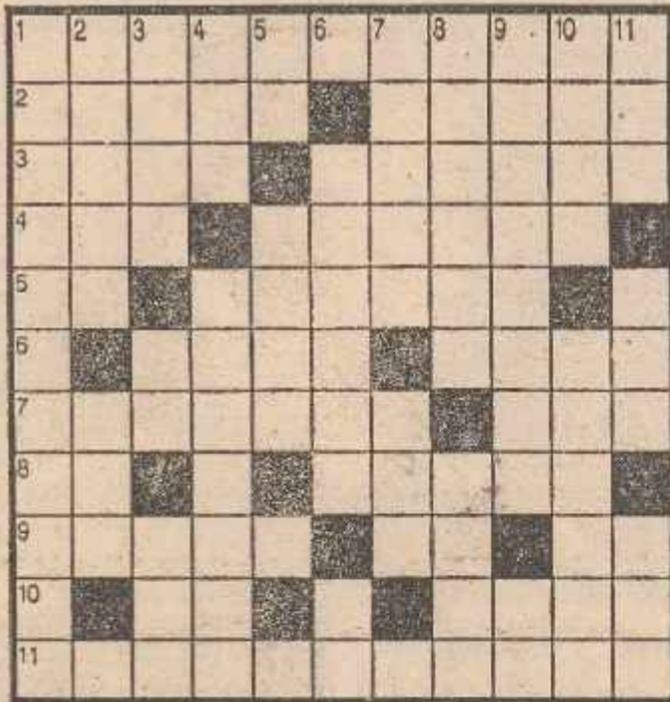
GHEORGHE TOIA MIHAI ZGUBEA

cel mai bun fotbalist al anu-lui, căpitanul echipei repre-sentative, calificată la C.M. '94 din SUA. 8) Cântăci — Ramură. 9) Marca de auto-mobil de teren — Se strânge în apărare. 10) Invin în fi-nale! — Un loc gol! — Pronunțat la despărțire. 11) Me-

dallată cu aur și argint, la Campionatele europene de atletism pentru juniori — Trăs din tun!

Dicționar: OCS, LCT, SANI, ASMARA.

GHEORGHE TOIA

Alimentară

ORIZONTAL: 1) Ahtiată după mâncare 2) Coei — Vas gol! — Miez copt 3) Gustul de exemplu — Murături goale! — A se orîi din mîncat 4) Taxa pe valoarea adăugată (abr.) — Morcovi timpurii 5) Cură! — Prăjiturele făcute din albus de ou bătut cu zahăr 6) Preparat de cofetărie făcut din albus, zahăr și nucă — Ținută prea mult la cupor 7) Alimento — Pastă de fructe 8) Mîncat la sfârșit! — Prăjitură cu frișcă 9) A mânca foarte puțin — Alună seacă! — A savura din plin! 10) Servește! — Strachină 11) Condimente.

carne sărată, afumată, uscată și condimentată (pl.) 2) Măslină — Avantaj 3) A bea... tu-tu — Bine! — Comună în județul Sălaj 4) Tot (reg.) — Specialist în gătit 5) Miez de pită! — Plină de țere negre... 6) Mîncare de... boabe verzi — Din urdă! 7) Apatție — Diminutiv feminin 8) Ciolan — Localitate în S.U.A. — Delicatose... de urs 9) A folosi șervețelul după masă — Lene! 10) Legume fierte cu unt — Tratat cu mîncare și băutură 11) Cea mai lefină băutură — Braț cu fructe — Stropite cu băutură.

VERTICAL: 1) Furnizor de

MIHAI ZGUBEA ■

Carnaval

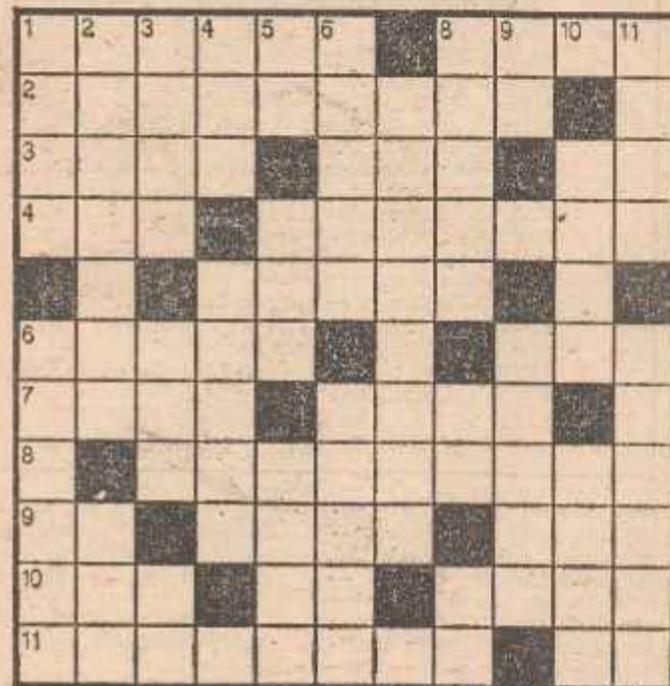
ORIZONTAL: 1) Deghizat — Costum 2) Tragere specială la carnaval 3) Dans cu bătăi ritmice — Mască... la petreceri — Inchid pumnul! 4) Acea — Cadru ca de carnaval 5) Prinși în jocul dragostei în „D-ale carnavalului” (sg.) 6) Vestă — Mască din lumea animalelor 7) Cîntec... mai scurt — Cerc vicios 8) Orazi pentru carnavaluri 9) Impuse în mimică! — Dansatoare de varietate — Confuz 10) Poveste — Măști pe față! — Val 11) Băutura zeilor — Incețe!

2) Poartă mască și face scene (fem.) — Actor la un carnaval 3) Călăuza nopții — Individ — Tub gol! 4) Vorbă păsărească — Pornire spre ieșire... 5) Afș! — Oraș în Camerun — Gheșar în India 6) Os al piciorului — Acoperit cu masă... 7) Petrecere populară cu măști și costume 8) Ușor amestec — Acut! — Ude pe margini! 9) Mîncare — Comic 10) Baston din „D-ale carnavalului” — A se veseli 11) Carnaval! — Bine stropit.

Dictionar: GIRL, MME, RIMO.

VERTICAL: 1) Intinsă la petrecere — Duel... cu mască.

GHEORGHE TOIA ■

Glume

Aniversare
— Tubitule, mâina se implinesc 20 de ani de când suntem căsătoriți. Ești de acord să tai găina?
— Biala pasăre! Ce vină are ea în căsătoria noastră?

La ghișeu
Funcționarul, după ce citește cererea:
— N-ai pus punctul pe I domnule.
Reclamantul: Acum că tot ai totul în mână, pune-l dumneata.
Funcționarul: Imposibil. Trebuie neapărat să fie același scris.

Gemelele
— Spuneți-mi, dumneata și sora duminale sunteți gemene?
— Am fost în copilărie. Acum ea este mai mică decît mine cu cinci ani.

În scris
„Jonescu s-a certat cu soția și nu-și mai vorbește. Seara el pune un bilet pe masă în care scrie „scosă-mă, te rog, la ora 6 dimineața”.
Când se trezește a doua zi pe la ora opt, găsește pe noapțieră un bilet „Scoală-te! — Este ora 6”.

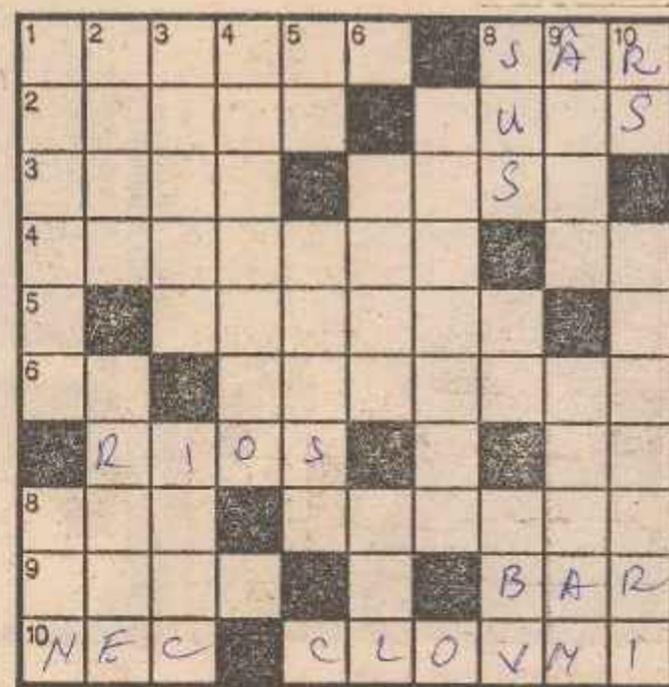
Lupta pentru onoare
— Ce ai pățit, Vasilescule, de ai atîtea zgărieturi pe față?
— Am luptat pentru onoarea unei femei, dar ea a vrut prin forță să și-o mențină.

Într-un club londonez
— Dragă Smith, am fost adînc ofensat. Trecînd pe lângă cei doi domni l-am auzit pe unul din ei spunînd că ar da bucuros 50 de lire sterline dacă m-aș retrage din club.
— Ce neobrazare! Fapta asta ar merita pe puțin 300 de lire.

La Comisarlat
Un sir lung de femei așteaptă să le vină rîndul pentru a fi interogate, arestate de poliție în cursul unei noapți din noaptea precedentă. La un moment dat apare o tînară și dă să intre în biroul comisarului. Femeia din capul sirului intervine cu brutalitate și îi cere să treacă la rînd.
— Și cine sunt eu? Intrebă noua venită. Eu sunt soția comisarului, care mă așteaptă.
— Și ce-mi pasă mie, veni pe loc replica. Eu sunt Mița cocota cartierului. Și pe mine mă așteaptă zece de bărbați și vozi nu mă grăbesc.

Gospodarul
Într-o duminică, soacra vine în viteză la fiica sa și soțul ei, ultimul, plantînd un pul de stejar în curtea casei:
— Puiul acesta îl plantam în onoarea ta, mamă soacră. Data viitoare, cînd ai să mai vii pe la noi ai să te poți odihni la umbra lui.

Culese și adaptate de **AUREL DIANU ■**

Umor

ORIZONTAL: 1) A zămbi pe sub mustață — Băs în o. glindă! 2) A nu-l arde de rău — Ritm 3) Localitate în SE Franței — Păcălită 4) Fanto-me — Friptă la mijloc! 5) Fire deschisă (masc.) 6) Exclamație de bucurie — Glumeață 7) Localitate în Spania — Spărgător de lemne 8) Vesel în... bucătărie — Afiate la vîrstă permanente bune dispoziții 9) Stărnește rîsul — Local de noapte cu program muzical-distractiv 10) Neg (reg.) — Personaje comice în spectacolele de circ.

VERTICAL: 1) Glumă bună — Îți produce o bună dispoziție 2) Glumă — Manifestări de bună dispoziție 3) Gluma din plăcinta de revelion — Liric ardelean (Emil), autorul poeziei „Plugarul” din care

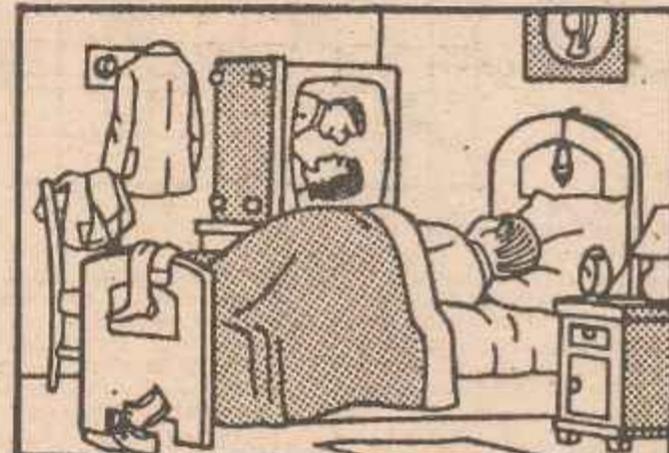
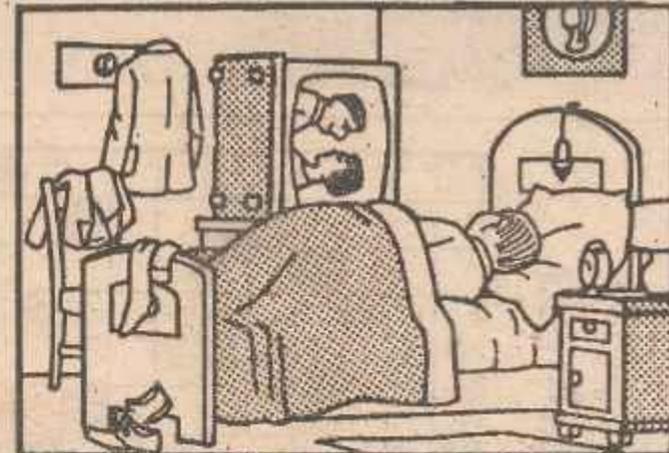
transcriem finalul: „Plugar ară, tot te ară. / Ară viața ta amară; / Plugar ară, tot te ară. // Și cînd viața ta se curmă, / Plugar rîde și tot ară... / Vesel, căci rămăi în urmă...”
4) Poet satiric italian (Pie 1492—1556), „autor de comicoșe” („Ipocritul”, „Curtezana” etc.), despre care se spune că a murit în timp ce rîdea 5) Indemn cabalin — Are o proastă dispoziție 6) Comună în SE Franței — Exclamație de bucurie 7) Îți stă alături la rău și la plîns 8) La înălțime — Carei! — Furcă cu patru corne 9) Sui, tă veselă — Rămăș cu gura căscată... de admirație 10) Rîs sec! — Senzație de bucurie.

Dictionar: ROVE, B... NEZ, ARCS, IHA, EBA.

CONSTANTIN GRIGORE ■

Jocul diferențelor

Între cele două desene, în aparență identice, există opt deosebiri.

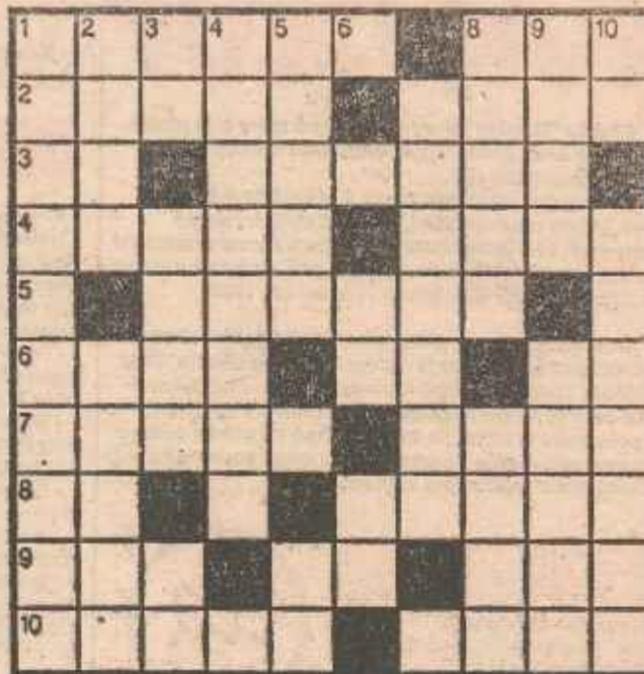

Frumusețe

ORIZONTAL: 1) Frumos — Intrătinut cu preparate cosmetice, 2) Infrumusețează — a face să fie mai frumoasă — Prefăcut (inv.), 3) Spre — Femeia perfectă, 4) Oamenii de la munte — Scriitor român (Ștefan), autorul volumului pentru copii „Minunatul zbor al lui Ronț-Ronț”, 5) Lipsită de strălucire (fig.), 6) Fioara ochilor noștri — Mioare — Turg mic! 7) Eroina principală a romanului „Floare oșită” de Mihail Sadoveanu, o tânără care, fără a fi frumoasă, în ochii ei albaștri se putea observa o mare puritate — Frumuseți feminine, 8) Talia model! — Celebru poem eminescian (File din povestea) care are ca motto un „Gazel” și din care transcriem la tema noastră următoarele versuri: „Ce tresari din vis deodată? / Tu suzi pășind în tindă — / E iubitul care vine / De mijloc să te cuprindă / Și în fața ta frumoasă / O să tindă o oglindă...”, 9) Loc în natură deosebit de frumos — Albie pentru tenul moldovenilor — Acest, 10) Apariție de vârf — Nevasta lui Ianoș Gherghel din povestirea „Credință strămoșească” de Mihail Sadoveanu, femeie despre care se spune că a fost „o frumusețe în tinerețe.”

VERTICAL: 1) Extraordinar de frumoși, 2) Deosebit de...

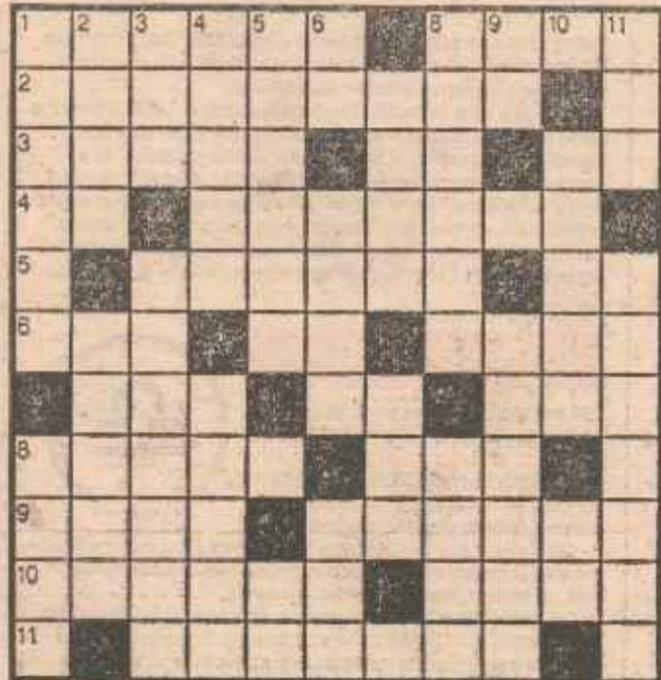

frumos — Obraz plin de zăbărituri, 3) Cap de peste! — Arbustul răurilor de munte — Cămăși înflorate de la țară, 4) Cel mai mare poet român, autorul basmelor „Făt-Frumos din lacrimă” și „Frumoasa lumii”, 5) A străluci de furtiv — Coadă de perie! 6) Gol la cap! — Cer! 7) „Frumoasă văduvă” din nuvela „Noagra Șarului” de Mihail

Sadoveanu, femeie îndrăgită de trei bărbați, 8) Una din cele trei grații în mitologia greacă — Răpitoare, 9) Oraș în Israel — Cuprins de melancolie, 10) Nina Popescu — A da strălu, etc.

Dictionar: NUȚA, ELAT.

CONSTANTIN GRIGORE

Băuturi

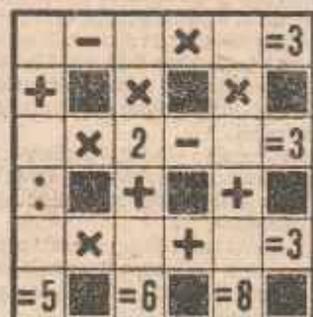
ORIZONTAL: 1) Băutură alcoolică tare, verde, cu gust amar, preparată din uleiuri eterice de pelin, anason și plante aromatice — Altă băutură preparată din rom, coajă de nuc, apă fierbinte îndulcită și lămâie, 2) Băutură bătuță (2 cuv.), 3) Băutură preparată din lapte de iapă fermentat — Esență de miel! — Trasă din cană! 4) 2,3 vote! — Consumatori de țărle, 5) Vin superior dintr-un soi de viță de vie franțuzesc — Dracul gol! 6) A prinde cu mâna paharul — În ziar! — Localitate în Norvegia, 7) Doctor în științe în Anglia — Romuri seel! — Medalie pentru multe din medalii care au fost premiate la vinurile românești, 8) Beat — Băutura vililor, 9) Etaj scund sub acoperiș — Napoleon pentru francezi, 10) Băutură fine — Târta oțenilor, 11) Băutură cu buchet.

și a spiritului, 2) Sorbit — Tratat cu apă, 3) Abreviație pentru „Stație poștală militară” — Băutură alcoolică aromată, 4) Apărute brusc — Pașăre călătoare, 5) Cafele soarelui — Comune pentru rom și grăg! 6) Incepe cu o țărle! — Provoacă vesele — Literă turcească, 7) Tip de băutură răcoritoare — Lac în Suedia, 8) Senzație neplăcută după beție — Trecere prin apă, 9) Esență de prun! — Vas special făcut din doage, 10) Băutură alcoolică, obținută prin fermentarea mustului de mere — Inepător... la un coniac! 11) Băutură obținută prin distilarea mustului fermentat de cereale, în care s-au pus boabe de ienupăr — Băutură din coji de portocale amare, din zahăr și alcool.

Dictionar: ABRU, DSC, CIM, IVO.

GHEORGHE TOIA

VERTICAL: 1) Băutură tare — Utilizat la fabricarea berii

ANECDOTE DE PRETUTINDENI

La anticariat

În timp ce se ocupa de un client, anticarul aude în încăperea vecină un zgomot de vase sparte. Alergând la fața locului, constată că noua vânzătoare strângea de pe jos niște cioburi.

— Vai de mine! Ai spart un vas din secolul al 17-lea! — Uf, răsună ușurată tânără. Credeam că e un vas nou.

Accident aviatic

Un hoț prins de poliție este dus la secție și interogată. Conform uzanțelor, după ce este întrebat de nume, prenume, domiciliu, polițistul mai vrea să știe:

— Frați și surori mai ai? — Am avut un frate care a murit într-un accident de aviație.

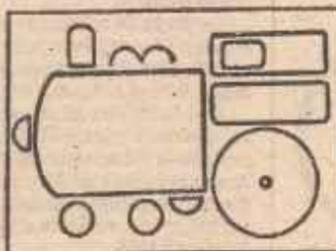
— Accident de aviație? Cum s-a întâmplat?

— Păi mergea pe câmp, uitându-se în sus, în un avion care zbura. Și a căzut într-o groapă.

JUCĂRIA

Încercați să aranjați altfel piesele din care este formată locomotiva, în așa fel încât să obțineți o altă jucărie.

Dezlegările careurilor din nr. 51-52

Invitație la revelion: LUMINĂRI; DAR; AROMATE; VATA; MAȘINUȚA; TOS; UR; TA; INTIMI; LINA; UNI; N; N; T; ETATE; MASĂ; IPA; GI; FE; A; AO; SALOANE; S; NĂMEȚI; LRIC; IN; AA; ANUALE; TORTURI; TON; CANĂ; PACHETE.

Love story: SEDUCĂTORI; AMORASI; EN; ROI; TT; AST; MT; BARBETE; UFAIRE; RAM; BOASĂ; E; NP; INTIMITATE; AU; ADEVAR; BRAT; ERE; I; VETERINARI.

Reconstituire: COLINDĂTORI; AMOR; OM; CAL; LAC; TREMURA; OTARI; TOPI; R; LA; ZI; ARA; IF; MULTI; IN; PICUS; ANI; O; EP; RIO; ODAT; RECE; SĂTENI; CALPICA; TM; VESELIE; TIP.

În jurul bradului: PO; OM; UMĂR; RUTĂ; CAL; MI; ARDE; O; DIE; UR; FO; IARNA; LUNA; S; C; NOR; RR; NET; MARIONETE; OR; ANI; IANUARIE.

Bucuriile iernii: BRAD; MOLIB; E; NEAUA; OA; TOIAG; MORI; E; NL; VERDE; AYA; CANTA; LARME; IONS; ATENȚI; P; I; I; ALBURU; AUE; NEODIM; NINSA; VATA.

Daruri: CRĂCIUN; DA; HAR; ORATOR; HSO; ASA; T; N; AFORISME; ARMENI; AN; AARE; BT; D; ASNI; ERANE; VID; NOO; UT; ANIVERSARI; RA; DONAȚIE.

La vânatoare

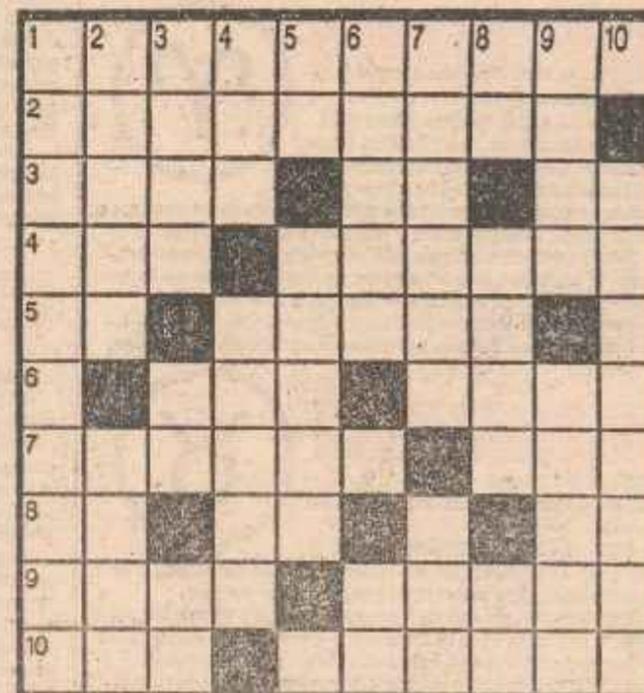
ORIZONTAL: 1) Glanție, 2) Păsări sau animale de pradă, 3) Odaie de culcare (reg.) — Cap de crocodil! — Ulpiu Vulpescu, 4) Locul în care se pot vâna loci și urși albi — Hăituită, 5) Lei decapitați! — Căine de vânatoare cu picioarele scurte și urechile lungi, 6) Distrus de rozătoare — Pasaj în sudul insulei Tahiti, prin bariera de corali care o înconjoară, 7) A apuca cu ghearele și cu dinții — Tot (reg.), 8) Intrarea în cabină — Lebede mijlocii! — În mijlocul bizonilor! 9) Pușă — Pasăre călătoare, mult căutată de vânători pentru carnea ei gustoasă, 10) Linx — Vultur bărbos (pl.)

august (masc.) — A spune povești, vânătorești, 3) Piatră semiprețioasă — Radu Herescu — Marin Sorescu, 4) 200 la romani — Momeală pusă în cursele pentru păsări, 5) Coadă de buzet! — Păsări de talie mare, vânte pentru carnea lor, 6) ...de munte, pasăre sălbatică de mărimea unui curcan, vânată numai cu autorizație specială — Cap de șarpe! 7) Autorul volumului de poezii „Păsările miresei” (George) — Zăgaz, 8) Sfârșitul trului! — A fi iscat — Vânăta la sfârșit! 9) Regele fiarelor (dim.) — Pasăre cu coadă lungă și ascuțită, apreciată ca vânat, 10) Urmărirea, capturarea sau uciderea unor animale sălbatice (pl.).

VERTICAL: 1) Căine de vânatoare pentru vânatul mic, 2) Păsări de baltă ai căror sezon de vânatoare începe la 15

Dictionar: ETAC, AIFA, IIC

MIHAI ZGUSEA

HOROSCOPI

cu zilele dumneavoastră de șansă și risc pe anul 1994

Revista "Flacăra" și-a propus să vă ofere și în acest an, lună de lună, horoscopul pentru luna următoare, cu zilele de șansă și de risc.

Calendarul astrologic poate fi utilizat ca o hartă rutieră: în fața unui obstacol, se ridică piciorul de pe accelerație. La o încrucișare de drumuri, numai unele sunt favorabile: în cunoștință de cauză, îl poți alege pe cel mai bun. Așadar, DRUM BUN tuturor în acest an, 1994!

În număr de zece, planetele care influențează zodiile, direct sau indirect, se învârtesc cu viteze diferite. Cele rapide vor atinge aproape toate zodiile de-a lungul anului, iar cele lente vor influența numai anumite zodii. Înaintea calendarului lunar, ne-am gândit să vă oferim câteva date despre cei care, în acest an vor avea șansa de a trăi o schimbare importantă a vieții lor.

Vărsător

20 ianuarie - 18 februarie
Mare influență planetară vor fi împărțite de diferite grupe ale zodiilor.

- Cei născuți între 20 și 25 ianuarie vor beneficia de o influență a planetei Jupiter, purtătoare de noroc, dar de intensitate mijocie, între 9 și 31 decembrie, deci către sfârșitul anului.
- Nativii din 25 - 31 ianuarie vor fi influențați de Jupiter din 1 mai în 3 iulie, apoi din 3 septembrie. Asta le va da o putere sporită de muncă și dorința de a pune ordine în toate activitățile lor. Acest pasaj planetar poate anunța, de asemenea, schimbări importante în profesie, o restructurare a întregii munci.
- Cei născuți între 31 ianuarie și 5 februarie vor primi razele lui Jupiter în trei reprize: de la 1 ianuarie la 1 martie, de la 1 martie la 1 mai și de la 1 mai la 28 septembrie.
- Nativii din 5-18 februarie vor fi și ei influențați de Jupiter, dar numai o singură dată, din 28 septembrie în 9 decembrie. În interiorul acestei grupe, nativii din 15-18 februarie vor primi mai mult influența planetei Pluton, aducătoare de transformări care pot schimba unori complet viața. Pentru a utiliza favorabil aceste influențe, nativii acestei grupe pot profita de trecerea pozitivă și repetată a lui Mercur, care va avea loc între 19 și 27 septembrie, 19 și 31 octombrie, 1 și 11 noiembrie.

Pești

19 februarie - 20 martie
Zodia este influențată de toate marile curente planetare, dar în mod divers.

- Nativii din 19 în 24 februarie vor suferi influența directă a lui Saturn, între 29 ianuarie și 17 martie. Fluxul poate fi resimțit în mod neplăcut și vor trebui să reflecteze asupra unei oarecare înțelepciunii, de care au nevoie mai departe. Pot avea, de asemenea, șansa de a începe o lucrare de lungă durată, sau obținerea unui post de mare responsabilitate. În plus nativii acestei perioade beneficiază de două treceri ale lui Mercur, între 28 mai și 22 iulie și între 27 septembrie și 2 noiembrie. Asta le va da posibilitatea de a demonstra ingeniozitate, și va ajuta să evalueze situațiile cu multă luciditate, să se facă bine înțeleși de ceilalți, să reușească tot ceea ce și propun în viața profesională.
- Cei născuți între 25 februarie și 4 martie vor primi, în mai multe reprize, pe de-o parte, trecerea directă a lui Saturn și pe de altă parte, influența lui Jupiter. Saturn le va aduce seriozitate și capacitatea de a și-i lucrurile în profunzime, iar Jupiter, șansă.
- Cei din perioada 5 - 15 martie vor fi influențați de Jupiter, în trecere rapidă, dar eficace, pentru că va fi susținut de curentii lui Uranus și Neptun.
- La sfârșit, cei mai vizati sunt cei născuți în zilele de 15-20 martie, care vor primi curentii planetei Pluton, dublați, către finele anului, de Jupiter. Puternicul curent al lui Pluton le poate aduce un demaraj important, o promovare și mai ales un mare surplus de energie, care va contribui la reușită și bună dispoziție.

Berbec

21 martie - 19 aprilie
Cei mai influențați de astre în anul 1994

- sunt cei născuți între 12 și 17 aprilie. Uranus și Neptun, printr-o acțiune conjugată, împing spre schimbări. Aceștia au tot anul la dispoziție pentru a pregăti și culege roadele celei mai bogate de pe urma acestor schimbări, dar între aprilie și mai se anunță a fi decisive.
- Nativii din 21-26 martie vor primi către sfârșitul anului un influx pozitiv al lui Jupiter, care le va aduce oportunități și succese importante, cu condiția ca micii curentii lunari să fie bine utilizați.
- Pentru ceilalți, utilizarea judicioasă a calendarului, pe care și-l vom prezenta lună de lună, poate duce în egală măsură la succes.

Taur

20 aprilie - 20 mai
Curentele planetare sunt împărțite de trei grupuri.

- Nativii din 11-15 mai, care vor primi influențele lui Uranus și Neptun ce le vor permite demararea unor proiecte grandioase sau obținerea unor succese meritabile.
- Nativii din 16 și 17 mai vor fi influențați în același timp de Uranus, în opoziție cu Pluton, ceea ce înseamnă o etapă cheie în existența lor.
- În sfârșit, nativii din 18 în 20 mai, care vor primi influența lui Pluton și a lui Saturn. Se vor afla la sfârșitul unei etape de viață și vor porni într-o altă direcție, către finele lui 1994 și începutul lui 1995, când asupra lor va cădea influența lui Uranus.

- Cei alți nativi ai zodiacului sunt avizați de curentii importanți, așa că nu au decât să urmărească înstră calendarul.

Gemeni

21 mai - 21 iunie

- Niciuna din cele trei planete lente mari (Uranus, Neptun, Pluton) nu atinge soarele Gemenilor în acest an. Nu vor fi, deci, marți înfrâniți pentru această zodie. Sunt, totuși, de semnalat câteva blocaje și întârzieri, după cum urmează:
- Primele îi privesc pe nativii din 27-29 mai și se vor arăta pe perioadele 17 martie - 6 aprilie, 21 februarie - 6 martie și 10 noiembrie - 31 decembrie.
- Următoarele îi au în vedere pe cei născuți între 30 mai și 3 iunie, care vor trebui să fie atenți între 17 martie și 6 aprilie, 16 septembrie - 10 noiembrie și 12 noiembrie - 31 decembrie.
- Cea de-a treia grupă este a nativilor din 30 mai - 3 iunie, în perioada 6 aprilie - 24 iulie și 26 iunie - 16 septembrie.
- O altă grupă, cea a nativilor din 13 - 21 iunie, beneficiază de două lungi treceri ale lui Mercur, ceea ce le va da capacitatea de a se adapta situației în contactele profesionale, care vor fi excelente, de-a avea idei deosebite, mai ales în perioadele 27 ianuarie - 2 februarie, 21 februarie - 6 martie, 19 - 27 septembrie, 19 - 31 octombrie și 1 - 11 noiembrie.

Rac

22 iunie - 22 iulie

- Importanți curentii planetari vor acționa asupra întregii zodii, dar în feluri foarte diferite, cu intensități diverse. Pentru un mare număr al reprezentanților Racului, anul va fi bogat în momente importante, transformări și schimbări radicale.
- Nativii din 22 - 27 iunie, vor beneficia de un curent saturnian puternic și pozitiv între 29 ianuarie și 17 martie; ceea ce le va permite să facă proiecte pe termen lung, sau să întreprindă o muncă de mare importanță. Acest curent influențează, în orice caz, înțelepciunea și perseverența.
- Cei din 27 iunie - 1 iulie vor beneficia de o lungă și triplă influență pozitivă a lui Saturn, din 17 martie în 6 aprilie, din 16 septembrie în 10 noiembrie și din 12 noiembrie în 31 decembrie, ca și de un dublu influx al lui Jupiter din 1 mai în 3 iulie și din 3 iulie în 1 septembrie. Aceste două curente care se repetă ocrotesc puterea de muncă, posibilitatea de a se lansa în întreprinderi lungi și dificile și, în egală măsură, loviturile de șansă.
- Același lucru pentru cei din 1 - 7 iulie: ei vor beneficia, pe de-o parte, de dublul influx pozitiv al lui Saturn, din 6 aprilie în 16 septembrie și pe de altă parte, de triplul influx pozitiv al lui Jupiter, din 1 ianuarie până în 28 septembrie.
- Nativii din 7 - 14 iulie vor beneficia de un curent pozitiv al lui Jupiter din 28 septembrie în 1 noiembrie. Aceasta le va da posibilitatea de a profita de șansă în această perioadă, ca și posibilitatea de a rezolva problemele aflate în curs.
- Cei din 14 - 19 iulie vor primi influența viguroasă a lui Uranus și Neptun asupra Soarelui lor, ca și un influx pozitiv al lui Jupiter între 1 și 18 noiembrie. Toate acestea anunță o schimbare importantă și favorabilă, care se poate petrece în domeniul profesional sau personal (de exemplu, în ceea ce privește un ideal de viață).
- Cei din 19 în 22 iulie vor beneficia de un influx puternic al lui Pluton, dublat de un influx rapid și schimbător al lui Jupiter din 18 noiembrie în 9 decembrie. Acest dublu curent le poate aduce succes în muncă sau propunerii interesante. A venit momentul pentru ei să se arate ambicioși.

Leu

23 iulie - 22 august

- Trei grupe vor primi influențe planetare lente.
- Nativii din 19 în 22 august, care vor fi influențați de Pluton, anunțând o schimbare radicală a unei etape. În plus, în februarie, se vor debarasa de o influență neplăcută a lui Saturn, care-i blochează de mai multe luni.
- Cei născuți între 28 iulie și 2 august vor primi o influență a lui Jupiter, pe care trebuie să o utilizeze cu precauție, căci pot interveni probleme financiare sau administrative. Trebuie utilizate în special pentru pregătirea unei schimbări sau pentru reorganizare. Acest influx se va face simțit în două etape, de la 1 mai la 3 iulie și de la 3 iulie la 1 septembrie.
- Cei din perioada 2 - 8 august, care vor primi în egală măsură influența lui Jupiter, dar în trei reprize, între 1 ianuarie și 28 septembrie, vor trebui, ca și cei din gruparea precedentă, să facă față unor probleme organizatorice și să se ferească de excese.

Fecioara

23 august - 22 septembrie

- Trei grupe sunt vizate în mod special de marile treceri planetare.
- Nativii din 29 în 31 august. Ei vor primi pe de-o parte un curent saturnian în trei reprize, din 19 martie în 6 aprilie, din 16 septembrie în 10 noiembrie și din 10 noiembrie în 31 decembrie. Pe de altă parte, vor beneficia în două reprize de un curent benefic al lui Jupiter între 15 mai și 7 iulie și între 17 iulie și 18 august.
- Cei născuți între 31 august și 5 septembrie vor primi, pe de-o parte un curent saturnian, în două reprize, între 8 aprilie și 18 septembrie, iar pe de altă parte un curent pozitiv al lui Jupiter din 1 mai în 3 iulie și din 3 iulie în 2 septembrie. De acesta din urmă vor avea parte în special cei născuți în zilele de 31 august - 3 septembrie. Cei din 4 și 5 septembrie vor beneficia de un curent între 1 ianuarie și 28 septembrie în trei reprize: Saturn aduce acestei grupări întârzieri și obstacole, ceea ce înseamnă că fiecare trebuie să-și reanalizeze situația.

Pentru că Jupiter este prezent pentru a îmbunătăți. Deci, nu trebuie să descurajați! Cine dorește să avanseze, reușește, în ciuda unor dușuri reci și a câtorva întârzieri exasperante.

- Nativii din 13 în 19 septembrie beneficiază de influențele benefice ale lui Neptun și Uranus. Pentru această grupare totul este posibil. Pot utiliza acești curentii puternici și plini de noroc, capabili de a marca o schimbare determinantă în destinul lor. Anul este favorabil pentru a demara o lucrare importantă, pentru a lua o nouă orientare profesională, spirituală sau filozofică, sau a porni pe un drum nou. Pentru familia acestor grupări poate fi valabilă o întâlnire masculină importantă, toate li sunt favorabile pe plan profesional și personal.

Balanța

23 septembrie - 22 octombrie

- Influențe planetare certe vor fi pentru trei grupări.
- Cei născuți între 23 și 29 septembrie, care vor primi un curent jupiterian de intensitate medie, dar foarte agreabil la sfârșitul anului.
- Cei din perioada 15 - 21 octombrie, care vor primi curentul conjugat al lui Uranus și Neptun, ceea ce anunță o schimbare profesională, ce poate fi utilizată la modul constructiv.
- Cei născuți între 20 și 22 octombrie, care primesc în ianuarie un curent pozitiv al lui Saturn ce le va aduce mai multă maturitate și ocazii de a depăși situații complicate și momente în care se cere responsabilitate.
- Pentru ceilalți, nu se întrevăd stimulări din partea planetelor lente. Urmăriți fără teamă calendarul, lună de lună.

Scorpion

23 octombrie - 22 noiembrie

- Această zodie este, cu precădere, vizată de marile curentii planetari.
- Nativii din 28 octombrie - 5 noiembrie vor beneficia, pe de-o parte, de o trecere directă, repetată, a lui Jupiter, iar pe de altă, de un influx pozitiv al lui Saturn, care se repetă și el. Aceste influxuri conjugate, care vor alterna sau vor acționa simultan, vor fi foarte benefice. Vor aduce capacitatea de efort, de reflexie, posibilitatea de a pune în aplicare proiecte durabile și cu multă șansă.
- Cei născuți între 6 și 18 noiembrie vor beneficia de trecerea directă a lui Jupiter care le va aduce curentii de șansă pe care-i vor putea utiliza la momentul oportun.
- Nativii din 18 - 22 noiembrie vor primi influența directă a lui Pluton, favorizând unele transformări. În plus, din februarie se vor debarasa de influxul lui Saturn, deci de oboseală și obstacole care îi frânează de câțiva timp. În sfârșit, vor termina frumos anul, grație trecerii directe a lui Jupiter prin dreptul Soarelui lor.
- Cei care-i privește pe cei născuți între 23 și 28 octombrie, ei nu vor fi vizati de marile treceri planetare. Vor putea, deci, să urmărească doar calendarul.

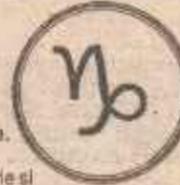
Săgetător

23 noiembrie - 21 decembrie

- Săgetătorul nu este vizat de trecerea lui Uranus, Neptun sau Pluton.
- În schimb, cei născuți între 23 noiembrie - 5 decembrie vor primi un curent saturnian de intensități diferite și în perioade diferite.
- Cei din 23-28 noiembrie vor primi influența lui Saturn între 29 ianuarie și 17 martie, care nu le va fi foarte favorabilă. Vor beneficia, în schimb, către sfârșitul anului, în decembrie, de o trecere directă a lui Jupiter care va compensa totul.
- Cei născuți între 28 noiembrie și 1 decembrie vor primi la rândul lor trei reprize ale influenței lui Saturn, între 17 martie și 6 aprilie, între 16 septembrie și 1 noiembrie și între 10 noiembrie și 31 decembrie. Aceste perioade îi vor frâna puțin, dar ar putea servi pentru a pune punct unor activități sau unor relații care nu aduc nici un profit. Astfel, vor fi liberi să beneficieze din plin de influența lui Jupiter care va veni în ianuarie 1995.
- Cei născuți între 1 și 5 decembrie vor primi influența lui Saturn doar între 6 aprilie și 16 septembrie. Cel mai bine pentru interesele lor este ca în această perioadă să urmeze sfaturile date grupării dinainte.
- Întreaga zodie va avea parte de o lentă mășcare a lui Marte, în perioada 4 octombrie - 12 decembrie, care le va permite o notabilă performanță profesională.

Capricorn

22 decembrie - 19 ianuarie

- Capricornul va primi influența tuturor planetelor importante, dar cu intensități variabile.
- Nativii din 22 - 27 decembrie vor primi o influență benefică a lui Saturn între 1 februarie și 19 martie, care le va permite să-și fină cu fermitate destinul în mână.
- Nativii din 27 decembrie în 6 ianuarie vor primi acțiunea combinată și repetată a lui Jupiter și Saturn, ceea ce înseamnă o serioasă șansă pentru ei.
- Nativii din 6 - 11 ianuarie vor beneficia la sfârșitul anului (între 28 septembrie și 26 octombrie) de un binefăcător curent al lui Jupiter, ce le va oferi șanse de valorificat.
- Cei mai vizati de marile planete sunt nativii din 11 - 18 ianuarie, care vor primi influența trecerii directe și conjugate a lui Uranus și Neptun, ceea ce anunță o posibilitate de schimbare totală, mutații interioare, începerea unei alte profesii, sau - pentru femei - o întâlnire ieșită din comun. La sfârșitul anului această grupare va beneficia și de curentii lui Jupiter, aducători de noroc.
- Nativii din 17 - 19 ianuarie vor primi influența trecerii lente a lui Pluton, care le va da putere.

Documentare și prezenta
Liana MOLNAR

Săptămâna viitoare, horoscopul lunii IANUARIE 1994